

# Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

## RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

### Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

# ankara'da gölge oyunları

gizli dosyalar-derin sular BÜLENT ORAKOĞLU

Konuşan: Selman Kayabaşı

## İçindekiler

Önsöz D 7

### KIZILELMA KOALİSYONU VE DARBE HAZIRLIKLARI ■ 13

"Erbakan, G-8'in alternatifi olarak, İslam dünyasını birleştiren D-8'i kurduğu için 28 Şubat müdahalesi oldu. Sadece Erbakan değil, D-8 oluşumunun içindeki bütün liderler, aynı tarihlerde ülkelerinde iktidardan uzaklaştırıldı..."

### GENÇ SUBAYLAR SENDROMU ■ 52

"Bu ülkede Başbakan iseniz, devamlı korku içinde yaşarsınız: 'Terör sebebiyle mi, yoksa ekonomik kaosla mı iktidardan uzaklaştırılacağım?' Adnan Menderes'in idamı bunun ispatıdır..."

### KÜRE OPERASYONU ■ 80

"Atabeyler Çetesi ile ilgili operasyonda ele geçirilen C-4 plastik patlayıcılar ile TNT kalıplarının, Sauna Çetesi'nde ele geçirilen patlayıcılarla örtüştüğü, kriminal incelemelerde anlaşıldı..."

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

### DANIŞTAY SALDIRISI ■ 95

"Danıştay Saldırısı'nda asıl tetikçi Alparslan Arslan değildi. O, bu saldırıyı ve bu saldırıdan sonra çok daha büyük saldırıları işleyecek olan birimin başındaki isimdi. Asıl tetikçi, cinayetten sonra öldürüleceğini anlayınca suikastı işlemekten son anda vazgeçti. Arslan, kendisine verilen görevi tamamlamak için suikastı işlemiştir..."

### ATABEYLER OPERASYONU ■ 125

"Atabeyler Operasyonu'nda ülkemizin ve devletimizin huzuru açısından çok kritik bir gelişme yaşandı. Danıştay Saldırısı ve Küre Operasyonu'nda görülmeyen bu gelişme, asker ile polisin bir anda karşı karşıya gelmesiydi..."

### 27 NİSAN MUHTIRASI ■ 150

"... bütün bu saydıklarımız başarıya ulaşmazsa, genel seçimden sonra fiili bir darbe olacağı ve bunun sorumlusunun da AKP olacağı konuşuluyor kulislerde ..."

### BATI ÇALIŞMA GRUBU VE EMASYA ■ 173

"Emniyet İstihbarat Daire Başkanı iken, Batı Çalışma Grubu'nun yasal dayanağını sorduğumuzda, askerler, çok ilginç bir şekilde önümüze EMASYA'yı koydular..."

### KIRMIZI KİTAP: MİLLİ GÜVENLİK VE SİYASET BELGESİ ■ 182

"AKP, iktidara geldikten sonra Kırmızı Kitap'ın yazılışında etkili olmak için çalıştı. Daha önce, bütün inisiyatif askerin elinde iken, tarihte ilk defa sivil bir hükümet işin içine girdi. Bütün tartışmaların sebebi de budur zaten..."

## ÖNSÖZ

Türkiye'de demokrasi, Cumhuriyet tarihi boyunca dört kez kesintiye uğradı. Darbeler ve muhtıralar, bu ülkenin kaderi oldu. Darbe ve muhtıraların sadece üçüncü dünya ülkelerinde görüldüğü, "21.yüzyıldayız, artık darbe yapılamaz" denilen bir ortamda ülkemiz, 2003 tarihinden başlanarak tekrar darbe öncesi şartlara çekilmeye başlandı. Türkiye'ye çağdaş uygarlığı işaret eden Atatürk'ün devrim ve ilkeleri ile bağdaşmayan, ne kadar milli oldukları şüpheli bazı sivil unsurların, Türk Silahlı Kuvvetleri'ni yönetime el koymasý yönünde teşvik etmeleri, bu döneme damgasını vurdu.

27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 ve 28 Şubat 1997 tarihlerinde yapılan darbeler ile 22 Şubat 1962 ve 21 Mayıs 1963 tarihlerinde Talat Aydemir tarafından yapılmak istenen başarısız darbe girişimleri; ülkenin ekonomik, siyasal ve sosyal yapısını bozdu, felç etti. Çağdaş uygarlığı yakalamamızı onlarca yıl erteleyen bu hareketler, ülkenin ekonomisinin yarı yarıya küçülmesine sebep oldu. Darbeler sonrasında Türkiye'nin dünyadaki imajı menfi yönde etkilendi ve Türkiye içine kapanık bir ülke haline getirildi. Kısacası, millete rağmen, millet göz ardı edilerek yapılan darbeler ve verilen muhtıralar, bu ülkeye yapılabilecek en büyük kötülüğü yaptı.

Değerli okuyucular; bildiğiniz gibi 'Deşifre' isimli kitabımda 28 Şubat darbesinin arka planını, süreci etkileyen dış güçleri ve darbecilerin hukuk dışı anlayışını, darbenin ekonomide yarattığı tahribatı anlatmaya çalışmışım. 28 Şubat post-modern darbesinden beş yıl sonra yapılan 3 Kasım 2002 genel seçimlerinde AKP, demokrasinin kesintiye uğradığı dönemlerin siyasal bir sonucu olarak ortaya çıkan tepki sayesinde, bilindiği gibi tek başına iktidar oldu. Milli irade, 28 Şubat'a karşı tepkisini, AKP'yi tek başına iktidar yaparak gösterdi.

2003 yılına kadar Türkiye, içeride neredeyse huzurlu bir dönem yaşadı denebilir. Ancak ABD'nin Irak'ı işgal harekâtını başlattığı 20 Mart 2003 tarihi öncesinde, bu ülkenin silahlı kuvvetlerinin Türkiye'de konuşlanması ve Türkiye'den Kuzey Irak'a geçiş koridoru açılması talebinin 1 Mart tezkeresi ile TBMM tarafından reddedilmesi, ABD'de soğuk düş etkisi yarattı. Türk hava sahasını, liman ve topraklarını, en önemlisi de İncirlik Hava Üssü'nü kullanamayan ABD, Irak işgali sırasında büyük başarısızlığa uğradı ve ağır bir ekonomik ve sosyal fatura ödemek zorunda kaldı. Tezkerenin reddi, ABD ile Türkiye arasındaki ilişkilerin gerilmesine neden oldu; bu gerilim, 4 Temmuz 2003 tarihinde, Süleymaniye'de ABD askerleri ve peşmergelerin, on bir Türk askerinin başına çuval geçirmeleri ve altmış saat sorgulanmaları ile doruk noktasına ulaştı. ABD'nin tezkerenin reddine karşı misilleme yaparak çuval olayını gerçekleştirdiği iddiaları ortaya atıldı. Bu tarihten sonra Pentagon ve derin NATO kaynaklı bazı haritalarda, Türkiye'nin Güneydoğu bölgesini Kürdistan olarak gösteren haritaların ortaya çıkması, ilişkileri daha da gerdi.

Esasen, Türkiye'de iç huzur ve istikrarın bozularak kaos ortamının yaratılması ve darbe şartlarına zemin hazırlanması maksadıyla her darbe öncesi faili meçhuller veya belli siyasi cinayetlerle toplumda kamplaşmalar-kutuplaşmalar çıkarılmasının arkasında dış güçlerin ve bunların Türkiye'deki uzantılarının olduğu artık çok açık bir biçimde görülebiliyor. Bu dış güçler içinde en önemlilerinin ABD, İngiltere, İsrail, Rusya, Almanya ve İran olduğu da biliniyor. Türkiye darbelerle etkisizleştirilirken, ülkenin dış politikalarına emperyalist güçlerce yön verilmek istenildiği de geçmiş darbeler ışığında ortaya çıkıyor.

Türkiye, yaklaşık kırk yılı aşkın bir süredir sanki kontrollü, düşük yoğunlukta bir iç savaş yaşıyor. 12 Eylül öncesi 5500 insanımız terör olaylarında, sağ-sol kamplaşmalarında ve çatışmalarında hayatlarını kaybetti. 1990 sonrasında da provokasyon kokan bir iç çatışmanın alt yapılarını ortaya koyan senaryolar ile onlarca yetmiş insanımız, faili belli veya meçhul siyasi cinayetlere kurban oldu. Maalesef bu cinayetler ve provokasyonlar şekil ve boyut değiştirerek günümüze dek devam etti.

Bütün bunların üstüne, bir müddet durmuş gözüken PKK terörü de, örgütü yönlendiren emperyalist devletlerin desteği ile 2005 yılından itibaren ülke içindeki eylemlerine hız verdi. Bilhassa turistik bölgelerde ve metropollerde canlı bombalarla yapmak istedikleri katliamlar, güvenlik kuvvetlerinin başarılı operasyonları ile önlendi.

Türkiye gerek bölgesinde gerekse dünyadaki konjonktürel gelişmelerin sebep olduğu yeni iç ve dış tehditlere karşı ge-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

rekli önlemleri -iç sürtüşmeler nedeniyle- gecikerek almaya çalışırken, ülkenin 2004 yılında "Sarıkoz" ve "Ayışığı" rumuzlu iki darbe tehlikesi atlattığı iddiaları ortalığı karıştırdı. Darbe iddiaları Genelkurmay tarafından reddedildi. Ancak, AKP iktidarının 11. Cumhurbaşkanı

seçip seçemeyeceği, laiklik ve Cumhuriyet'in temel niteliklerinin tehlikede olup olmadığı ekseninde gelişen tarti malar; siyaset mekanizmalarının milli birlik içinde dik duruş sergileyememeleri sonucunda siyasi gerilimi daha da arttırdı.

Yine  emdinli ve Malatya olayları, Küre ve Atabeyler operasyonları, Danıştay ve Hrant Dink suikastları ve Y K Başkanı Tezi 'e yapılan saldırı ile ilgili olarak bütün bu olay ve cinayetlerin bir merkezden yönlendirilip yönlendirilmediği ve arkasında dış güçlerin mi, yoksa Ergenekon  rg t n n m  olduğu veya i  ve dış odakların bir konsorsiyumu ile mi gerçekleştirildiği toplumda uzun süre tarti ıldı. Süreç içinde, ülkemizde yaşanan tarti malar, provokasyon olduğu belli olan bu cinayetleri ve olayları önleyemediği gibi, Türk siyasi tarihi ve demokrasisinin üzerine şimdiden bir kara leke olarak geçen "27 Nisan Muhtırası'nın verilmesine de engel olamadı.

Bu kitapta; Türkiye'nin gerçeklerinden hareketle, darbelerin ve muhtıraların sebeplerini, darbe şartlarını hazırlayan i  ve dış odakları, bunlar arasında bağlantı olup olmadığını elimden geldiği kadar açıkça ortaya koymaya çalıştım. İstedim ki bu kitabı okuyan insanlarla birlikte, Türkiye'nin niçin kırk seneden beri bir istikrarsızlık ortamına atıldığını, niçin bu ülkede cinayetler işlendiğini, cinayetlerin perde arkasının neden aydınlatılamadığını, bunda yasa ve y netmeliklerimizin bir etkisinin olup olmadığını, devleti idare eden ve karar veren mekanizmalar arasındaki s rt  melerin nedenle-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

rini ve en önemlisi de ülkede milli iradenin üstünde bir askeri vesayet mekanizmasının olup olmadığı hususlarını irdeleyelim. Sorulara cevap verirken, Türkiye'de yaşanan olayları, bunların sebeplerini ve sistemde aksayan unsurları, Türk milleti ve devletin yararına olacak şekilde açıkça dile getirdim. Bu ülkenin kültürel ve manevi değerlerinin yabancı güçlerce ve onların ta eronları vasıtasıyla nasıl kaçındığını, kurumların ve toplumun birlik beraberlik anlayışının nasıl baltalanarak kutupla maların neden yaratıldığını göstermek istedim. Küresel tehlikeler karşısında, güvenlik-özgürlük dengesi bozulmadan alınması gereken tedbirleri ortaya koymaya çalıştım. En önemlisi de Atatürk' n "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" sözünde ifade ettiği gibi; milletin iradesinin her şeyin üstünde olduğunu, demokrasi ve parlamentoya yapılan müdahalelerin Atatürk'ün bu sözüne ne kadar ters düştüğünü anlatmaya çalıştım.

Bu  alı ma için beni teşvik eden, desteklerini esirgemeyen bütün yakın çevreme ve vatanda larıma teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

Bülent Orakoğlu Ankara, 2007

## KIZILELMA KOALİSYONU VE DARBE HAZIRLIKLARI

*Türkiye'de son yıllarda meydana gelen hadiseler milletimizi tedirgin etmiş durumda. Danıştay saldırısı, Sauna  etesi, Atabeyler olayı, Hrant Dink suikastı,  emdinli'de patlayan bombalar... Herkes sanki bir şeylere zemin hazırlanıyormu  hissine kapılıyor ve fakat net bir fikir sahibi olamıyor. Siz, Emniyet İ tihar Dairesi'ni y netmi  bir kişi olarak, bütün bu olayları nasıl yorumluyorsunuz?*

Türkiye, üç tanesi aktif, bir tanesi de post-modern olmak üzere dört darbe yaşadı. Malumunuz, 27 Nisan 2007'de de farklı bir müdahaleyle karşı karşıya kaldık. 28  ubat, diğer darbelere fazla benzemiyordu. Değişik bir darbeydi. Bizim alışık olduğumuz darbelerde asker bir şekilde fiilen yönetime el koyuyor, bütün anayasal organları ve kurumları iptal ediyordu. Bütün darbelerden sonra yeni sürece geçene kadar -yani

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

demokratikle ene kadar- birtakım insanlar çok ciddi anlamlarda haksızlığa uğruyorlar, zindanlara atılıyorlar. Yani tabiri caizse ülkede ciddi bir kaos havası yaratılıyor.

Türkiye'yi ihtilal şartlarına getiren sebepler vardır. Genelde bu sebepler ülkenin dış politikaları ile ilgilidir. Ülkenin darbeler olmadan önceki genel durumuna çok ciddi anlamda bakmak lazım: Bu ülkede, her darbe öncesi siyasi-adi cinayetler ve olaylar görülür. Kaos ve istikrarsızlık ortamı, gerek terör, gerek ekonomik sıkıntı olarak kendini gösterir. Devleti idare eden hükümet yetkililerinin "bu i i yapamadıkları, asayi i sağlayamadıkları, ülkeyi i  ve dış

tehditlerden koruyamadıkları, milli olmadıkları, Cumhuriyet'in temel niteliklerinin iktidar tarafından göz ardı edildiği" vs iddia edilir. Bunlar darbeleri meşru kılma adına ortaya atılan iddialardır. Yani her darbenin bir sebebi olduğu, bu sebeplerin ülke ve millet yararına olduğu varsayımlarının kamuoyu tarafından tasvip görmesi için psikolojik harekât unsurlarının da kullanıldığı çalışmalar yapılır. Ve bugüne kadar yaşadığımız darbelerin hepsinde ortak özellik, darbe öncesinde faili meçhul cinayetlerin işlenmesiydi.

Darbeler öncesi işlenen cinayetlerde Türkiye çok sayıda yetişmiş insanını kaybetti. Tabii yine enteresandır; darbe öncesinde çok ciddi bir kaos ortamının hakim olduğu ülkede, her darbeden sonra bu cinayetler birdenbire bıçakla kesilir gibi kesilir. Bilhassa 12 Eylül sürecinde bu cinayetlerle Türkiye sağcı-solcu gibi kutuplara ayrılmıştı; cinayetlerle ilgili kamplaşmalar yaşanmıştı. 12 Eylül darbesi öncesi yapılan psikolojik harekâtlar ve cinayetlerle sağ ve sol olmak üzere kamplara ayrılan Türk toplumunda, sonraki yıllarda ilginç bir gerçek ortaya çıktı: Ülkede kaos ve terör ortamı yaratmak amacı ile her iki kesimin de aynı merkezden yönetildiği, hat-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

ta eylemlerde kullanılan silahlarının verildiği merkezlerin bile aynı olduğu anlaşıldı. 12 Eylül'den sonra herkes bu tür olaylardan ders aldığını iddia etse de bu konuda pek ders alınmadığı ileriki tarihlerde ortaya çıktı.

*İki kesimin de yönetildiği yerleri biraz daha açtığımızda, bunların içerideki ve dışarıdaki kollarına mı uza' nıyoruz-*

Türkiye'deki bütün darbelerin arkasında yabancı güçler vardır. Bu bir gerçektir. Darbelerin dış politikalarımızla ilgili olduğunu daha önce belirtmiştik. 27 Mayıs ve 12 Mart müdahalelerinde CIA'nın müdahil olduğu, eski CIA ajanlarının yazdığı hatıratlarda ifade edilmişti. Menderes hükümetinin ABD'den koparak mali bağımsızlık kazanma çabaları, bu hükümetin sonunu getirmişti. 27 Mayıs darbesinin hemen akabinde darbecilerle ABD yetkilileri arasında yapılan bir milyar dolarlık yardım anlaşması bu bakımdan dikkat çekicidir.

12 Mart'ın perde arkasında da, haşhaş ekimine karşı çıkan ABD'nin bulunduğu hususu, dönemin Başbakanı Bülent Ecevit ve Dışişleri Bakanı Çağlayangil tarafından açıklanmıştı.

12 Eylül darbesinin ardından da ABD yetkililerinin "Bizim çocuklar başardı" açıklamasında bulundukları ve devlet içinde bazı birimlerde görevli personelin, CIA ajanları tarafından kandırılarak eylemlere sokulduğu iddialarının mahkemelerde dile getirilmesi, bu darbenin arkasındaki karanlık güçlerin varlığı hakkında da yeterli bilgiyi vermektedir. 12 Eylül darbesi sonucunda Türkiye, NATO'nun askeri kanadına Yunanistan'ın alınmasına onay vermiştir. 12 Eylül rejiminin dış politikadaki ilk icraatı budur: Yunanistan'ın NATO'ya tekrar dahil edilmesi.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Dönemin CIA Şefi Stansfield Turner, Yunanistan'ın NATO'ya girişinin Batı'nın güvenliğine yaradığını belirtmiş; "Türkiye'nin laik kalmasında askerin üstlendiği rol, ülkemde takdirle izleniyor" diyerek darbeyi fiilen desteklediklerini açıklamıştır.

Türkiye aleyhine sonuçlar yaratan bu darbenin arka planının yalnızca bunlardan ibaret olmadığı, darbenin mimarı eski Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in 2007 Şubat ayı sonlarında ortaya attığı iddialarla anlaşılmıştır. Evren'in "Eyalet - Federasyon" sistemine geçilmesi anlamındaki şok açıklamaları ve bu bağlamda yapılan tartışmalar; 12 Eylül'ün arka planındaki gelişmeleri ve darbelerin bu ülkenin dış politikaları ile ilgili olduğu varsayımını daha güçlü bir şekilde ortaya koymuş bulunmaktadır. Kenan Evren'in bu açıklamalarının "zamanlaması" gerçekten "büyük tesadüf denecek kadar iyi hesaplanmıştı. Güneydoğu konusunda bir hareketlenmenin görüldüğü, Türkiye'nin Kerkük konusundaki kararlarına içeriden anlaşılmaz tepkilerin verildiği, Ocalan'ın imajı parlatılırken bir yandan da zehirlendiği iddiası ortaya atılarak devletin suçlandığı ve halka tehdit ifadelerinin kullanıldığı bu dönemde, Evren'in bu tartışmayı başlatması tesadüf olabilir mi?

28 Şubat postmodern darbesi de diğerleri gibi dış kaynaklı bir darbedir. Bu darbe ile Türkiye laik-anti laik kamplaşmasına sokularak içe kapanık bir ülke haline getirilmiş; ülkemizin bölgede ve dünyada gelişen olaylara seyirci kalması sağlanmış, bölgede inisiyatif kullanmamızın önüne geçilmiştir. Bu proje ile, Türkiye'nin bilhassa kendi bölgesinde gelişen Yeni Dünya Düzeni'nin getirdiği yeni iç ve dış tehditler ve küresel saldırılar karşısında üniter devlet yapısının tehdit altında kalması sağlanmıştır.

28 Şubat darbesinin dış ülkelerce kotarılmasının en önemli nedenlerinden biri, dönemin Başbakanı Erbakan'ın G-8'lere karşı D- 8 İslam Ülkeleri Birliği'ni kurma düşüncesidir. Aslında Erbakan'ın kurulması için öncü rol oynadığı D-8'lerin amacı, G-8'lerle diyalog kurmak ve İslam dünyası ile kalkınmış Batı dünyası arasında barışçı bir köprü oluşturmaktır. Malum, G-8'ler çok zengin, D-8'ler ise o derece fakir ülkeler... Teknolojik Batı karşısında bu ülkelerin bir varlık gösterip gösteremeyeceği bile şüpheli. Tarih boyunca birbirleri ile uğraşmış bu ülkelerin birlik ve beraberlik içinde, ekonomik, siyasi ve askeri alanda G-8 ülkelerine (ABD, Kanada, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Rusya) karşı bir güç oluşturmaları pek mümkün görünmese de, Yeni Dünya Düzeni'nin efendileri, hedeflerindeki coğrafyalarda dikensiz gül bahçesi istedikleri için, D-8 birliğine imza atan ülke ve kişileri hedef aldılar. 1997'de oluşturulan D-8'in kurucularının hemen hepsi esrarengiz bir şekilde iktidarlarını yitirdiler veya suikastlarla hayatlarını kaybettiler. Pakistan Başbakanı Navaz Şerif, Bangladeş Başbakanı Şeyh Hasina, Endonezya Başkanı Suharto ve Türkiye Başbakanı Necmettin Erbakan, darbelerle iktidardan uzaklaştırıldılar. Kuruluştaki Nijerya adına imza atan Enerji Bakanı öldürüldü. Malezya'da ekonomik kriz sonrası hükümet düştü. İran Cumhurbaşkanı Rafsancani iktidarını yitirdi. Mısır adına imza atan Kemal Ganzuri de bu oluşuma sıcak bakmayan Devlet Başkanı Mübarek tarafından görevinden alındı.

28 Şubat sürecinde tohumları atılan hortumlamalarla Türkiye, milli ekonomisinin yaklaşık üçte birini kaybetti. Bir milyar dolara muhtaç hale getirildi. Dış güçler tarafından organize edilen ekonomik kaos ortamının izleri bugün bile hâlâ silinebilmiş değil.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

28 Şubat dönemi Başbakanlık Müsteşarlarından Yaşar Yazıcıoğlu'nun 28 Şubat'ın onuncu yılında yaptığı bir açıklamaya göre; 15 Ekim 1996 tarihinde ABD Dışişleri Bakanlığı-ğ'ndan Türkiye'nin ABD Büyükelçisi Mark Grossman'a gönderilen "çok gizli kriptolu" yazıda, Refah-Yol iktidarının bölgede ve dünyada ABD çıkarlarına aykırı hareket ettiği, yüzünü batıdan doğuya çevirdiği ve bu nedenle 28 Şubat post-modern darbesi için düğmeye basıldığı ifade edilmiştir.

Görüldüğü gibi ülkede yaratılmak istenen kaos ve istikrarsızlık ortamlarının perde arkasında dış güçler ve onların Türkiye'deki uzantıları bulunmaktadır. Türkiye'deki birtakım hassasiyetler bu odaklar tarafından kaşınarak ülke, darbe ortamına çekilmektedir. Günümüzde de anti-demokratik güçler, militarist bir düzenin tekrar gelişmesi adına birtakım provokatif çalışmalara imza atıyorlar. Ve meydana getirilmeye çalışılan kaos ve istikrarsızlık ortamı içinde bütün bu provokasyonları, "derin devlet" olgusu içinde bir yapının gerçekleştirdiği iddialarını da güçlü bir şekilde yayarak, kamuoyunu baskı altına almaya çalışıyorlar. "Derin devlet nedir, var mıdır?" sorularını ileride ayrıca bir bölüm olarak değerlendireceğiz. Ancak şunu hemen söylemeliyiz ki; bu provokasyonlarda, devletin bazı kurumlarında görevli personelin yer aldığı göz ardı edilemez. Bugüne kadar Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık gibi görevlerde bulunmuş siyasilerin de açıklamaları göz önüne aldığımızda, devlet içinde devlet yetkilerini kullanan ve vatanseverlik, millilik, vatana ihanet gibi argümanlarla kandırılmış veya dış güçlerce elde edilmiş bu görevlilerin, olaylar içine çekildiği de bir gerçek olarak karşımızda duruyor. Bazı üst düzey askeri yetkililer tarafından da belirtildiği gibi, ordumuzda, bilhassa Özel Kuvvetler Komutanlığı içinde bazı Genç Subaylar bu "çete"ler içine alınmaya çalışılıyor.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Siyaset bilimci Mümtaz'er Türköne'nin de bir söyleşisinde belirttiği gibi; "Soğuk Savaş'ın gergin ortamında, Amerikan şemsiyesi altında askerlere özgür bir hareket alanı sağlandı. İlegalite, kont-gerilla, gayri-nizami savaş konsepti, ABD ve NATO tarafından desteklendi. Bu durum ordunun içinde bu tür çetelere, çeteleşmelere kanal açtı. Şimdi bu kanalın hâlâ var olduğu görülüyor... 28 Şubat'ın öne çıkan bütün generalleri, karargâh subaylarıydı Sahalarda kıtalara komuta eden, PKK ile mücadele eden muharip sınıftan general yoktu aralarında. Bu da, orduda farklı iki dinamiğin işlediğini ve bunlar arasında ayrışma olduğunu gösteriyor. Ordunun bir asıl bünyesi var; bir de illegaliteye açık olan karanlık bir bölgede ordunun kurumsal kimliğini kendi iktidarı için kullananlar, statükoyu sürdürenler var. Şemdinli'de, Atabeyler, Ergenekon, Sauna gibi çetelerde ortaya çıkan yapı hep bu işte." Türköne'nin sözleri, sorunuzun cevabını oluşturuyor.

İlginçtir; bu tür demokrasi ve hukuk dışı bir anlayış, ancak militarist bir düşünceye sahip veya onu savunan insanlarda olabilirken; Türkiye'de seçimle iktidar olması gereken bazı parti liderlerinin de böyle düşündüğünü, en azından, iktidar hırsı uğruna bunların görmezden geldiğini ibretle izliyoruz. Bu çok önemli bir şey... Çünkü "bu yapılanmaların siyaset içinde neden hoşgörü ile karşılanabildiği" sorusunun cevaplanmasıyla, belki de bu tür yapıların yok edilmesi sağlanabilecektir.

*Millet olarak, kamplaşmaların birçoğunda yurtdışındaki bazı odakların etkisi üzerine yoğunlaşıyoruz- Bu noktayı biraz daha sorgulamamız lazım. Türkiye'de dış güçlerin etki alanını genişletmesi veya toplumun içine sızması nasıl başlamıştır? Milli İstihbarat'ın ta-*

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

***rihini değerlendirmek, bu konuda bize yardımcı ola-cak mıdır?***

Elbette. Türkiye, Cumhuriyet'in kurulduğu tarihten yaklaşık yirmi beş yıl sonraya kadar, tam bağımsızlık konusunda taviz vermeden ve yabancı ülkelerin her türlü provokasyonlarına karşı mücadele ederek süreci başarı ile götürmüştür. Ancak bu süreçten sonra Türkiye; içeride yaratılan olaylar, darbeler, siyasi cinayetler ve kamplaşmalar neticesinde tamamen içe kapanık bir ülke haline getirilmiştir. Kendi iç sorunları ile uğraşan bir Türkiye, bölgesinde ve dünyada cereyan eden olayları kavrayamamıştır. Kavrayamadığı için bunlara göre iç ve dış tehdit değerlendirmelerini doğru yapamamıştır. Bu süreçte, iç ve dış tehdit değerlendirmelerinin yapılmasında ABD ve İsrail gibi devletlerin etkisinde kalınmıştır. Biliyorsunuz, Cumhuriyet kurulduktan sonraki süreçte Milli İstihbarat Teşkilatı ile bazı diğer kurumlar; kuruluş ve gelişme safhasında hep yabancıların etkisinde kalarak veya bunların nizamname ve talimatnamelerini alarak oluşumlarını tamamlamışlardır. Ancak yabancı güçlerin etkisinde kalınması sendromu; devlette, kurumlar içinde ve kurumlar arasında sürtüşmelere ve farklı görüşlerin çatışmasına sebebiyet vermiştir. Devlet içindeki çeteleşmeler de, mevcut yöneticilerin milli olmadığı varsayımlarına dayanarak veya bazı kişiler buna inandırılarak uygulanan psikolojik harekâtlar sonucunda mevcudiyetini ve gücünü artırarak günümüze kadar devam edebilmiştir.

Enver Paşa ile İttihat ve Terakki, 1909'dan 1918'e kadar olan yönetimlerinde ilk Türk gizli servisini kurmuşlardır. Enver Paşa, yaşamı boyunca örgütçü kimliğini daima korumuş, bulunduğu her yerde kendisini de içine alan bir örgütlenme-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

nin önderi olmuş bir kişidir. İşte bu örgütlerden en önemlisi, bugünkü istihbarat örgütü MİT'in de köklerinin uzandığı Teşkilat-ı Mahsusa'dır. Teşkilat-ı Mahsusa, Ulusal Kurtuluş Savaşı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bugüne kadar uzanan yolda, yeni adlar alarak günümüz Türk istihbarat örgütünün temelini oluşturmuştur. Teşkilat-ı Mahsusa o dönemin konjonktürel şartları içinde, çete savaşı, casusluk, karşı casusluk, propaganda faaliyetlerinde bulunan; kaynağını ve köklerini ordu içinden ve dinamik genç kitlelerden alan bir gizli servistir. Ordu bütçesinin dışında bol miktarda parasal kaynak da elde edebilmektedir. Teşkilat-ı Mahsusa'nın amacı; imparatorluk içindeki ihanet şebekelerini ortadan kaldırmak, gelişen milliyetçilik hareketlerini kontrol altında tutmak, dışarıdaki belli hedeflere karşı

sabotajlarda bulunmak ve Osmanlı toprağında cirit atan bütün yabancı gizli servislerle boy ölçüşebilmektir. Teşkilatın ideolojisi Pan-Türkizmdir, gerçi İslam Birliği de hedeflerden biridir; ancak ana temel, Türkçülüktür. O dönemin ünlü Türkçü düşünürlerinden Ziya Gökalp'in hareketi etkilediği belirtilir.

Teşkilat-ı Mahsusa; Balkanlar'dan Doğu Anadolu ve Kafkasya'ya, Suriye'den Trablusgarp, Mısır, Sudan ve Habeşistan'a kadar geniş bir coğrafyada etkinliklerini sürdürür. Avrupa'da, Türkiye ile ilgili konferansları izler, batılı ajanlarla mücadele eder. Bu derece geniş coğrafyada mücadele edebilecek bir yapıda teşkilatlanmış Teşkilat-ı Mahsusa hakkında, başta Almanlar olmak üzere bazı yabancı gizli servislerle para karşılığı iş yaptığı iddiaları da ortaya atılmaktadır. Bilhassa Almanya ile yapılan para alışverişleri, iddialara göre 1918 yılı sonlarında yaklaşık on sekiz milyon dolar civarındadır. Almanlar parayı verir, karşılığında da iş satın alırlar. Bununla beraber Teşkilat-ı Mahsusa Almanlara ekonomik

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

kaynakları açısından ne kadar yakınsa, çalışmaları ve ideolojisiyle de o kadar uzaktır.

Almanlar teşkilatı parasal yönden satın alamamışlardır, çünkü asıl kaynak, Osmanlı hazinesidir. Teşkilatın asıl amacı, bir manda ya da kendini kullandırma değil, Büyük Osmanlılar'ı yeniden kurmaktır. Almanlar bu yolda kullanılmak istenilen bir araçtır.

1918 yılına gelindiğinde Teşkilat-ı Mahsusa çok büyümüş ama yenilgiye uğramış bir durumdadır. Teşkilatın ülke içinde etkinliğini sağlayan İttihat ve Terakki, dolayısıyla Enver, Cemal ve Talat Paşalar yenilginin tek sorumlusu olarak görülmüşlerdir. Bu durum da bu gizli servisin kapatılması ile nihayet bulmuştur.

Daha sonra, 3 Kasım 1919'da kurulan gizli servise "Karakol" adının verildiğini görüyoruz. Bu gizli servisinin fikir babaları da İttihatçılar ve Teşkilat-ı Mahsusa'nın önde gelen isimleridir.

Bu teşkilatın sorumluluğuna Karadeniz Boğaz Komutanı Galatalı Şevket Bey getirilir.

Mayıs 1919, Türk ulusunun egemenlik mücadelesinde iki sembolik olaya tanıklık etmiştir.

Ulusal Mücadelenin başlangıcı kabul edilen 19 Mayıs 1919 tarihinden sadece dört gün önce, Büyük Sultanahmet Mitingi gerçekleştirilir.

İzmir'in Yunanlılar tarafından işgaline karşı İstanbul'da Karakol Cemiyeti ile Türk Ocağı'nın birlikte organize ettikleri miting, belirlenen tarihte, yağışlı hava sebebiyle yapılamadığından 15 Mayıs 1919'da Sultanahmet Meydanı'nda gerçekleştirilmiştir. Gizli servis destekli bu mitingin gerçekleştirilmesinde Karakol örgütünün, tarihi görevini başarı ile yerine getirdiğini söyleyebiliriz. Karakol gizli servisi; çeteleri ve halkı silahlandırmış, Anadolu'ya İstanbul üzerinden silah sevkıyatı için Kocaeli'nde bir merkez oluşturmuştur. Dönemin gizli raporları, İngiliz istihbaratının Ortadoğu böl-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

gesinde müşterek ve sürekli bir istihbarat kurma çalışmaları çerçevesinde, Türk gizli servisi Karakol ile de bir mücadele içine girmiş olduğunun ipuçlarını vermektedir. Karakol örgütünün gizli yönetmeliğinde amaç, yurdun kurtarılması olarak belirtilmiştir. Her şey büyük bir gizlilik içinde olacaktır. Örgüte girenler siyah bir Türk Bayrağı'na sarılı Kur'an üzerine yemin ederler. Bu yemin geleneği, gizli kurulan hemen bütün Türk örgütlerinde aynıdır.

Karakol örgütü gerektiğinde insan öldürülmesini karara bağlamıştır. Öldürme geleneği Teşkilat-ı Mahsusa'da olduğu gibi Karakol örgütüne de geçmiştir. Yönetimden üç kişi, öldürülecek kişiyi yargılayıp karar vermekte, bu karar başkanın onayından geçtikten sonra infaz edilmekteydi. Düşmanla işbirliği yapmak ve Türkleri imhaya çalışmak, örgütün sırlarını açıklamak, emirleri yerine getirmemek ve şahsi çıkar sağlamak, ölüm cezalarını oluşturan suçlar olarak gözükmekteydi. İstihbarat teşkilatlarının kendi inisiyatifleri ile "adam öldürmesi" tartışması, Sivas Kongresi'nde gündeme gelmiş ve Mustafa Kemal tarafından reddedilmişti.

Karakol örgütü dış bağlantılar açısından, Kurtuluş Savaşı'na olumlu bakan Sovyetler Birliği ile iyi ilişkiler kurmuştur. Sovyetler Birliği'nin Karakol teşkilatına parasal yardım yaptığı da bilinmektedir.

İngiliz istihbaratının Karakol gizli servisine sızarak Mustafa Kemal'e suikast düzenlemek istediğini biliyoruz. Daha sonraları bizzat Atatürk tarafından, faaliyetlerinin zararlı olduğu gerekçesiyle bu gizli servise son verilmiştir. "Hamza Grubu", "Felah Grubu" oluşumlarının ardından, bizzat Atatürk tarafından kurulması istenilen Mim Teşkilatı (Müsel-lâh Müdafaa-i Milliye) ise 3 Mayıs 1921'de TBMM'de resmîyet kazanmıştır.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Teşkilat'ı Mahsusa, kurulan tüm bu örgütleri derinden etkilemiş, onun yöntem ve ilkeleri genel kural olarak diğerleri tarafından da benimsenmiştir. Bu dönem Türk örgütleri Teşkilat-ı Mahsusa'nın bıraktığı miras üzerinde yükselir. Grupların çoğu sokak çetelerini andırır. Mantar gibi bitip kaybolmaktadırlar. Hepsinin bir dayanışma ruhu ve amacı vardır. Bunlar çoklukla yerel milis güçler gibi çalışırlar. Fakat kazanılan başarılar yok denecek kadar azdır. Ankara hükümeti bunlara çekidüzen vermeden başarılı olunamayacağını düşünmektedir.

Daha sonra, istihbarat karmaşasını önlemek amacıyla ve düşman istihbarat birimlerinin Anadolu'da her türlü kara propagandayı ve para gücünü kullanarak, halkı Ankara hükümetine karşı kıskırtma çabalarına karşın; ülkenin gizli bir servisinin bulunmamasının, iç ve dış güvenlik açısından büyük bir açık yarattığı görülmüştür. Bu sırada ordunun içine sızan ajanlar, propagandalarıyla savaş gücüne darbe indirmeye çalışmaktadırlar. Kurulacak yeni bir teşkilat ile casusların faaliyetlerinin izlenmesi, etkisiz kılınması ve diğer bazı amaçlarla, Kuvayı Milliye Hareketi'nin öncülüğünde "Askeri Polis Teşkilatı" kurulmuştur. Askeri Polis Teşkilatı'nın yaptığı faydalı çalışmalar da olmuş, ama yetki aşımı, lakaytlık, görev bilinçsizliği ve gizliliğe riayet etmeme gibi durumlar yoğunlaşınca, teşkilata yine Genelkurmay Başkanlığı yetkililerince son verilmiştir. Bu kararın alınmasında, TBMM'nin askeri istihbaratın geniş ve ölçsüz yetkileri keyfi kullandığı yönündeki iddiaları da önemli rol oynamıştır. 1926 yılında kurulan Milli Amele Hizmet (MAH) ya da Milli Emniyet Hizmetleri (MEH) 5 Ocak 1927'de İçişleri Bakanlığı'na bağlanmıştır. Savaş sonrası günlerde Türkiye, istihbarat örgütlerinin faaliyetlerinin çok yaygın gözlendiği bir ül-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

kedir. Almanlar, İngilizler, Fransızlar, Sovyetler, Amerikalılar istihbarat çalışmalarında Türkiye'yi üs olarak kullanmışlardır. Almanlar ve İngilizler bu dönemde Türkiye'de en iyi istihbarat ağına sahip iki ülke olarak dikkat çekmektedir. Ancak bu yabancı istihbarat servislerinin Türkiye içindeki faaliyetleri-ne karşı savaşabilecek yeterli bir Türk istihbarat örgütü bulunmamaktadır. İşte bu günlerde dünyanın saygın istihbaratçılarından olan ve Alman gizli servisini genişleten Albay Walter Nicolai ile temasa geçilir. Albay Walter gizlice Türkiye'ye gelir ve Yıldız Sarayı'nda özel olarak seçilmiş Türk istihbaratçılarına bir dizi konferans verir. Bu konferanslara katılan çekirdek kadro, Aralık 1926'da Ankara'ya getirilir. Ve MAH bu şekilde görevine başlamış olur. MAH'ın başkanlığına ilk olarak Albay Ali Şükrü Ögel atanır. Çekirdek kadro içinde askerler ve siviller birlikte çalışmaktadırlar. İçişleri Bakanlığı'na bağlı olan kuruluş, bütçesini Başbakanlık örtülü ödeneğinden karşılar. Çeşitli alanlardaki eksikliklere, ekonomik sıkıntılara rağmen MAH'ın başarısız bir grafik çizdiğini söylemek mümkün değildir. Hatta bazı olaylarda o denli etkin olunmuştur ki, dünyanın kaderini değiştirebilecek gelişmelere yön vermiştir.

MAH'a yöneltilen en büyük eleştiri, içe dönük olarak bir gizli polis örgütü gibi kullanıldığı iddialarıdır. 1956 yılında dönemin Başbakanı Adnan Menderes, MAH ile ilgili iddiaları araştırmak üzere Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Salih Korur'u görevlendirir. Korur'un araştırmaları sonucunda anlaşılır ki; Türkiye'ye dinleme istasyonu kuran Amerikalılar, dinleme servisinde görev yapan çalışanları, özellikle de telefon dinlemesinde görev yapan memurları maaşa bağlamışlardır. Menderes'in telefonlarının dinlenmesi iddialarının arka planında Amerikalılar vardır. Korur raporunda, Amerikalıla-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR  
ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

## EM

rın MAH'a hâkim olduklarını, İstanbul'daki MAH okulunun, servisin İstanbul örgütünün ve Yeşilköy'deki soruşturma teşkilatının Amerikalılardan alınan paralarla döndürüldüğünü belirtir. Amerikalılar paraları doğrudan ilgili servisin amirine ve çalışanlarına zarf içinde vermektedir. Para karşılığında iş isterler. Bu durum servis çalışanları arasında büyük tepki çeker.

Teşkilat kaynak ve teknik olanaklar bakımından yetersiz durumdadır. Eğitim çalışmalarını da Amerikalılar ya da Amerika'da eğitim görmüş personel yaptırmaktadır.

Bu dönemde Türkiye'yi Amerika ve diğer batılı gizli servislere bağlayan en önemli oluşumlar arasında, girilen ittifak bağlantıları da yer almaktadır. Türkiye bir NATO ülkesidir. Bu ortak savunma şemsiyesinin altındaki gizli servisler, kâğıt üzerinde yaptıkları anlaşmalarla büyük bir bilgi akışı koordinasyonunun içinde bulunmaktadırlar. Fiilen de bazı alanlardaki istihbarat çalışmaları ortak yürütülmektedir. Böyle olunca ilişkilerde bağlayıcı faktörler ön plana çıkmaktadır. Özellikle de istihbarat alanında teknolojik ve ekonomik üstünlüğü bulunan Amerikan, İngiliz, Alman ve İsrail istihbaratları diğer birimler üzerinde baskın hale gelmektedir. 27 Mayıs İhtilali MAH için bir dönüm noktası olmuştur. Askerler yönetime gelmez MAH'ı -tabiri caizse- silindir gibi ezmişlerdir.

İnönü tarafından MAH'ı MİT'e dönüştürecek yasal mevzuat hazırlanarak yeni istihbarat örgütünün yasası TBMM'ye sevk edilir. İnönü karma hükümetinin TBMM'ye sevk ettiği yasa, MAH'ı MİT'e dönüştürür, bu sadece ad değişikliğinden ibaret bir durum değildir. Yeni hazırlanan MİT yasasının anayasayla paralellik taşıması ile MİT'e bir yasallık getirilmektedir. MİT'in kurulduğu tarihten itibaren atanan müsteşarlarının büyük bir bölümünün asker kökenli olması, MİT'in darbeleri bildirmediği gibi bir ithamla tenkit edilmesine neden olmuştur. Öte yandan içe dönük çalıştığı iddiası ve Soğuk Savaş döneminin getirdiği komplocu katı gizlilik içeren kon-septinden kurtulamaması, MİT'e yöneltilen eleştiriler arasında yer almıştır. ABD'nin MİT'e sızma girişimleri devam etmiş; MİT'in üçüncü adamı Savaşman, ABD lehine casusluk yaptığı gerekçesiyle MİT mensupları tarafından yakalanarak adalete teslim edilmiştir.

Türkiye, dış istihbarat açısından başka ülkelere hep bağımlı kalmıştır. Bu bağımlılık daha ziyade Amerika, Fransa, İngiltere, Almanya ve İsrail gizli servislerine karşı olmuştur.

Onlardan gelen dış istihbarat çoğunlukla test edilmeden doğru kabul edilebilmiştir.

Almanlarla olan ilişkilere gelince, 1980 darbesi sırasında Ruslara karşı ortak üsler oluşturulduğu ve buraların teknik ekipmanını Almanların karşıladığı ortaya çıkmıştır. Aynı durum Amerikalılarla da yaşanmıştır. Amerikalılar özellikle dinleme alanında Türkiye'yi Ruslar'a karşı neredeyse donatmışlardır. MİT dış temaslarında ve kontrespiyonaj, yani karşı casusluk mücadelesinde elinden geldiği kadar etkin olmaya çabalamaktadır, ancak bu alanda çok başarılı olduğunu söyleyebilmek mümkün değildir.

CIA'nın ve MOSSAD'ın Ortadoğu operasyonlarının belkemiğini oluşturan ülke Türkiye'dir.

Türkiye ile Amerikan ve İsrail gizli servisleri arasındaki teknik yardım, eğitim ve operasyonel anlamda birlikte hareket etme anlayışı bir hayli artmış gözükmektedir. Bunun Türkiye aleyhine doğuracağı sonuçlar açısından MİT'in son derece dikkatli hareket etmesi gerekmektedir. MİT Müsteşarı Emre Taner'in son açıkladığı doktrini bu bağlamda değerlendirmekte fayda vardır. Hatırlanacağı gibi MİT bu yeni doktrin ile "bekle gör" politikalarından bölgede ve dünyada inisiyatif alıcı politikalara geçmemiz gerektiğine işaret ederek, buna göre alınması gereken tedbirler paketini yetkililere sunmuş, güçlü bir ekonomi ve güçlü bir ordu için güçlü bir istihbarat yapılanması ve güçlü bir dış politikanın önemini vurgulamıştı.

Buraya kadar anlattığımız gibi, Cumhuriyet kurulduktan sonra, hem iç politikada hem dış politikada, asayiş ve güvenlik konularında çok ciddi anlamda yabancı ülkelerin etkisinde kalmanın bedelini ağır bir şekilde ödemiş bir millet olarak, geçmişten ve hatalarımızdan ders almamız lazım. Bizim bölgemize ve dünyaya yönelik, kendimize ait devlet politikalarımız maalesef olmamış. İşte ülkemiz, bunların acılarını çekiyor. Şimdi bu ülkede -tenzih ediyoruz- gelen tüm hükümetlerin, yani Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanının, Cumhurbaşkanı'nın vs vatana ihanet etmeleri gibi bir durum kesinlikle söz konusu olamaz. Bunu açıklıkla söylemek lazım. Ama bu ülkede bir Başbakan asıldı. Adnan Menderes asıldı. Menderes'in iki Bakanı asıldı. Şimdi görüntüleri yayınlanıyor. Orada görüyorsunuz; Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına, bir Başbakana yapılan hakaretler toplumun vicdanını yaralıyor. Aslında bunların tartışılması da gerekiyor. Bu açıdan baktığımızda bizim ülkemiz hep dışarıdaki bazı ülkelerin at koşturduğu, cirit attığı bir alan olmuştur.

*Adnan Menderes'in asılmasında da dışarının etkisi' nin çok büyük olduğunu söylüyorsunuz-*

Tabii ki. Bu operasyonda dışarının etkisi var. Bu ihtilali yapan askerlerin arasında yabancı güçlerle işbirliği içinde

olanlar var mıdır, bilmiyorum. Yani olan da olabilir, olmayan da. Onlar tabii ciddi bir şekilde araştırılamamıştır. Türkiye'de bir tabu vardır. Dokunulmayan konular vardır. Siz bunların üzerine gittiğiniz zaman, dokunmaya çalıştığınız zaman çeşitli şekillerde suçlanabilirsiniz.

Ben 28 Şubat sürecinde bunu yaşadım. 28 Şubat'ın tarihsel süreci içerisinde bizim rolümüz nedir? Bu oyun niye oynanmıştır? Bunları söylemişizdir. Zaten 28 Şubat'ın perde arkası çok ciddi anlamda ortaya çıkmıştır. 28 Şubat, Yeni Dünya Düzeni'nde Türkiye'yi yanlarına çekmek isteyen, bu ülkeye birinci sınıf bir ülke değil de, ikinci veya üçüncü sınıf ülke rolü biçen bazı ülkelerin operasyonudur. Bu ülkelerin Türkiye üzerinden bazı Müslüman ülkelerde operasyon yapma planları vardır.

*Darbelerin, bölgesel politikalarla ilişkisi var öyleyse. Sadece iç politika değil, dış politikada size biçilen misyon da çok önemli.*

Tabii. Faili meçhul cinayetleri yalnız ülkedeki istikrarı bozmak veya Türkiye'nin iç politikalarını etkilemek veya zaafa uğratmak diye düşünürsek hata ederiz. Yeni Dünya Düzeni denilen projeye dikkat etmek lazım. Bu projede, yeni bir hedef daha var: İran. Aslında şu anda dünyada şekillenen bütün politikalar İran üzerinden geçiyor. Çünkü İran'da çok ciddi doğalgaz kaynakları, petrol kaynakları, enerji kaynakları var. Şimdi olaya böyle baktığımız zaman, siyasi cinayetlerin, yalnızca o ülkedeki iktidarın götürülmesi anlamında düşünülmemesi gerekir. Eğer bir hükümet iktidardan uzaklaştırılmak isteniyorsa, hükümetlerle ilgili birtakım iddialar ortaya atılıyorsa, bunun arka planını çok iyi okumamız gerekiyor.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Bu gerçek, Refah-Yol iktidarında ortaya çıkmıştır. Biliyorsunuz Refah-Yol, demokratik seçimle iktidara gelmiştir. Ama siyasi hayatında iki kez darbelere maruz kalmış bir Cumhurbaşkanı (Süleyman Demirel), 28 Şubat post-modern darbesinin motor görevini yapmıştır. Bunu rahmetli Güven Erkaya söylemiştir, ihtilali yapan insanların hepsi söylemiştir. 28 Şubat'ın önemli generalleri "Eğer Sayın Demirel olmasaydı biz bu hareketi başarıya ulaştıramazdık" demişlerdir.

*28 Şubat neden bir post-modern darbeydi? Neden diğer ihtilaller gibi bir darbe olmadı?*

Milli Güvenlik Kurulu, bu tarihte anayasa üstü bir kurum haline getirildi, anayasada öngörülme-yen yetkilerle donatıldı. Böyle olunca, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bir ihtilal yapmasına da gerek kalmadı. Çünkü ihtilal yaptığınızda karşılaşacağınız çok ciddi sıkıntılar vardır. Mesela ekonomi her zaman bozuktur bizde. Ekonomiden korkmuşlardır bence.

"Ekonomiyi idare edemeyiz" diye düşünmüşlerdir. En önemlisi de, darbeyi arka planda psikolojik harp metotları ile destekleyen ülkeler, Türkiye gibi bir ülkede darbe şartları ve hukukunun uzun süre devam etmesini istemezler ve darbecileri normal şartlara dönülmesi konusunda emirlerindeki veya kontrollerindeki çeşitli enstrümanlarla zorlarlar. Dolayısıyla hemen demokrasiye dönme, her ihtilal sonrası neredeyse bir gelenek haline gelmiştir.

28 Şubat'ta kritik nokta, MGK'nın anayasa üstü bir kurul hale gelmesidir. MGK 1933'te bir kararnameyle kuruldu. Daha sonra kendisine meşruiyet veren bir kanun çıkarıldı. Önce kararnameye, sonra kanuna dayanan, en sonunda da anayasal bir kurum haline getirildi. Böyle bir Milli Güvenlik Ku-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

rulu süreci var. Darbelere bağlı olarak gittikçe anayasanın da üzerinde bir rol üstlendi.

*Asker ve siyaset ilişkisini düşünürken, sivil liderlerin duruşunu nasıl değerlendirmek gerekiyor? Bir parti lideri, hangi noktaya kadar askerin siyasete müdahalesine engel olabilir?*

Türkiye'de tek başına iktidar olmak şansı siyasi tarihimize baktığımız zaman çok azdır. İşte merhum Adnan Menderes tek başına iktidar olmuştur. Ve maalesef bunun bedelini asılarak ödemiştir. Dikkat ederseniz Sayın Çiller ve Erdoğan da aynı sendrom içindeydiler. Türkiye'de siyaset ve kefen aynı gibidir. Tek başına iktidar olmak, tek başına ipi götürmek, Türkiye'de birçok güç odağıyla mücadele etmek anlamına gelir. Hele siz halkın yanında politikalar üretiyorsanız, yüce Türk milletinin iradesini her şeyin üstünde görerek politikalarınızı bu

yönde dizayn ediyor, siyasi iradenizi de iç ve dış odaklara karşı milletin ve devletin yanına yerleştiriyorsanız, yani milletin yanında ve milli davranıyorsanız bu daha da zordur. Az evvel söyledim, bizim devletimizde bir anlayış vardır: "Halk seçmeyi bilmez!" Bu düşünce, milli iradeyi savunanların önüne tekrar tekrar konmaktadır. Vatan için her türlü fedakârlığa razı olan, gerekirse canını dahi feda etmekten çekinmeyen bu insanlara, ülkenin idaresinde söz sahibi olmaları durumunda "Sen seçmesini bilmezsin kardeşim" diyorsunuz.

Burada en büyük sıkıntı, liderlerin muhalefetteyken başka, iktidardayken başka davranışlar geliştirmeleri ve siyaset mekanizmalarının -iktidarı ve muhalefeti ile birlikte- birlik beraberlik içinde milletin yanında dik bir duruş sergileyememesidir. Siyasetin yıpranmasında en büyük etkenlerden biri

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

de bu olmuştur. Mesela bu sendromla ilgili söyleyeyim: Sayın Demirel Türkiye'de ihtilallere maruz kalmış bir kişidir. Ama 28 Şubat'ta, 28 Şubat post-modern darbesinden birkaç tane ihtilal çıkarmıştır. Bu tavır ve davranış kesinlikle milletin yararına değildir. Burada bir korku varsa da önemli olan, siyasi menfaat umulmasıdır.

28 Şubat'ta -kendi deyimleriyle- bir post-modern darbeden söz ediyoruz. Aslında darbenin çeşidi olmaz. Darbe darbedir. Darbenin içerideki ve dışarıdaki siyasi, ekonomik ve sosyal sonuçlarına bakmak lazım. 28 Şubat post-modern darbesi, Yeni Dünya Düzeni stratejileri ve amaçları doğrultusunda bizimle, bizim üniter yapıyla, coğrafyamızla, sınırlarımızla hesapları olan birtakım ülkelerin arkasında olduğu bir darbedir.

***Yeni Dünya Düzeni'nde, Türkiye'nin konumunu Ankara değil; farklı merkezler belirlemiştir. Bunu söyleyebilir miyiz?***

Esasında Büyük Ortadoğu Projesi veya Genişletilmiş Orta Doğu ve Kuzey Afrika Projesi'nde Türkiye'nin inisiyatif kullanmasının önü kesilmiştir. Türkiye 28 Şubat darbesi ile kurumlar arasında yaratılan sürtüşmelerle meşgul olurken, içine kapatılmışken, Yeni Dünya Düzeni'nin ve küreselleşmenin patronları, bölgemize demokrasi ve barış getirme argümanlarını kullanarak, Ortadoğu'da hedef ülkeleri işgal ediyor, bu bölgeleri kan gölüne çeviriyorlardı. Ankara bu süreçte işgale ortak olmaya zorlanmış, kendi başına inisiyatif kullanmasının önüne geçilmiştir. Türkiye'nin, Misak-ı Milli sınırları içinde bulunan Kerkük ve Musul ile Telafer'deki soydaşlarının gözleri önünde katledilmelerine seyirci kalması sağlanmıştır. ABD yetkilileri PKK ve Kürt kartını Türkiye'ye karşı bir koz olarak kullanmaktan da asla geri durmamışlardır. Bu

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

kartı her fırsatta ya bizzat kendi yetkilileri ya da Barzani gibi maşalarını konuşturarak kullanmaya devam etmişlerdir.

Türk istihbarat birimlerinin eksik kaldığı nokta şurasıdır: Yeni Dünya tehditleri algılaması yapılamamıştır. O nedenle biz bu 28 Şubat'taki darbeyi normal darbeler gibi değerlendirdik. Hepimiz öyle yaptık aslında. Türkiye'nin Ortadoğu'daki önemine binaen ülkenin ele geçirilmesi, karar verme mekanizmalarının yönlendirilmesi ile eşdeğer bir şeydir bu. Bunun çok önemli bir arka planı ve birkaç tane ayağı vardır.

***Bu iddiayı açabilir misiniz? Ne gibi bir arka plandan bahsediyoruz?***

28 Şubat darbesinin şu anda bizim bölgemizde, Ortadoğu'da, Kafkaslar'da, Bosna-Hersek'te oynanan oyunlarla direkt ilgisi vardı. Türk insanı kendi milli kimliğinden, milli manevi değerlerinden bu operasyonlarla uzaklaştırılmaya çalışılmıştır. İnsanlar korkutulmuştur. Burada da -Türk Silahlı Kuvvetlerinin manevi şahsını ve genelini ayırarak söylüyorum- ordu içerisinde bir cunta grubu kullanılmıştır. Benim gördüğüm kadarıyla Türk Silahlı Kuvvetleri, 28 Şubat'ın arka planını çok iyi anlamış ve değerlendirmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin 28 Şubatçılar ile ilgili ciddi yaptırımları olmuştur. Bunun en önemli kanıtı şudur: 28 Şubat düzeni içerisinde görev almış olan bazı komutanların aileleri, askerler tarafından kendilerine sahip çıkılmadığından bahisle feryat etmektedirler.

*Darbe dediğimiz silahlı hareket, hükümeti düşürmek için uygulanan projenin son aşaması değil mi? Darbe'ye lüzum kalmadan hükümetteki partiyi zayıflatmak ve sonrasında iktidardan uzaklaştırmak için farklı ça-*

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*lışmalar yapılmıyor mu? Belki de bu çalışmalar yapıldıktan sonra, başarı elde edilemezse darbeye müracaat ediliyor. Yanlış mı düşünüyorum?*

Geçmiş dönemlere bakarak söylüyoruz: Üç ihtilal ve dördüncüsünde de post-modern darbe ile; meşru, demokratik seçimle, halkın oylarıyla gelmiş, halkın iradesiyle seçilmiş liderler, anti-demokratik bir şekilde iktidardan uzaklaştırılmışlar. Ve bunların uzaklaştırılma gerekçeleri terör olmuştur. Bu darbelere bakarsak, bütün anayasal kurumlar iptal edilmiştir. Geçici bir süre için ülkede tüm demokratik yapılar durdurulmuştur.

Tabii ki sadece ihtilallerle değil, bunların dışında terör ve ekonomik sıkıntılar yaratılarak da hükümetler iktidardan uzaklaştırılır. Bu ülkenin siyasi tarihi ile hükümet sayısını karşılaştırdığınızda iki senede bir iktidar değişikliği olduğunu görürsünüz. Şu halde bu ülkede ekonomik anlamda, siyasi anlamda, kültürel anlamda istikrar yakalayabilir misiniz? Bu bile yabancı ülkelerin, bizim üzerimizde uyguladıkları psikolojik harekâtlar konusunda fikir verir. Buna Psikolojik Harp Metot ve Usulleri diyoruz. Bu, ülkemizde çok ciddi anlamda yıllardan beri uygulanmaktadır. Psikolojik harp metotlarının kısa vadeli olanları vardır, orta vadeli olanları vardır, uzun vadeli olanları vardır. Bizde muhakkak ki üçü de uygulanmakta ve uygulama sonuçları gözden geçirilmektedir. Bu yüzden; Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlarının tümü "Terör olaylarından mı, yoksa ekonomik kaostan mı iktidardan gideceğiz?" endişesini taşımaktadırlar.

*Psikolojik harekâta, yakın tarihi düşünerek somut bir örnek vermek mümkün mü? Mesela, mevcut hükü-*

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

*metin lehinde veya aleyhinde uygulanan bir harekât var mı şu anda?*

Tabii ki. Türkiye'ye psikolojik harekât uygulayan ülkelerin önem verdikleri birtakım argümanlar vardır. Bunları özellikle insanların beyinlerine kazırlar. Amaç, hükümeti düşürmekse, hükümet hakkında bazı iddialar oluşturulur. Mesela Refah-Yol hakkında, Cumhuriyet'in temel niteliklerini tehlikeye düşürdüğünü söylediler. "Rejim tehlikede" gibi iddialar ortaya atıldı, bu argümanlar psikolojik harekât metotları ile de desteklenerek kamuoyu yönlendirildi. AKP hükümeti için de günümüzde hemen hemen aynı iddialar ortaya atılıyor. Bu hükümetin milli olmadığı, irticai kadrolaşma, rejim tehlikesi ve Cumhuriyet'e karşı sivil darbe gibi iddialarla yıpratılma çalışmaları yapılıyor. Bunun için de ülkemizde daha önce kamplaşmalara yol açmış bulunan bazı konular kaşınarak kurumlar arasında ve toplum içinde gerginlik yaratılmaya çalışılıyor. Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde gördüğümüz gibi. Hakikaten demokrasiyle idare edilen ülkelerde insanlar topluma ve devlete zarar vermemek kaydıyla her çeşit düşünceye sahip olabilirler. Ama bizim ülkemizde "Bu hükümet irticai kadrolaşma içinde, rejim tehlikesi var" gibi söylemler, bundan önceki darbeler döneminde olduğu gibi bugün de darbe tartışmalarına meşruiyet sağlayan sözler olarak karşımıza çıkıyor. Darbelerin veya muhtıraların bu ülke için gerek ekonomik gerek siyasal ve sosyal açıdan travmalar yarattığı, akademik çevrelerce yapılan araştırmalarda da ortaya çıktığına göre, askerler bu konuda ülke menfaatleri açısından daha demokratik davranmalıdırlar ve siyaset mekanizmalarına müdahale etmemelidirler diye düşünüyorum.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*28 Şubat tam anlamıyla sizin anlattığınız bir atmos'ferde meydana gelmişti.*

Tabii ki... Yeni Dünya Düzeni, Büyük Ortadoğu Projesi, Genişletilmiş Orta Doğu ve Kuzey Afrika Projesi gibi, istihbarat teşkilatlarının bile henüz çözemediği bu stratejilere karşı; Erbakan'ın D-8'leri kurması, böyle bir Müslüman birliği düşüncesini ortaya atması endişeye sebep oldu. Müslüman ülkelerde hiç birlik olmamış. Bunlar, büyük enerji kaynaklarını ellerinde tutan ülkeler; ama genelde bu kaynaklardan faydalanamıyorlar. Düşünün, bu şekilde

bir araya gelip, dünyanın süper devletlerine karşı ekonomik bir oluşum içine giriyorsunuz. Yeni Dünya Düzeni'nin en büyük ayaklarından biri ekonomiktir. Bugün, dünya üzerindeki birtakım enerji kaynaklarını ve enerji taşıma hatlarını ele geçirme mücadelesi yapılmaktadır. Onun için Erbakan'ın böyle bir birlik kurması, bence Refah-Yol hükümetinin hedef olarak görülmesinin en önemli sebeplerinden bir tanesidir.

*Erbakan neden böyle bir oluşum istiyordu? Belki de bugünkü Büyük Ortadoğu Projesi'nin önünü tıkayacaktı bu birlik. İstihbarat teşkilatı bunu çözmeye çalıştı mı o dönemde? Yoksa, sadece ideolojik bir proje olarak mı algılandı?*

Hayır. Böyle bir çalışma olmadı.

Bakınız, Türkiye'de hükümetlerin ideolojilerinin veya ortaya koyduğu farklı konsept ve stratejilerinin -bürokratik irade tarafından desteklenmediği sürece- bir önemi yoktur. Siyasi ve bürokratik iradenin, dışarıdan gelebilecek tehlikeleri müştereken ne kadar algılayabileceği, içte ve dışta alınan müşterek tedbirler önemlidir. Diyelim ki ABD, Türkiye'yle

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

birlikte bir şekilde İran'a müdahale etmek istiyor. Eğer hükümet, bu projeyi aksatacak politikalar uygularsa, o zaman ülkede sıkıntılar ortaya çıkar.

Bütün ülkelerin, Almanya'dan Çin'e kadar hepsinin ortak amacı, bu yeni düzende yerlerini almak, en azından toprak kaybetmemektir. Çünkü şu ortaya çıkmıştır ki, artık dünyadaki ülkeler toprakları ve sınırları değiştirilerek yeniden şekillendirilmektedir. Kimisi büyütülmekte, kimisi küçültül-mektedir. Bu tamamen oyun kuran devletlerin içerisinde veya hedefinde olup olmamanızla ilgilidir. Yani oyun kuran devletlerin hedefindeyseniz işte o zaman durum çok tehlikeli. Türkiye henüz bunu algılayamamıştır. Biz oyun kuran devletlerin hedefinde miyiz, yoksa oyun kuran devletlerle birlikte miyiz? Bunu anlamanız bile alınması gereken tedbirler açısından önemli.

Türkiye aslında şu anda oyun kuran devletler arasına alınmak istenmiyor. Bunda Türkiye'nin önemli eksikleri ve hataları var. Kesinlikle bağımsız ve büyük bir devlet olduğumuz bilincinde hareket etmekle, dış politikalarımızı bu hedef doğrultusunda yürütmekle ve ülke içinde birlik ve beraberliğin hem kurumsal bazda hem de kişisel bazda sağlanması ile bu saldırıları önlememiz doğru orantılı gibi geliyor bana. Bakın, fazla yaptırım gücü olmamasına rağmen D-8'in kurulması bile dünyanın dev ülkelerini ne oranda rahatsız etmiştir, söylediklerimizin en güzel kanıtı bu değil mi?

*"Türkiye henüz bunu algılayamadı" derken neyi anlat' maya çalışıyorsunuz? Bir tehditten mi bahsediyoruz?*

Evet, ortada bir tehlike var ve bu tehlikeyi yakın zamana kadar tam olarak algılayamadık.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

MİT Müsteşarı *son zamanlarda yeni bir açılmadan bahsediyor. Yeni tehdit tanımlamalarından ve ulus devletler hakkındaki tehditlerden haberdar oldukları' nı söylüyor.*

Müsteşar'ın yaptığı son açılımı önemli buluyorum. En azından istihbarat birimlerinin kendi bölgelerinde ve dünyalarında böyle bir algılama yaptığını göstermektedir. Ben bunu Başbakan'dan bağımsız düşünemeyeceğini de söyledim. Yani Müsteşar, direkt Başbakan'a bağlıdır. Ve şu anda Türkiye'deki denge şartları içerisinde MİT, devletin anayasal bir kurumudur. Eğer MİT Müsteşarı, bu öngörülerini kamuoyuyla paylaşma ihtiyacı hissediyorsa bu, devletin üst katlarında huzursuzluklar olduğunun işaretidir. Böyle bir uyumsuzluk ve huzursuzluk olmasa MİT gibi devletin genel güvenliğinden sorumlu bir birim herhalde bu kadar açık bir şekilde, yeni istihbarat doktrinini kamuoyunun desteğini alma anlamında bu kadar geniş bir perspektif içinde paylaşmaz.

Ülkeyi beraberce uyum içinde yönetmesi gereken yasama, yürütme, yargı erklerinin kendilerine anayasa ile verilen görevleri başarıyla yürütebilmeleri ülkenin kaderi ile yakından ilgilidir. Son yirmi yılı düşünüyorum. Türkiye'de otoriteler bir araya gelemiyor. Her zaman ya Cumhurbaşkanıyla hükümetler arasında veya Genelkurmay ile hükümetler arasında sorunlar var.

*Ne gibi sorunlar var? Bizim anladığımız ve gördüğümüz müz anlamda kişisel problemlerden veya siyasi rekabetten bahsetmiyoruz galiba.*

İç ve dış tehdit değerlendirmelerinde askerler ve siyasiler farklı düşünüyor. Bunda iç ve dış etkenler de önemli bir rol

oynuyor. Aslında askerler ve sosyal demokrat partiler aynı çizgide; muhafazakâr ve sağ partiler farklı değerlendirmelere sahip.

Mesela askerlerin ve sol partilerin ortak görüşü, Türkiye'nin en önemli iç tehdidinin irtica olduğu yönünde iken, muhafazakâr ve sağ partiler böyle bir tehdit olmadığı inancında. Askerler, sağ ve muhafazakâr partileri, Cumhuriyet'in temel niteliklerini tehlikeye düşürdükleri iddiası ile ve dışa bağlı olmakla suçluyorlar. Bu fikir ayrılıkları, farklı değerlendirmeler, yabancı ülkelere zafiyet olarak görülüyor ve psikolojik harp metotları ile kaşınıyor. Ve bu temel anlaşmazlıklar toplumda da ayrışmalara, kutuplaşmalara neden oluyor.

*Son aylarda yaşanan olaylar, hükümetle cumhurbaşkanlığı, hükümetle asker arasındaki ilişkilerde ciddi bazı yaralar açtı. Siz, yeni bir sürece girildiğini düşünüyor musunuz?*

Şimdi tabii son zamanlarda, "Türkiye yeni bir 28 Şubat süreciyle karşı karşıya mı?" meselesi çok ciddi anlamda gündeme gelmiştir. Ben 28 Şubat süreci içerisinde Emniyet İstihbarat Daire Başkanı'ydım. Biz orada Emniyet İstihbaratı olarak hem ülkeden yana hem demokrasiden yana tavır koyduk. O zaman bizim için de darağaçları hazırlandı. Vatan haini denildi. Beni en fazla üzen olay, DGM'de yargılanacağım gün yaşandı. Askeri mahkemede beraat ettim ama suçlarımızın bir kısmı Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne giriyor diye oraya gönderildik. Suçumuz neydi? Devletimizin belgelerini elde etmek ve bunları kullanmak. Devletin gizli belgelerini elde etmekten beraat ettik; kullanmaktan DGM'ye gönderildik. Yargılanıyoruz. Kapıda bir ilan var: Devlete karşı işlenen suçlar. Alt alta iki isim yazılı.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

1- Sanık Abdullah Öcalan

2- Sanık Bülent Orakoğlu

Böyle bir şey olabilir mi? Bu ülke için vahim bir durum bu. Bakın, bu çok önemli bir şey. Ben yıllarca terörle mücadele etmiş, bu ülkede on yıl İl Emniyet Müdürlüğü, on yıl da terörle mücadelede İstihbarat Şube Müdürlüğü yapmış bir insanım. Düşünün, hangi bölgede çalışmışsanız çalışın, bu ülke güven içinde olsun diye mücadele ediyorsunuz. Kendi hayatınıza, çoluk çocuğunuza bakmadan bu ülkeye hizmet ediyorsunuz. Ama sonra milli olmayan bir zihniyet sizi vatan haini olarak suçluyor. Ne adına? Hükümeti iktidardan indirme adına. İşte esas hainlik budur. Ben onun için televizyonlara çıktığım zaman hep şunu söylüyorum: Devleti idare edenlerin, devlete önemli katkıları bulunan insanların, makamları ne olursa olsun -bu makamların hepsi gelip geçicidir- birbirleriyle problemli olma, küs olma, birbirleriyle geçinememe gibi bir lüksleri kalmamıştır, dönüşü yoktur. Tarih herkesi yargılar. 28 Şubatçıların ya da merhum Adnan Menderes'i idam ettirenlerin gerçek yüzleri nasıl ortaya çıktıysa, her şey ortaya çıkar. Gerçek planlar, arka yüzler ortaya çıkar.

Son zamanlarda "28 Şubat geri getirilmek mi isteniyor?" tarzı sorularla çok sık karşılaşyoruz. Yeni bir 28 Şubat yaratmak isteyenlerin söylemleri içerisinde "irticai kadrolaşma" ve "Cumhuriyet tehlikede" söylemleri yine ön plana çıktı.

Tekrar söylüyorum, "İrticai tehlike var" dendiği yıllarda, ben İstihbarat Daire Başkanı'ydım. Refah Partisi'nin yaptığı atamaları, DYP'nin isteği ile bir de biz gözden geçirirdik. Hem Meral Akşener'den hem de Sayın Çiller'den böyle bir rica gelmişti. Atamaların sıkıntı yaratmaması için bunları tekrar tekrar kontrol etmem istenirdi. Yani Refah-Yol hükü-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

## **\_0**

meti içerisinde zaten Doğru Yol Partisi otokontrol mekanizması gibi çalışıyordu. Ve bu dönemde bile çok ciddi bir irticai tehlikeden bahsedildi. Bunların ülkeyi karıştırmak adına uygulanan psikolojik harp metotları olduğu ve tamamen dış kaynaklı olduğu bugün çok net bir şekilde ortaya çıktı.

Bugün yine iç ve dış odaklarca "irtica var, ülke elden gidiyor" gibi sözlerle vatanseverlik duyguları kaşınmak istenmektedir. Ne için? Bu hükümeti iktidardan uzaklaştırma adına. Yapılan bütün projelerde ilk göze çarpan hedef, meşru bir hükümetin antidemokratik yöntemlerle iktidardan uzaklaştırılmasıdır. İkinci olarak, belki hükümete mesaj verilmek istenmesidir. Bugün, vatanseverlik duyguları kullanılarak birtakım insanlar kışkırtılmakta; milliyetçilik, vatanseverlik duyguları kaşınmakta ve bu duygular hükümetin iktidardan uzaklaştırılmasının argümanları olarak kullanılmaktadır. Esasen bugün ülke 28 Şubat şartlarını aratmayacak derecede kutuplaşmalar ve kamplaşmalara sürüklenmek istenmektedir. Bu amaçla Türk Silahlı Kuvvetleri tahrik edilmeye çalışılmaktadır. Dış odaklar ve iç uzantıları tarafından laik-anti-laik, Kürt-Türk, Müslüman-Hristiyan vs

gibi Türkiye'nin iç dinamiklerini kaşıyacak provokatif eylemler tezgahlanmaktadır. Bu provokasyonları tezgahlayanların amacı, hükümetin uzaklaştırılması gibi gözükse de, arka plandaki nihai amacın hükümeti dış politika ve stratejilerinde kendi menfaatlerine uygun bir çizgiye çekebilmek olduğu da gözden ırak tutulmamalıdır. Nasıl? İçerideki taşeron güçleri kullanarak. Geçmişte nasıl olduysa, öyle.

**Bugün kullanılan isimleri deşifre etmek mümkün mü? Hükümeti yıkmak için bir bahane bulunduysa ve**

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*bu da "milli olmama" şeklinde formüle edildiyse; kendilerince problemi çözmek nasıl mümkün olacaktır?*

Bu hükümetle ilgili olarak hükümetin milli olmadığı, ciddi anlamda irticai kadrolaşma yarattığı ve hatta yabancı ülkelerin terör listesine aldığı kişilerle samimi olduğu, bağımsız olmadığı iddiaları vs ortaya atıldı. Bunlar medyada ciddi anlamda gündeme getirilip kullanılıyor. Bazı bürokratların kişisel hataları ve ilişkileri medyaya farklı şekilde yansıtılıyor. Bunlar hükümeti yıkmaya amaçlı iddialar. Bir de çoğu hükümete yapıldığı gibi, terör ve ekonomide sıkıntı yaratılarak hükümetin iktidardan uzaklaştırılması projesi doğrultusunda birtakım senaryoların hazırlandığı gözüküyor.

Ankara'da son iki senedir bu faaliyetler çok ciddi bir hız kazandı. Bilhassa fısıltı gazetesini dediğimiz Ankara'nın önemli yerlerinde, lokantalarda, her tarafta bu hükümetin iktidardan uzaklaştırılması gerektiği mesajı veriliyor. Hatta birebir görüşmeler yapılıyor. Mesela bazı isimlere "Bu iktidarla beraber hareket ederseniz hiçbir şey olamazsınız, sıkıntıya da girersiniz. Ama bu iktidarı şu anda bırakır, aleyhine dönerseniz size çok önemli şeyler verilebilir" şeklinde görüşmeler yapılıyor.

Düşünün, siz bir devlet görevlisisiniz ve önemli bir mev' kidesiniz, mesleğinizle ilgili önünüzü açıcı birtakım mesajlar veriliyor. 28 Şubat'ta da bu yaşandı Milletvekilleriyle de bu tür görüşmeler oluyor, medyayla da oluyor. Herkesle oluyor. Ankara'da herkes bir şey bekliyor. İki sene içindeki sendromu söylüyorum. İki senedir bu hükümetin çok ciddi anlamda terör yaratılarak götürüleceği veya ekonomik sıkıntılar çıkarılacağı yönünde dedikodular yapılıyor kulislere. Milletvekilleri ile birebir görüşmeler yapılıyor. Bu nedir? 28 Şubat'ta olduğu gibi demokratik olmayan yöntemlerle hükümet-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

metin düşürüleceği hususu çok ciddi anlamda kamuoyunda dile getirilmeye başlanıyor.

Biz bunu kimseyi suçlamak için söylemiyoruz ama bakıyoruz birdenbire geçmişten günümüze devam eden birtakım faaliyetler ön plana çıkıyor. Mesela Yön Grubu... Biliyorsunuz Yön hareketinin kurucusu ve fikir babası Doğan Avcıoğlu bu hareketi geçmişte aynı isimde legal bir dergi çıkararak başlattı. Tam bağımsızlık fikrinden hareketle, daha çok Türkiye'de sol Kemalist, yani Kemalizm'in sosyalist bölümü gibi algılanabilecek birtakım teoriler ortaya attı. Kendi de bir dönem yargılandı ve beraat etti. Doğan Avcıoğlu bu ülkeyi en çağdaş, en modern düzeye getirebilecek tek idarenin askeri idareler olduğunu, sivillerin bu askeri idarelere sızarak darbelere yön vermesi gerektiğini, askerle birlikte hareket edilerek iktidarın ele geçirilmesi gerektiğini iddia ediyordu.

28 Şubat süreci öncesine benziyor mu benzemiyor mu derken, buraya dikkat etmemiz lazım. Askerin yönetimi ele geçirmesini istemek, askerle birlikte ülkeyi yönetmek gibi bir irade ortaya konuyor.

Burada "Kızıl Elma Koalisyonu" olarak adlandırılan oluşumu da incelemekte yarar var. Kızıl Elma Koalisyonu içinde Yön Grubu fikrinin ağırlıkta olduğunu görüyoruz. Militarist bir kadronun iktidarı ele geçirmesi ve askerlerin, yönetimin kontrolünü bu sivillerle, Kemalist sosyalistlerle, hatta Türkçü olan sağcılarla paylaşması. Tabii bunun ön şartı, tam bağımsız olmak. Milli bir yapılanma bu. Tam bağımsız olmak üzere Yön Grubunun geçmişte kalmış birtakım stratejilerini, felsefesini de benimsediklerini de görüyoruz.

Bunun akabinde bakıyoruz, bazı siyasi partilerin bu oluşumun içinde yer aldığı biliniyor. Türkiye'de tam bağımsız, milliyetçi, sol ve sağ Türkçü unsurların ve bu bağlamda ba-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

ğımsızlık isteyen muhafazakâr parti veya düşünce kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin bir araya getirilip bunların iktidara taşınması tasarlanıyor.

**Kızıl Elma Koalisyonu'nu detaylarıyla konuşmak gerekiyor. Nasıl bir oluşum Kızıl Elma? Hedeflerini, teşkilat yapısını, felsefesini tam olarak biliyor muyuz?**

Kızıl Elma yer ve zaman belirtmeksizin, yeryüzündeki bütün Türklerin birleşip kuracakları bir birliktelik ülküsü. Özellikle Oğuz Türkleri arasında dünya hakimiyetinin sembolü olarak kabul edilen bir kavram. Kızıl Elma, Türklerin yaşadıkları bölgeye göre bazen batı yönünde

ulaşılması gereken bir belde, bazen de bir ülkedeki taht veya mabet üzerinde parıldayan som altından yapılmış kızıl renkli altın bir top olarak şekillendirilen hayal ürünü.

Oğuzlarda başlayan, buradan İran'da hüküm süren Türk boylarına, oradan da Osmanlılara geçen bir sembol haline gelmiş zaman içinde. Oğuz Han'ın elde etmek istediği Pekin, Türklerin ilk Kızıl Elması idi. 'Kızıl Elma'nın Turan olarak şekillendiği dönem Cumhuriyet'in kurulma dönemi idi. 1960'tan sonra 'Kızıl Elma' Turan fikrini Alparslan Türkeş geliştirdi. 23 Şubat 2003'te İstanbul Abide-i Hürriyet Meydanı'nda Türk siyaseti açısından farklı bir manzara dikkatleri çekti. Annan Planı'nın gündemde olduğu günlerde Denктаş'a destek mitinginde Ülkü Ocaklarından gençler, BBP'liler, MHP'liler, İşçi Partililer, DSP'liler hep birlikte emperyalizme karşı slogan atıyorlardı. Bu eylemlerdeki birliktelik zamanla siyasi tartışma platformlarında, siyasi dergilerde ortak görüşler olarak ortaya konmaya başlandı.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

## JEİ

Son Türk devleti ve vatanının tehlike altında olduğu inancı ve söylemleri ile bir araya gelen sağcı, solcu, ülkücü ve muhafazakâr partiler, sivil toplum kuruluşları; Türkiye'nin parçalanması konusunda ciddi tehditler olduğu, Türkiye'nin bölündüğü, sömürgeleştirildiği yönünde müşterek fikirler ortaya sürmeye başladılar. *Türk Solu* dergisinin öncülük ettiği bu koalisyonun ortak ruhu 'Kuvayı Milliye' olarak ifade ediliyordu. Kemalist Türk solu, ülkücü, Atatürkçü, milliyetçi siyasi parti ve toplum katmanları bu koalisyon içinde yer alıyorlardı. İlk bakışta Türkçü, Maocu, Milliyetçi ve Ulusalcı bir yapılanma olarak karşımıza çıkan Kızıl Elma Koalisyonu'nun, ABD ve emperyalist ülkelerin Türkiye üzerindeki baskı ve psikolojik harekâtlarına karşı kurulmuş bir ulusal birlik, Türkçü bir yapılanma olduğu düşünülebilir. Ancak kuruluşunun arka planı iyi irdelendiğinde bu koalisyonun da bir proje olma ihtimali çok büyüktür. Bir kere Kızıl Elma, Türk milliyetçiliğinin geçmişten geleceğe taşınması gereken bir ideali ve ülküsüdür. Türkiye ve Türkler için derin anlamları olan bu tür manevi değerlerin asla yıpratılmaması gerekir. Özellikle de bugün 1923 tarihinde kurulmuş Türkiye Cumhuriyeti Devleti varken ve bu devletin kurum ve kuruluşlarının anayasanın verdiği yetkiler ile yaklaşık 85 yıldan bu yana kör topal bir demokrasi ile idare edildiğini düşünürsek. Türkiye'de yaklaşık kırk yıldır süren karışıklıklar ve kaos ortamında yabancı güçlerin etkisine dikkat çekmiştik. Ancak devlet içinde devlet gibi davranan hukuk dışı yapılanmaların da - hangi vatansever duygularla hareket ederlerse etsin<sup>ler</sup> - bu kaos ortamında bir o kadar payı sahibi olduğu bir gerçektir. Dış güçlerce hukuk dışı yapılanmalara sızmak daha da Kolaydır. Geçmişteki tecrübelerimiz bunu göstermiştir.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Kızıl Elma Koalisyonu'nun meşru görüntüsü bizi aldatmamalıdır. Bu koalisyonun devlet içinde hukuk dışı yapılanmalar tarafından kullanıldığı iddiaları göz ardı edilemez. Tekrar ediyorum, hukuk dışı yapılanmalara dış güçlerce sızılması çok kolaydır. Eğer bu odakların hedefi, meşru ve demokratik bir şekilde iktidara gelen hükümetse, hükümeti antidemokratik yollarla iktidardan uzaklaştırma adına bir faaliyet içine girilmişse, 28 Şubat türevi bir operasyonun alt yapıları hazırlanıyorsa, emperyalizme karşı tam bağımsızlık ve ülkeyi kurtarma adına kurulduğu iddia edilen bu koalisyonun ülkeye faydadan çok zararı dokunacaktır.

Esasen 2005 yılının son aylarında bu koalisyonda çatlamalar olmuş, MHP lideri Bahçeli, kendisine hakaret ettiği gerekçesiyle İP lideri Doğu Perinçek hakkında yargıya başvurmuştur. Kızıl Elma Koalisyonu'nda yer alan milliyetçi partiler, bu koalisyon ve arkasındaki odaklar tarafından düzenlenen miting ve panellerde yer almamaya özen göstermişlerdir.

Yine, Danıştay cinayeti tetikçisi Alparslan Arslan ile eylem öncesi sıkça telefonla görüştüğü için güvenlik güçlerince aranan, arandığı sırada kaçan ve daha sonra sorgulanmasını önlemek amacıyla kendini ölmeyecek şekilde bıçakla yaralamış olan Muzaffer Tekin'in lakabının 'Albay' ve 'Kızıl Elma' olması da herhalde önemli bir ayrıntı olsa gerek.

TSK'yı olayların içine çekerek demokrasiyi tekrar sekteye uğratma faaliyetleri maalesef bugün de tüm hızıyla sürmekte. Yön ve Kızıl Elma Koalisyonu çerçevesindeki bu faaliyetler, bazı siyasi partiler ve

devlet içindeki bazı üst düzey yöneticiler tarafından da benimsenerek bu yönde hareket edildiği iddiaları ciddi olarak gündemdeki yerini korumaktadır.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

***Çok ciddi bir iddiada bulunuyorsunuz' Bütün bunları akıl yürütme olarak mı değerlendirmeliyim, yoksa elinizde bazı bilgiler var mı? Neye dayanarak konuşuyorsunuz?***

Ben bunu çok net bildiğim için söylüyorum. Bir süre önce, -isim vermeyeceğim- küçük bir partinin genel başkanı beni Armada Alışveriş Merkezi'ne yemeğe davet etti. Kimlerle beraber hareket ettiklerini anlattı. Amaçlarının hükümeti devirmek olduğunu ve yakın bir zamanda harekete geçeceklerini söyledi. Dedi ki, "Biraz önce saydığım gerekçelerle hükümet gidiyor. Ben bir iki ay sonra Başbakanım. Eğer stratejinizi bu şekilde götürmeye devam ederseniz sizin ve çocuklarınızın bundan sonra devlet hizmetinde yer alması mümkün değildir. Ama şu andan itibaren bizim dediklerimizi kabul ederseniz size devlet içinde önemli görevler verebiliriz."

O makamı yıpratmamak için ne teklif ettiğini söylemiyorum. Bakın, Türkiye'de demokrasinin en önemli bekçilerinden biri olması gereken siyasi partilerden birinin genel başkanı, birtakım militarist güçlerle görüşüğünü, bunlardan fikir aldığını söylüyor.

***Ne cevap verdiniz?***

Demokrasi dışında hiçbir davranış içine girmeyeceğimizi söyledik ve kendisinin de siyasi parti genel başkanı olarak, Başbakanlık mevkii için halkın teveccühünü kazanması gerektiği türünde konuşmalar yaptık. Ve aksine davranışların bu ülkeye zarar verebileceğini belirttikten sonra görüşmeden ayrıldık.. 28 Şubat içerisinde Batı Çalışma Grubu'nu ve bunun arka planında PKK'nın devlet içerisindeki ilişkilerini deşifre etmek adına, bunu bir görev olarak yaptığımızı milletimiz anlamıştır.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*Bir şeylere zemin hazırlamak için, farklı insanlara teklifler yapılıyor.*

Bu milletvekillerine de yapıldı, birçok sivil toplum kuruluşuna da yapıldı. 28 Şubat sürecine baktığınız zaman medyanın çok önemli bir dahlini görüyorsunuz. Medya o psikolojik harekâta çok ciddi anlamda destek verdi. Bu operasyon, ülkeyi içerde ve dışarıda istikrarsızlaştırmak isteyenlerin çok güzel kurdukları bir oyundur. Biz diyoruz ki, istihbarat teşkilatımız veya istihbaratlar, oyun kuran olmalı. Kendi ülkelerinde oyun kurulan olmamalı.

*Peki bunların karşısında hükümetin veya istihbarat teşkilatının aldığı önlemler var mı?*

*Bunların içine sızma gibi bazı politikalar izliyorlar mı?*

Bazı kelimeleri yanlış kullanmayalım. Bir siyaset bilimcinin dediği gibi 'Yeni Ulusalcılık.' Nereden çıktı bu terimler? Kimdir Yeni Ulusalcı? Düşünelim bakalım. Şu anda yeni ulusalcılığı en çok savunan Doğu Perinçek. Tabii ben şuna da inanıyorum: İnsanlar geçmişte hata yapmış olabilirler. Geçmişteki davranışlarına bakarak şu anda niye böyle yapıyor diye düşünmek belki insanları yanlış yönlere götürebilir. Ancak Doğu Perinçek'in geçmişine baktığınız zaman Bekaa'da Abdullah Ocalan'la el sıkışıp, -bunu hangi anlamda yaparsa yapsın- orda bir tehlike yaşamadan Abdullah Ocalan'la birlikte PKK militanlarını denetlediği dönemler vardır.

Doğu Perinçek bundan otuz beş sene önce 4 no'lu Askeri Mahkeme'de yargılanıyor.

Hakim soruyor: "Nedir ideolojin?"

Doğu Perinçek: "Ben ihtilalci komünistim" diyor.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Hâkim soruyor: "Nerede örgütleniyorsunuz?" Perinçek: "Türk Silahlı Kuvvetleri" diyor. Otuz beş yıl önce bunu söylüyor. Bugün hangi noktada acaba? Düünden bugüne geldiği noktalarda da hep farklı çizgiler izlemiş birisi. 28 Şubat'ta Çevik Bir'i destekleyen, öven yazılar yazıp, Çevik Bir gözden düşünce acımasız bir şekilde kendisini eleştiren biri. Şu anda da Kızıl Elma Koalisyonu'nun en önemli ismi!

*Son zamanlarda kurulan derneklerdeki isimler de özellikle seçilmiş kelimelerden oluşuyor. Vatan, millet, vatansever, sancak gibi kutsal terimler... Bu isimler de psikolojik harekâtın bir parçası olabilir mi? Çünkü hukuksuz işler yapan dernekler bu isimlerle hatırlanınca, toplumda bu terimlere karşı bir soğuma olabiliyor.*

Şöyle düşünmek lazım: Bu derneğin üyesi olmayan insanlar vatanperver değil mi? Psikolojik harekâtların başlangıcı, sonu yoktur. Harekâtlar birbirlerini doğurur. Yani birine bakarsanız

devamında harekâtlar silsilesi gelir. Bu tür hareketler birdenbire mısırların patlaması gibi nasıl ortaya çıktı? Bunu düşünmemiz lazım.

Hepsi için söyleyemeyiz ama büyük bir kısmı, sivil toplum kuruluşu statüsünde ve yasal olmalarına karşın arka planlarında ülkenin yeni bir Kurtuluş Savaşı'na ihtiyacı olduğu fikrine binaen ortaya çıkarılmış psikolojik harekât amaçlı kuruluşlardır. Tıpkı Kızıl Elma Koalisyonu gibi. Tüm bu oluşumların arkasında Ergenekon isimli, devlet içinde devlet gibi davranan bir yapının olduğu artık bilinmektedir. Önemli olan, bu yapılanmanın hukuk dışı bir yapılanma olmasına

GİZLİ DOSYALAR, DERİN  
ULAR

rağmen devlet kurumlarının içinde kimlerden nasıl ve ne şekilde yardım aldığı konusudur.

***Siz bu yapılanmaların birdenbire bu kadar artmasını nasıl yorumluyorsunuz?***

Bu tür faaliyetlerin birdenbire ortaya çıkması, Türkiye'yi sanki tekrar Kurtuluş Savaşı'na sokma atmosferini oluşturmaya yönelik. Ama kesinlikle Türkiye'ye hizmet etmeyen bir düşünce.

Başbakan'ın sözlerini iyi okumak lazım. Hrant Dink cinayeti işlendiği zaman Başbakan dedi ki, "Bu ülkede çeteler var. Ortaya çıkan kontrolsüz güçler var." Ben de bu yapılanmalar için diyorum ki, siz bu ülkenin insanların huzur ve mutluluğunu korumak için, yabancı ülke sınırları içinde mücadele edecek zemini yaratmayıp, kendi ülkenizde bu zemini yaratırsanız, ne kadar çalışırsanız, ne kadar iyi duygular içinde olursanız olun; hukuk dışı olduğunuz ve hukuk içerisinde kalmadığınız için, mücadeleyi kendi ülkenizde yaptığınız için her türlü provokasyona açıksınızdır. Ve bu şekilde de devlete en büyük zararı verirsiniz.

***Sözlerinizden derin devletin gereğine inanmadığınızı mı çıkarmam gerekiyor? Hukuksuz iş yapan derin devlet ortadan kalkmalı mı diyorsunuz?***

Hayır. Ben derin devletin olmasını savunuyorum. Ama "Nasıl bir derin devlet olmalıdır?" dediğim zaman, kendi insanından korkmayan, bu ülkenin insanını koruyan bir derin devlet yapılanması istiyorum. Parlamentonun kontrolünde, her yaptığı hareketin hesabını verecek şekilde, hukuk içerisinde kalarak yapılanmasından bahsediyorum. İşte derin dev-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

let budur. Türkiye'de kaos ortamı doğurmak isteyen ülkelerin gizli servisleri ile onların topraklarında mücadele eden bir yapılanma. Anladığım manada derin devlet budur.

***Az önce, "Derin devlet operasyon yapacaksa yurt içinde yapmamalı" demiştiniz. Ne demek istediğinizi tam olarak anlayamadım.***

Derin devlet insanlarımızın huzur ve güvenliğini bozacak, ülkemizde kaos yaratacak birtakım güçlerle, Türkiye sınırları içinde değil, onların ülkesinde mücadele ederek kendi halkını tehlikelerden korumalıdır. Diyelim ki A ülkesi Türkiye'de kaos yaratmak istiyor. Mücadelemizi onların ülkesinde yapmalıyız, operasyonu orada engellemeliyiz. Derin devlet bu olmalıdır. Ama biraz önce söylediğim eksikliklerden dolayı bizde tamamen tersine döndürülmüş bir yapı var.

***Nedir bu yapı?***

Siz çıkıp kontrolsüz güçleri kullanmaya kalkarsanız, bunlara suç işletirseniz sonuç ne olacaktır? Adam on tane suç işleyecektir, on birincisini de kendisi için işleyecektir. Susurluk'ta görüldüğü gibi. Yani özel menfaatlerle devlet menfaatleri iç içe girecektir. Bu iç içe girmeden dolayı bu birimlere çok ciddi anlamda sızmalar olacaktır.

## GENÇ SUBAYLAR SENDROMU

*Türkiye, son yıllardaki eylemleri yaşamadan önce, çok tuhaf bir tartışmaya sahne oldu. "Genç subaylar rahatsız" cümlesiyle ifade edilen, tehdit yüklü ilginç bir mesaj, basın yoluyla dile getirildi. İstihbaratçı arkadaşlarınızla bu konuyu değerlendiriyor musunuz? Genç Subayların rahatsız olması, bu ülkede nelere etki eder?*

Genç Subaylar konusunda bugünü tahlil edebilmemiz için Genç Subayların geçmişte Türk siyasi hayatında oynadıkları rolü irdelememiz gerekir diye düşünüyorum.

Genç Subaylar sendromu çok önemli bir konu. Türkiye'yi uzun yıllar boyunca terör eylemleriyle veya darbelerle sıkıntıya sokan süreç, Genç Subaylar sendromudur. Genç Subaylar sendromu, siyasi tarihimiz boyunca iç ve dış mihraklar tarafından devleti idare eden üst yöneticilerin üzerinde bir baskı unsuru gibi kullanılmıştır. Gerek iç mihraklar gerekse dış

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

mihraklar bu sorunu devamlı kaşıyarak ve yönlendirmeye çalışarak ülkede karışıklıklar, darbeler ve istikrarsızlık çıkarılmasına neden olmuşlardır. Uygulanan psikolojik harekâtlarla ülkede kaos ortamı yaratılarak, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin iç dinamikleri kaşınmış; "Ülke elden gidiyor" gibi argümanlarla, vatan ve millet sevgileri istismar edilerek, Genç Subaylardan bazıları yasadışı çeteler içine alınmıştır. Bu sendrom, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin hiyerarşisi açısından da önemlidir. Çünkü Genç Subayların karıştığı tüm olaylarda ordu hiyerarşisinin ciddi anlamda tehlikeye sokulmak istendiği de ibretle izlenmiştir. Bu nedenle "Genç Subaylar" olayı, sadece demokrasi ekseninde sivil otorite ve kamuoyunda değil, komuta kademelerinde de sıkıntılar yaratır.

Türkiye, Genç Subaylar söylemi ile ilk olarak 1958 yılında tanıştı. 1958'de "Dokuz Subay Hadisesi" olarak tarihe geçen askeri bir komplo ortaya çıkarıldı. İddiaya göre bu subaylar Demokrat Parti hükümetini devirip iktidarı CHP lideri İsmet İnönü'ye teslim etmeye karar vermişlerdi. Komplo, başarısızlığa uğramaktan korkan Yarbay Samet Kuşçu tarafından ihbar edildi. Tertipçi dokuz subay, hükümet tarafından tutuklatılarak askeri mahkemeye teslim edildi. Yargılama neticesinde Yarbay Samet Kuşçu dışındaki Genç Subaylar beraat etti. Yarbay Samet Kuşçu ise arkadaşlarına iftira atmak suçundan 10 yıl hapse mahkûm oldu. 27 Mayıs 1960 sabahı "Genç Subaylar" darbe yaptılar. Dönemin Genelkurmay Başkanı Rüştü Erdelhun'u tutukladılar. Cumhurbaşkanı Bayar'ı, Başbakan Menderes'i, bakanları ve iktidar partisi DP'nin tüm milletvekillerini, Demokrat Parti'ye yakın valileri, bürokratları, hatta bazı polis memurlarını bile tutukladılar. Tutuklananlar, iki sıra halinde silahlı görevlilerin arasından geçirilirken tekmeleniyor, tokatlanıyorlardı. Küfür ve tükürük yağmuru altındaydılar.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

İhtilalden çok kısa bir süre sonra, Türk Silahlı Kuvvetleri'nde büyük bir tasfiye hareketine geçildi. Darbeye karşı olması muhtemel 245 general ve amiral ve çeşitli rütbelerde 4000 subay ve astsubay re'sen emekliye sevk edildi. Üniversitelerde de bazı düzenlemelere gidilerek 147 öğretim görevlisi görevlerinden uzaklaştırıldı. Hukuk kuralları çiğnenerek peşin hükümlerle karar veren, uydurma bilgi ve belgeler üzerinden muhakeme yapan mahkeme 15 kişiyi ölüm, 32 kişiyi de müebbet hapis cezasına çarptırdı. Böylece Türk demokrasi tarihine silinemez bir kara leke bulaşmış oldu.

Fakat kısa süre sonra MBK içinde iktidar kavgası yaşanmaya başladı. Bu süreç sonunda idamlarla lekelenen demokrasi, 22 Şubat ve 21 Mayıs Hareketlerine hedef oldu. Başarısız iki darbe girişimi Albay Talat Aydemir ve Binbaşı Fethi Gürcan'ın idam edilmeleri, 1468 Harp Okulu öğrencisinin okuldan atılmalarıyla son buldu.

16 Aralık 1969'da Harp Okulu öğrencileri yeni bir bildiri daha yayımladılar. Bu bildiri, Deniz Harp Okulu 1968 subay çıkışlı 3000'ler sınıfı tarafından hazırlanmıştı. Bildiri gazeteye verildikten sonra destekleyenlerin sayısı 110 kişiye çıktı, ama gazetelerde adı "69 subay bildirisi" olarak anıldı. Bildiriyi imzalayan ve destekleyen 110 kişiye 14 gün oda hapsi verildi. Bildiriyi gazeteye götüren beş teğmen bir ay sonra ordudan çıkarıldı. Ordudan çıkarılan bu beş teğmen bir bildiri daha yayımladı. "Türk Halkına" başlıklı bildiride özetle şöyle deniyordu: *"Biz beş genç subaydık. Bir gün halktan yana çıktık. Ordudan çıkarıldık. Biz beş devrimci subaydık, Mustafa Kemal dedik, bağımsızlık dedik, emekli edildik bir sabah vakti. Biz genç devrimcileriz şimdi. Kendini halkın kurtuluşuna adanmış savaşçılarız ve kavgamıza kaldığımız yerden devam ediyoruz."*

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

12 Mart 1971'de askeri muhtıra verildi. Abdullah Mura-Doğlu, bu süreci anlatırken ilginç tespitlerde bulunuyor:

"12 Mart'tan üç gün önce, 9 Mart 1971'de bir cunta girişimi saf dışı edilmişti. Akim bırakılan 9 Mart cunta girişimi içerisinde yer alan emekli Binbaşı Erol Bilbilik ve o dönemde Bomba davasında yargılanan emekli Yarbay Talat Turhan, şiddet olaylarının Amerika tarafından örtülü şekilde desteklendiğini ve kışkırtıldığını açıkladılar. Açıklamalara göre CIA sadece gençlik örgütlerine değil, 9 Mart cuntasının içine de sızmıştı. Aslında cuntaya sızan, MiT'ti. 9 Martçılara göre 12 Mart, bir Amerikan darbesidir.

İddialara göre 9 Mart cuntası, 27 Mayıs 1960'taki askeri darbede Milli Birlik Komitesi üyesi olan, emekli General Cemal Madanoğlu ve Doğan Avcıoğlu'nun liderliğinde teşkil edilmişti. Cuntada pek çok solcu aydın yer aldı. Cuntanın askeri kanadında ise yüzlerce üst düzey subay vardı. 9 Martçılara

göre dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Faruk Gürler ve Hava Kuvvetleri Komutanı Org. Muhsin Batur, cuntanın önde gelen isimleriydi. Cuntacılar Demirel hükümetini devirip Baas tipi yarı askeri-sosyalist bir rejim kuracaklardı. Bunun için bir Devrim Anayasası, Devrim Partisi Tüzüğü, askerlerden müteşekkil 50 kişilik Devrim Konseyi ve Devrim Mahkemeleri taslaklarının yanı sıra aralarında sivillerin de bulunduğu Bakanlar Kurulu listesini bile hazırlamışlardı. Taslakların hazırlanmasında Baas tüzüğünden yararlanılmıştı. Bu arada cuntacılar, darbeye gerekçe için bazı radikal sol gençlik örgütleriyle işbirliği yaparak şiddet olaylarını tırmandırmışlardı."

Hatırlayalım, Doğan Avcıoğlu 1961'de Mümtaz Soysal ve Cemal Reşit Eyüboğlu ile birlikte *Yön* dergisini kurdu. 1967'ye kadar yayınlanan *Yön* dergisi zamanla belirli bir ge-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

lişme gösterdi ve Türkiye sol hareketi içinde bir tür "Kemalist Sosyalizm" anlayışının savunuculuğunu yaptı. Kemalist devrimin alt yapıda sürdürülmesi; yani radikal bir toprak reformu, devletçi sanayileşmenin ve ekonomik anlamda tam bağımsızlığın gerçekleştirilmesi halen Türkiye'nin gündemindeydi. Doğan Avcıoğlu ve *Yön* dergisi bu görüşlerle "Milli Devrimci Kalkınma Modeli" adını verdikleri bir tür devletçi-sosyalist ekonomi modelini öngörüyordu. Avcıoğlu'na göre bu devrimler "Kemalist aydınların yol göstericiliğinde, Kemalist askerlerin öncülüğünde bir geniş cephe" tarafından gerçekleştirilebilirdi.

*Yön*'ün mimarı Doğan Avcıoğlu 1969 yılında siyasal görüşlerini daha net bir şekilde dile getirdiği haftalık *Devrim*'i yayınlamaya başladı. Uğur Mumcu, İlhami Soysal, İlhan Selçuk, Hasan Cemal, Uluç Gürkan gibi isimler *Devrim*'in as kadrosunu oluşturuyorlardı.

*Devrim*; parlamento dışı muhalefete önem veren, devrim çağrısını askerleri müdahaleye itecek ölçüde yoğunlaştıran, böylece onların otoriter yöntemleriyle, Türkiye'de bir halk devrimi için daha elverişli koşulların oluşmasına yol açacak muhalefeti artırma hedefi güden bir yayın organıydı. Daha açık bir dille ifade etmek gerekirse *Devrim* ve Doğan Avcıoğlu; merkeziyetçi, tepeden inmecici, solcu bir idarenin en önde gelen sivil unsuru olma iddiasındaydı.

Cuntanın yayın organı *Devrim*'de Yazı İşleri Müdürü olan Hasan Cemal "Kimse Kızmasın, Kendimi Yazdım"da o günleri şöyle anlatır: "İlhan Selçuk ortalık yerde konuşmazdı ama o da devrimci şiddet konusunda farklı düşünmezdi." *Devrim* kadrosundaki Uluç Gürkan gençliği "mobilize" etmekle, Hasan Cemal ise "irticaya dikkat çekerek askeri kıskırtmak"la görevliydi. Yine Cemal, "Cumhuriyet'i Çok Sev-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

miştim"de İlhan Selçuk'un askerleri darbe yapmaya teşvik ettiğini, 'Bu sol adam olmaz, daha uzun yıllar Türkiye'yi sağ idare eder' düşüncesiyle seçim sandığına itibar etmediği için 'ilerici subay' darbelerine bel bağladığını iddia ediyordu. "İlhan Selçuk'un yüzü kışlaya dönüktür" diyen yazar, Selçuk'un Kızıl Elma Koalisyonu'nun ideoloğluğuna soyunduğunu da vurguluyordu.

12 Mart döneminin savcılarında Baki Tuğ; Marksist-Leninist bir düzen kurmayı amaçlayan sivillerin, orduya Genç Subaylar vasıtasıyla sızdığını söylüyor ve cunta hazırlıklarının sivil ve askeri kanatta paralel yürüdüğünü anlatıyor: "Doğan Avcıoğlu Silahlı Kuvvetler ile irtibatlı ve bağıydı Siviller kendi aralarında, askerler de kendi aralarında faaliyetleri yürütüyordu. Kuvvet Komutanlarından Faruk Gürler ve Muhsin Batur'a bağlı olan ekipler vardı. Bunların programı hazırda. Diğer taraftan da kır gerillası ve şehir gerillası, halkı bilinçlendirme hareketi yürütüyorlardı."

Darbelerinin *Devrim* gazetesi etrafında toplandıklarını, son 20 yıldır süren kanlı tezgâhın temellerinin darbe süreçlerinde atıldığını ileri süren Tuğ'a göre bugün Güneydoğu'da bölücülük, bölgecilik, mezhepçilik ve ırkçılık varsa bunun mimarı Türkiye İşçi Partisi olmuştur.

Genç Subaylar olayının bir başka boyutu daha vardır. Bugün Atabeyler grubu konusunda yapılan tartışmaların benzeri 1978'de de yaşanmıştı. Ecevit Başbakan'dı. Suçlanan grubun adı "Nasyonal Sosyalist Genç Subaylar" idi. Muradoğ-lu'nu okumaya devam edelim:

"*Aydınlık* dergisi 1978 yılında '**Nasyonal Sosyalist Genç Subaylar**' adlı bir cuntanın ordu içinde faaliyet gösterdiği iddialarını ortaya atmıştı. İddialara göre CHP Hükümetini düşürmeye çalışan cuntanın silahları, bir askeri gemiyle Kıb-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

rıs'tan getirilmişti. Bu iddialar hükümet, ordu ve muhalefet cephesinde geniş yankı uyandırdı. *Aydınlık*'ın suçladığı isimler ortaya çıkarak *Hürriyet* gazetesinde konuşular. Tartışmalar şiddetlenirken, Türkiye siyasal şiddet olaylarının da etkisi altındaydı. Ecevit'in kontgerilla iddiaları tartışılıyordu. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'ndan sonra ABD, Türkiye'ye ambargo uygulamış, Ecevit hükümeti de Türkiye'deki Amerikan üslerinin faaliyetlerini durdurmuştu. 1978'de Amerika, üslerin yeniden açılması için kolları sıvadı.

24 Eylül 1978 tarihli *Hürriyet* gazetesinin manşeti 'Ambargonun kaldırılmasını sağlayan Amerikan gizli raporunu açıklıyoruz: Türkiye'deki üslerden vazgeçemeyiz' şeklindeydi. Siyasal şiddet olayları Ecevit hükümetini köşeye sıkıştırmıştı. Sağda solda esrarengiz bombalar patlıyordu. Kör terör her gün can almaya devam ediyordu. *Aydınlık*'ın iddiaları işte tam bu sırada gündeme gelmişti.

5 Ekim 1978'de *Hürriyetin* manşeti 'Genç Subaylar adlı cunta oluşturuldu. Suçlanan subaylar ortaya çıktı' idi. Sivil giyimli subaylar, maskeli olarak fotoğraf vermişlerdi...

Genç Subaylar açıklamalarında evlerinin arandığını, sürekli gözetiminde bulunduklarını, telefonlarının MİT tarafından dinlenildiğini ve bunun haberleşme özgürlüğünü engelleme olduğunu belirttiler. Belge ve bilgilerin *Aydınlık* dergisine MİT tarafından sızdırıldığını iddia eden Genç Subaylar, hiçbir partiyle ilişkilerinin olmadığını, sadece Türk milliyetçisi olduklarını açıkladılar. Olaya Genelkurmay Askeri Mahkemesi'nin el koymasını isteyerek, kendilerinin şahsında ordunun da suçlanmasına göz yumulmamasını istediler.

Bu açıklamaların ertesi günü *Hürriyetin* manşeti 'Genelkurmay Başkanı Evren, hükümetin orduya sahip çıkmasını

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

istedi' şeklinde idi. Genelkurmay Başkanı bir gazetede çıkan yayınlar üzerine hükümete muhtıra veriyordu. *Hürriyet* gazetesi cuntacılıkla suçlanan kişilere adeta kol kanat gererken, diğer taraftan da sayfalarını TİT (Türk İntikam Tugayı) adlı bir örgüte ve eylemlerine ayırıyordu."

12 Eylül 1980 tarihinde, Demirel'in Başbakan olduğu bir dönemde ordu yönetime el koydu.

Yıllar sonra, **ABD yetkililerinin 80 darbesini "Bizim çocuklar başardı" şeklinde yorumladıkları konuşulmaya başlandı.**

Genç Subayların 1980 darbesinde de etkili olduğunu söyleyen Yedinci Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in, "Genç Subaylar durmuyorlardı. Alttan geliyorlardı. Şu anda Türkiye'de böyle bir durum olduğunu sanmıyorum. Ancak Genelkurmay Başkanı ve ordunun üst kademelerinin bu konuda çok dikkatli olması lazım. Bu, gelen reaksiyondan, mektuplardan anlaşılır" dediği de basına yansdı.

MGK TİB (Toplumla İlişkiler Başkanlığı) görevinde bulunan emekli Albay Tahir Kumkale de 'Beynimizi Kimler Yönetiyor' adlı kitabının 153 ve 154. sayfalarında açıkça ifade ediyor:

"12 Eylül 1980 öncesi yurdumuzda yaşanan anarşi ve terör olaylarının planlama ve uygulamasında çok profesyonelce olaylar dikkati çekmiştir. **Bu işin içinde özel yetiştirilmiş kişilerin olduğu, bazı Genç Subayların bizzat anarşi ve terör olaylarının içinde militan gibi devletimize karşı saldırıları yönettiği mahkeme tutanakları ile belirlenmiştir.** Aynı şekilde pek çok üniversite mezunu, iyi meslekler edinmiş kişilerin de Türkiye'ye karşı açılan savaşta ön saflarda olduğu görülmüştür. Bunlar hukuk önünde cezalarını aldılar."

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

27 Mayıs darbesi ve Talat Aydemir'in darbe girişimleri, 12 Mart 1971 muhtırası ve 12 Eylül 1980 darbelerinden yaklaşık 25 sene sonra Genç Subaylar yeniden tartışılmaya başlandı. *Cumhuriyet* gazetesi yazarlarından Mustafa Balbay 23 Mayıs 2003 tarihinde "Genç Subaylar Rahatsız" başlığı ile bir haber yayımlamış ve Genelkurmay Başkanı Org. Özkök'ün Başbakan Erdoğan'ı "Bazı AKP milletvekilleri orduyu yıpratmak isteyenleri cesaretlendiriyor. İrticai eğilimleri bilinen kişilerin devlet

kadrolarına yerleştirilmelerinden huzursuz ve rahatsız" diye uyardığını yazmıştı. Mustafa Balbay'a göre Genelkurmay Başkanı, irticai gelişmeler ve Kürtçe radyo ve televizyonlar konusunda askerlerin, bilhassa Genç Subayların rahatsızlığını dile getiriyordu.

Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök bu haber üzerine yaptığı bir basın toplantısında, özellikle Genç Subaylar ile ilgili iddialara sert tepki göstermişti:

'Genç Subaylar tedirgin' meselesi konusunda bir gazetemizde bir haber yer aldı. Ve süratle gündemi işgal etti. Kerameti kendinden menkul bir kaynak, iki kişi arasında baş başa yapılan bir konuşmayı her nasılsa sanki dinlemiş gibi haber almış ve gazetecimize ulaştırmış. Bunu yazan yazarımızın önemi ve konumunu da dikkate aldığımız zaman bu kaynağın önemli bir kaynak olduğunu değerlendiriyorum. Ama vurgulamalıyım ki bu, yanlış olmaktan öte yalan ve maksatlı bir olay. **Haberin çağrıştırdığı husus ve ayırım yaratıcı özelliği TSK'yı kırmıştır ve yıpratmıştır. Bundan en büyük zararı da güzel ülkemiz Türkiye görmektedir, asil milletimiz görmektedir.**

Devletin iki yetkilisi arasında yapıldığı iddia edilen bu konuşmayı teyit etmeden ve Genelkurmay Başkanı'nın böyle bir ifadeyi kullanacak konumda ve yapıda olup olmadığını

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

değerlendirmeden yayımlamanın mantığını da anlamış değilim. Bu dedikoduyu üretenler şimdi ortaya çıkan bu durumdan eğer memnunsalar, onların vatan ve millet sevgisinden ve iyi niyetlerinden açıkça şüphe etmek gerekir.

**TSK laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti esası başta olmak üzere Anayasa hükümlerine, Atatürk ilke ve Devrimlerine sadakatle bağlı, sorumluluğunun tam bilincinde ve sarsılmaz geleneksel disiplin temelinde bir birlik ve beraberlik timsalidir. Her gün bir dedikodu yaratarak bu beraberliğe nifak sokmak isteyenler bu emellerinde başarılı olamayacaklarını artık anlamalı ve geç olmadan bu hatalarından geri dönmeliler. Aksi takdirde layık oldukları cevabı mutlaka alacaklardır. TSK'da genç subaylar, yaşlı subaylar ayrılığı yoktur. Komutanlar arasında şahinler, güvercinler, sertlik yanlıları yoktur. Bu tür iddiaları yalanlamaktan öte lanetlediğimi açıkça ifade etmek istiyorum."**

Öte yandan Yedinci Cumhurbaşkanı Kenan Evren de *Akşam* gazetesine yaptığı açıklamada darbe yanlısı Genç Subayları 'padişah deviren yeniçerilere' benzeterek 27 Mayıs 1960 darbesinin Genç Subayların tazyiki ile yapıldığını ifade etmişti: "Müdahale alttan geldi, alttaki Genç Subaylar teşkilatlandı, Harp Okulu'nu sokaklara dökerek radyoyu ele geçirdi. İmparatorluk zamanında da yeniçeriler çok padişah devirmiş. Onun için Genç Subaylara dikkat etmek lazım, Genç Subaylar arasında bunu teşvik edenleri yakalayıp ordudan atmak lazım" demişti.

Emekli Korgeneral Altay Tokat ise yaptığı açıklamada; "Hedeflerinde Genç Subaylar var. Bazı gruplar Genç Subayları kullanmak istiyorlar, en fazla ilgi gören de Özel Kuvvetler Komutanlığı'ndaki Genç Subaylar. Bunların çetelere alınacağını duydum, üst düzey komutanlara söyledim" demişti.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Komutanların "Kimler olduğunu tespit etmeye çalışır, arkadaşları uyarırız" cevabını verdiğini ve bir süre sonra bazı subayların çetelere bulaştığının tespit edildiğini anlatan Tokat, Genç Subayların kandırıldığını söylemişti. Tokat, ordunun dinamik gücü olarak tanımladığı Genç Subaylarla ilgili sözlerine şöyle devam etmişti: "Vatan, millet duygusuyla hareket ettiklerinden fevri olarak yanlış yapabilirler. Onlar düşündüklerini komutanlara aktarsınlar. Bunlar yukarı doğru gider, rahatsızlıklar duyurulduğu sürece komuta katı bunlara uymak zorunda kalır. Bunları Atabeyler gibi oluşumlarla yapmak, başarısız olur ve ülkeye zarar verir."

Genç Subaylar tedirgin haberine tepki gösteren Başbakan Erdoğan da bazı kesimleri gerginlik yaratmakla suçladı. Hükümet ile ordunun ahenk içinde çalıştıklarını söyleyen Erdoğan, "İddialar uydurma" dedi.

Bu arada Ankara Barosu'na kayıtlı bir grup avukat "Genç Subaylar tedirgin" haberini yapan Mustafa Balbay'ın Türk Ceza Kanunu'nun 146/2, 147, 153 ve 311 maddelerine muhalefet ettiğinden dolayı yargılanması talebiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulundu. Avukatlar, Mustafa Balbay'ın söz konusu haberi 27 Mayıs darbesinin yıldönümüne dört gün kala yayınladığına dikkat çekerek, kullanılan "Genç Subaylar" sözcüğü ile TSK içindeki Genç Subayların kışkırtılma amacının taşındığını, suçun övüldüğünü, askeri

kanunlara karşı itaatsizliğe sevk ederek darbe şartlarının günümüzde de olduğu mesajının verilmek istendiği iddia etti.

Askeri darbe tartışmaları bunlarla da sınırlı değildi. *Nokta* dergisi 29 Mart 2007 tarihli sayısında "2004'te iki darbe atlatmışız" manşeti ile sunduğu haberde şu iddialara yer veriyordu: "Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Özden

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Örnek'e ait olduğu öne sürülen günlüklerin içindeki notlara göre AKP'nin iktidara gelmesinden rahatsızlık duyan komuta kademesi iki farklı darbe planlamış. Ordunun yönetim kademesinde yaşanan tartışmaların gün gün kaleme alındığı notlara göre Kuvvet Komutanları 2004 yılı içinde Sarıkız ve Ayışığı adlı iki operasyonu gündeme almış. Dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ü 'Dinci ve hükümet yanlısı', Genelkurmay İkinci Başkanı İlker Başbuğ'u 'Güvenilmez' olarak tanımlayan Kuvvet Komutanları darbe yapmak için basın, iş dünyası, rektörler ve sivil toplum kuruluşları ile görüşmelerde bulunmuş. Planın başarısız olması durumunda izlenecek bütün yollar detaylarıyla raporlanmış."

Dergiye göre "Hilmi Özkök'le ipler kopuyor bölümünde" şu iddialar ortaya atılıyor: "Artık hepimiz bu Genelkurmay Başkanı ile bu işlerin yürümeyeceğine, kendisinin başka menfaatler peşinde olduğuna, korkak ve hükümet yanlısı olduğuna, dıştan Cumhuriyetçi gözükmesine rağmen içeriden dinci bir görüşü desteklediğine karar verdik."

Darbenin yapılacağı tarih konusunda komutanlar arasında görüş ayrılıkları çıkmış. Jandarma Genel Komutanı, darbenin 10 Mart'ta yapılmasını isterken diğer komutanlar onu frenleyerek ülkede darbe şartlarının henüz oluşmadığını söylemişler. Örnek, günlüğe şu notları düşmüş: "Bir ihtilal için zeminin hazır olması gerekir. **Yani halk ihtilali istemelidir. 12 Eylül'de olduğu gibi 'Ordu niye duruyor, ne zaman müdahale edecek' gibi başlıklar atılmalı.**"

Yine iddialara göre dört Kuvvet Komutanı'nın darbe fikrine dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök sıcak bakmamış ABD'nin de darbeyi desteklemeyeceği inancında olan komutanların Sarıkız adını verdikleri bu darbe planında çok istekli davranmamaları üzerine Jandarma Genel Komu-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

tanı tek başına Ayışığı adını verdiği başka bir darbe planlamış. İddialara göre bu planlamada Deniz Kuvvetleri Komutanı'na ya yalnızca Hava Kuvvetleri Komutanı'nı ya da diğer bütün komutanları darbeye dahil edebilecekleri iki aşamalı bir plan sunulmuş. Ancak Kuvvet Komutanları aralarında anlaşamayınca bu darbeler akim kalmış.

Bütün bu iddialar eski Deniz Kuvvetleri Komutanı tarafından reddedildi. *Nokta* dergisi ise bu iddiaların doğru olduğunda ısrarlı Konu yargıya taşındı. Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt ise Genelkurmay arşivlerinde Sarıkız ve Ayışığı darbeleriyle ilgili bir bilgi ve belge bulunmadığı için kendilerince bir işlem yapılmadığını belirtti.

Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'ın yaptığı açıklamaya gelirse...

Gazeteci yazar Enis Berberoğlu Büyükanıt'ın açıklamalarını şu ifadelerle değerlendirdi:

"Ankara gazetecileri günlerdir, hatta haftalardır aynı senaryoyu dinledi. Paşa ya tek başına veya diğer komutanlarla birlikte Tayyip Erdoğan'ı uyaracaktı. Çankaya'ya çıkmaması amacıyla muhtıra verecekti. Ne var ki Paşa ile Başbakan, MGK toplantısı dışında yüz yüze gelmedi. Bu kez askerden 'muhtıra gibi' yazılı açıklama beklenir oldu. Ama Genelkurmay bu yolu da seçmedi. Bunun yerine 13 TV'den canlı yayınlanan basın toplantısını düzenlendi. Mesaj doğrudan ve en şeffaf yolla verildi. Peki deyim yerindeyse müşterisi kimdi? Gazeteciler mi? Siyasiler mi? Onlar da ikiye bölünmüş. AKP'de memnun, muhalefet de!

*(gazeteciler, siyasiler ve kamuoyu değilse.... Paşa'nın Çankaya yorumunun ilk ve seçilmiş hedef kitlesi kim-*

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

*di? Bana 'Genç Subaylar' gibi geliyor, Paşa'nın tabanına seslendiğini düşünüyorum. Anayasal tarifi, laiklik hassasiyeti ve 'sözde değil öзде' vurgusuyla icraatın takipçisi olacağı sözü....*

*Pozisyonunu ezmeden büzmeden, aracısız, yoruma ihtiyaç bırakmadan tabanına aktardı. Basın toplantısı asli amacına hizmet etti."*

Görülüyor ki aslında bu ülkede Genç Subaylar sendromu ortaya atılarak devleti idare eden karar verici mekanizmalar yönlendirilmeye, yönetilmeye, belki de huzursuz edilmeye çalışılıyor. Gerek dış güçler ve onların ülke içindeki uzantıları, gerekse şahsi çıkar ve ideolojileri adına bu grupları kullanmaya çalışarak ülke içinde karışıklık ve istikrarsızlık ortamı yaratmak ve böylece güç ve egemenliklerini devam ettirmek isteyenler tarafından. Ülke menfaatine uygun olmayan bu tür çalışmaların günümüzde de devam ettiğini yetkililerin açıklamalarının satır aralarını değerlendirdiğimizde açıkça görüyoruz. Tarihimize baktığımızda Genç Subayların bazı medya ve öğretim görevlileri tarafından kışkırtıldığını görüyoruz. Bu tür antidemokratik girişimlere karşı yapılacak tek şey, devlet-millet kaynaşmasını sağlayacak tedbir ve çareleri süratle uygulamaya sokmaktır. Aksi takdirde dün ve bugün olduğu gibi yarın da 'askeri vesayet' rejiminin Türk demokrasisi ve siyaseti üzerinde Demokles'in kılıcı gibi bir tehdit unsuru olarak durması engellenemez

### **Nasıl bir askeri vesayet?**

Askerler kendilerini Türkiye Cumhuriyeti'nin koruyucusu ve kollayıcısı olarak görmektedirler. Onlara göre Cumhuriyet'i, yalnızca Atatürk ve Türk Silahlı Kuvvetleri kurmuştur.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Siyasi iktidarlar devrim kanunlarını uygulamazlarsa, Cumhuriyet'in temel niteliklerini değiştirmeye veya yok etmeye kalkarlarsa ve irticai faaliyetlere göz yumarlarsa ordunun müdahale hakkı doğar. Yani askerler demokrasi içinde, anayasa ve kanunlar çerçevesinde iktidar olmuş siyasi partilere genel olarak güvenememektedirler. Bu aynı zamanda millete de güvenmemekle eş anlamlıdır.

"Genç Subaylar rahatsız" şeklindeki haberler, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin içinin karıştırılmak istendiğine yönelik bir işarettir. Nasıl ki devleti bölmek isteyenler, devlet içinde derin devlet kavramını ortaya atıyorlarsa; "Genç Subaylar" da, ordunun üst yönetimi tarafından Türk Silahlı Kuvvetleri'ni yıpratmaya yönelik bir mesaj olarak algılanmaktadır.

Bugün Türkiye'nin bulunduğu coğrafi bölgede yaşananları, işgalleri, yüz binlerce masum sivilin hunharca katledildiğini göz önüne aldığımızda, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin milleti ile bütünleşerek caydırıcı ve güçlü bir ordu olarak varlığını devam ettirmesinin ne kadar önemli olduğunu görürüz. Bunun için de ordu, Türk kamuoyunun desteğini asla kaybetmemelidir. Çünkü bugün tüm dünyada en önemli konseptin kamuoyu desteğini almak olduğu artık net bir biçimde ortaya çıkmış bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri bu konsept içinde Türk milleti ile birlikte çalışma ve uygulamalarını devam ettirmeli diye düşünüyorum. Daha önce söylediğim gibi Türkiye'ye uygulanan psikolojik harekâtlarla hem kurumlar arasında çatışmalar çıkarılmaya çalışılıyor hem de TSK içinde farklı hareketler var gibi bir resim ortaya konmaya çalışılıyor. Bu tür faaliyetleri başarısız kılmanın en önemli araçlarından birinin de kamuoyu desteği olduğu unutulmamalıdır.

Türk Silahlı Kuvvetleri ülkenin dış güvenliğinin teminatıdır. TSK'nın bölgesinde ve dünyada caydırıcı bir güç olma-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

sının birçok parametreleri vardır. Bu parametrelerden biri de hiyerarşi geleneğidir. Ama görüyoruz ki, "Genç Subaylar tedirgin" gibi söylemler, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin üst düzey yönetimini ciddi şekilde sıkıntıya düşürmektedir. Çünkü bu deyim ile hiyerarşi geleneğinin bozulduğu ima edilmektedir. Bunu Genelkurmay Başkanı da söylüyor. Büyükanıt, Kara Harp Okulu'nda yapılan açılış töreninde "siyaset dışı bir çizgi benimsediklerini" anlatarak; "TSK'nın iç siyasetle ilgisi yoktur ve olmamalıdır. Ben silah arkadaşlarıma 1830-1918 dönemi Osmanlı tarihini iyi incelemelerini öneriyorum. Askerin yasalarla verilmiş görevleri yapma veya yapmama gibi bir seçeneği ve lüksü yoktur" açıklamalarının ardından, yeniçeriliğin kaldırılıp, Asakiri-i Mansure-i Muhammediye adlı modern ordunun kurulması sonrası ordunun İttihat ve Terakki yandaşları ile Halaskâran-ı Zabitan grubu arasında bölünmesi neticesinde askerin siyasete karışmasının doğal bir sonucu olarak yaşanan Balkan faciasını, ardından gelen I. Dünya Savaşı'nı ve Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanmasını hatırlatıyordu. Bu konuşma bir taraftan da Genç Subayları teskin ediyor ve ülkenin gidişatından memnuniyet duymayanların fevri olarak yapabilecekleri hataların nelere mal olacağının altını özellikle çiziyordu.

### **Çok önemli bir şey söylüyorsunuz aslında. Orduya siyasetin girdiğini anlatıyorsunuz.**

Tabii, şu andaki yapıyı ortaya çıkarmak için müneccim olmaya gerek yok. Birileri fiili bir darbe olmasa da, iki yıldır, 28 Şubat türevi bir darbe hazırlığı içinde. Burada hükümetlerin hangi görüşte olduğunun falan önemi yok. 1977-1978 dönemi Ecevit hükümetini hatırlayın. Kenan Evren "Darbeye muhatap olan Demirel'di, ama kabahati yoktu" diyor. De-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

mirel'den önce kim vardı? Ecevit vardı. CHP iktidarı vardı. Bülent Ecevit, 1980 öncesinde cereyan eden, kendisinin hükümetten gitmesine sebep olan bütün eylemleri kontrgerilla-dan bilmiştir. Ülkemizin bunca darbeye sahne almasında siyasi iradenin de eksikleri muhakkak vardır. Hatta bu konunun akademisyenler tarafından bilimsel olarak ortaya konulması gerekir. Ancak darbelere karşı siyasi iradenin ortaya koyabileceği pek fazla bir şey yok. Çünkü ülkede darbe şartlarının oluşması adına dış güçler ve onların Türkiye'deki uzantılarının provokatif çalışmaları var. Maalesef darbeleri önlemede kimin, hangi kurumun görevli olduğu ve bu husustaki mevzuat hayli eksik ve karışık. 12 Eylül öncesi Özel Harp Dairesi içinde bazı görevlilerin Türkiye'yi istikrarsızlaştırma ve darbeye zemin hazırlama amacıyla birçok eylemlere katıldığını ve bunların adalet önüne çıkarıldığını TİB Başkanlığı yapmış emekli Albay Tahir Kumkale'nin kitabına dayanarak açıklamıştık. Ancak şunu da belirtmiştik: Özel Harp Dairesi içinde veya başka kurumlarda ele geçirilmiş veya vatan-millet sevgileri istismar edilerek çetelerin tuzağına çekilmiş görevliler olabilir, ama bu görevlilerin bu şekilde çetelerce elde edilmeleri, görevli bulundukları kurumlarla asla ilişkilendirilemez. Bununla birlikte bu görevliler hangi kurumlarda ağırlıklı olarak yer alıyorsa orada bir sıkıntı var demektir. Bu, mevzuatın yanlış anlaşılmasından kaynaklanabilir, şahsi menfaat ile ilgili olabilir, arkasında daha birçok neden olabilir. Önemli olan, devletin çeşitli kurumları içinde olduğu anlaşılan bu tür yapılanmalar ile ilgili olarak ciddi ve detaylı araştırmalar yapılmasıdır. Devlet içinde tüm kurumların hukuk içinde hareket etmesini sağlayacak tedbirler süratle alınmalı, bu tür yapıla-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

rın oluşmasına zemin hazırlayan nedenler süratle ortadan kaldırılmalıdır.

Türk Silahlı Kuvvetleri Yüce Atatürk'ün de belirttiği gibi asla siyasete alet edilmemelidir. Bu görev, Cumhurbaşkanına ait olduğu kadar siyasilerin ve bürokrasinin de ana görevleri arasındadır. Devlet içinde devletin yetkilerini kullanan kontrolsüz grupların faaliyetleri ancak bu şekilde önlenabilir.

***Siz bir analiz yapıyorsunuz, kurumun tamamını hedef alıyorsunuz. Bazı gruplara sızmalar olduğu yorumunu dile getiriyorsunuz.***

Evet, ama kontrolsüz gruplar hakkında söylediklerim analiz değil, bilgi. Bilerek konuşuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan bu yana yabancı ülkeler (bu sayı uzmanlara göre 32 civarındadır), ülkemizde yaşayan insanlara ve ülkeyi yöneten, yönetmesi muhtemel kişilere birebir psikolojik harekât uygulamaktadırlar. Bugün bu ülkeler hangileri diye düşünürsek beş altı isim ön plana çıkar, İsrail başta olmak üzere ABD, İngiltere, Rusya, İran, Almanya, Fransa, İtalya.

Dünyada ABD, İsrail, İngiltere ana merkezli koalisyon güçleri ile AB ülkeleri ve Şanghay beşlisi arasında, gizli servislerinin de müdahil olduğu bir psikolojik harp, politik ve ekonomik savaş bütün şiddeti ile sürmektedir. Maalesef bu savaşın hüküm sürdüğü ülkelerin başında da Türkiye coğrafyası gelmektedir. Emekli Orgeneral Kemal Yamak'ın kitabında açıkladığı gibi "Bu savaşlar genellikle bizim hiç kazanmadığımız savaşlardır." Türkiye toprakları ve insanları uzun yıllar bu ülkelerin psikolojik harp metotlarının uygulama alanı olmuştur. Ülkemiz ekonomik alanda devamlı kaoslara **itil-**

**El**

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

miş, politik alanda ise söz konusu ülkeler, siyaset mekanizmalarımızı kendi çıkarları doğrultusunda dizayn etme çabası içinde olmuşlardır. Bu amaçla devletin kurumları arasına nifak tohumları ekilmiş, devlet-millet çatışmasının alt yapıları hazırlanmış ve toplum katmanlarına ayrılmıştır.

Söz konusu yapıların bu faaliyetlerinde kısmen başarılı olmalarının önemli nedenlerinden biri, devlet içindeki kontrolsüz güçlerin bazılarının sızabilmiş olmalarıdır. Devlet içinde devlet gibi davranan kontrolsüz güçlerin hukuk dışı olmasından kaynaklanan zafiyet, bu güçlerce iyi kullanılmıştır. Ulvi amaçlar veya milli olma gibi iyi niyetlerle kurulmuş hukuk dışı yapılar içinde kendilerine zemin bularak zamanla bu yapıları çok üst seviyede kontrol eder hale gelmişlerdir. Bugün ülkede bu anlamda en tehlikeli sızma, MOSSAD tarafından gerçekleştirilmektedir. MOSSAD Türkiye ile İsrail arasında çeşitli tarihlerde imzalanan anlaşmalardan dolayı da gücünü ülkemizde bir hayli arttırmış durumdadır. Türkiye ile ilgili olarak son dönemlerde tahrik edici açıklamalarda bulunan Barzani ile MOSSAD arasında 15-20 yıl öncesine giden ilişkilerin ABD ve koalisyon güçlerinin Irak'ı işgalinden sonra hayli arttığı, artık kendi halinde insanların bile bildiği bir konu olduğuna göre, Barzani'nin yalnızca ABD'ye güvenerek bu açıklamaları yaptığını düşünmek, kanımca yanlış olur. Geçmişte kırmızı çizgilerimizi, iç ve dış tehdit algılarımızı belirlerken, Barzani'ye ve Talabani'ye Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kırmızı pasaportunu vererek PKK ile mücadelede bu kişileri kullanırken nasıl stratejik bir hata

yapılmışsa, Barzani'nin son açıklamalarının arkasında yalnız ABD'nin olduğunu düşünmek, İsrail ve gizli servisi MOSSAD'ı aramamak da büyük bir hata olur.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

### JE3

Terörü, bilhassa PKK terörünü yalnızca güvenlik kuvvetlerinin başarısı veya başarısızlığı ile değerlendiremeyiz. PKK terörüne maddi ve manevi, dolaylı veya direkt destek veren ülkeler ve kişiler ile ilgili olarak da, önce diplomasi yoluyla, bu yetmiyorsa gizli servislerimiz yoluyla, bu da yeterli olmuyorsa TSK vasıtasıyla tedbirler almalıyız. Türkiye'deki PKK terörünün arkasında olduğu şüphe götürmeyecek derecede belli olan Barzani'nin; İsrail gizli servisi MOSSAD'ın PKK konusunda Türkiye'ye yardım ettiği iddialarını duymamış olması düşünülemez. Hele CIA ve MOSSAD'ın Türkiye içinde yaptıkları faaliyetler ve özellikle de Ortadoğu'da hedef aldıkları ülkeleri istikrarsızlaştırmak adına kurdukları timler...

Askeri ekonomik ve kültürel alanlarda birçok anlaşmalara imza attığımız İsrail'i birçok ülke "haydut devletler" kategorisinde görüyor. MOSSAD'ın da dünyada kara parayı yöneten her türlü yasadışı işin içinde olduğu, gerekirse her türlü cinayeti işleyecek yapıda bir gizli servis olduğu biliniyor. O halde hangi gerekçelerle bu ülke ile yapılan işbirliği anlaşmaları artarak devam ediyor? Türkiye büyük ve güçlü bir devlet olarak tabii ki komşuları ve dünya devletleri ile yakın ilişkiler içinde olacak, askeri-ekonomik anlaşmalar yapacak, buna kimsenin itirazı olamaz. Ancak yapılanların bir akıl süzgecinden geçirilmesi lazım.

26 Şubat 1999 tarihli *Radikal* gazetesi MOSSAD'ın Tel Aviv'deki iki departmanını Türkiye'de açtığını, buna karşılık da Kuzey Irak'taki PKK varlığı konusunda MİT'e bilgi verdiğini yazdı.

Yazar Necdet Pekmezci ise 08.01.2007 tarihli yazısında MOSSAD'ın Türkiye'de ordu kurduğu iddiasını dile getirdi. Pekmezci yazısında; "ABD ve İsrail'in asıl amacı, bölgenin tek patronu olmak. Irak'a girildi, ancak işgal edilemedi. İşbir-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

likçi Kürtlere rağmen Irak, ABD için bataklık oldu. Sırada Suriye ve İran var. Kuzey Irak'taki Kürtleri MOSSAD ajanları eğitiyor. MOSSAD Kürtlere devlet kuruyor... MOSSAD son aylarda ilgisini İran'a çevirdi. Avrupa'daki MOSSAD ajanları Türkiye'ye kaydırılıyor. İstanbul'da karargâh kuruluyor. Amaç, İran'da gerilla grupları oluşturmak.... Peki Türk istihbarat örgütleri bu konuda ne yapıyor? Sanırım gelişmeleri izlemekle yetiniyor. Malum, operasyon MOSSAD'a ait olunca yapacak fazla da bir şey yok" diyor.

İçimize sızmaya çalışarak taşeronları vasıtasıyla kaos ve istikrarsızlık yaratmaya çalışan dış güçlerle her alanda topyekün mücadele şarttır. Bunun için de iç ve dış tehditlerimizi kendi menfaatlerimizi ve ülke gerçeklerini göz önüne alarak belirlemek, gizli servislerimizi ülkemizi istikrarsızlaştırmak isteyenlerden hesap soracak şekilde dizayn etmek gerekir.

*12 Eylül öncesinde polisin sağ ve sol diye ikiye ayrıl' dığı iddia edilmişti...*

Polis teşkilatı devletin önemli bir kurumudur. Yıpratılmaması gerekir. Hataları varsa ortaya konulur. Ama birtakım çevreler, polisi yıpratırken, o dönemde Nasyonal Sosyalist Genç Subayların yaptıklarını, mahkemeye çıktıklarını hep göz ardı etmişlerdir. Ve bugüne kadar da bu konu araştırılmamıştır.

Olaylar, sanki 12 Eylül, polis teşkilatının hataları yüzünden cereyan etmiş gibi yansıtıldı. Kesinlikle yanlış. Olayların arkasında, devleti idare edenlerin, parti başkanlarının, o dönemdeki istihbarat birimlerinin zafiyetleri vardır.

Geçmiş bakarak ders almamız lazım. Dünyadaki konjonktürü, bölgemizdeki gelişmeleri göz önüne alırsak, Türki-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

ye'nin tekrar aynı duruma düşmesinin telafisi olmaz. Yani 1978 gibi bir sendrom yaşarsak, ülkemizin milli bekası tehlikeye girecektir. Bizim söylemek istediğimiz budur. 1978'deki oyun, bugün de oynanmaktadır. Aktörler değişir, bundan faydalanmak isteyen ülkeler değişir, ama gördüğümüz gibi Türkiye'yi karıştırmanın stratejileri değişmez.

Büyük devletlerin, uyguladıkları psikolojik harekât faaliyetlerinde, kısa vadeli amaçları vardır, orta vadeli ve uzun vadeli amaçları vardır. Kısa vadede hükümetleri etkilemek isteyebilirler. Ülkenin dış politikasını, içeride huzursuzluk yaratarak yönlendirirler. Ülkeyi bir yere götürmeye çalışırlar. Orta vadedeki hedefler bölge ile ilgilidir. Uzun vadedeki hedeflerse, dünya politikasını belirleyen stratejilerle ilgilidir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak size biçilen bir rol vardır. Projeler, çok uzun sürece yayılır ve uygulanır. Bu yüzden, Türkiye'nin kırk elli yıl sonrasını görebilen liderlere ve analizlere ihtiyacı vardır. Benim söylediğim şudur: Düz bir mantıkla idarecilik dönemi bitmiştir. Siz gelip bir makama oturursanız ve o makamda "Kanunlar bunu söylüyor, ben sadece bunlara bakarım, gerisi beni ilgilendirmmez" dersiniz yanlış olur. O idare-i maslahat olur. Ama yirmi yıl, otuz yıl sonrasının şekillendirilmek istendiği bir coğrafyayı düşünürseniz, o zaman daha geniş bir perspektif oluşturursunuz.

*12 Eylül 1980 ihtilalinden sonra, uzun bir süre darbe olmadı. 28 Şubat'ta farklı bir müdahale yaşadık. Bu müdahale önlenemez miydi?*

Bakın, o dönemde ortaya atılan argüman da aynıydı. İrticai kalkışma olduğu iddia edilmişti. Bununla ilgili senaryolar ortaya kondu. Katıldığım programlarda söylüyorum: 28 Şu-

**EL**

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

bat da dış kaynaklıydı. Bu işin içindeki komutanlar, bugün artık hem 28 Şubat'ın post-modern bir darbe olduğunu, hem de Türk halkına psikolojik harekât uyguladıklarını söylüyorlar. O zaman ben soruyorum: Dışarıdan gelen güçlerin uyguladığı psikolojik harekâtı, siz Türk halkına psikolojik harekât uygulayarak mı karşıladınız? Niye onlara uygulamadınız da, Türk halkına uyguladınız? Türkiye'ye karşı yapılan bu saldırıları madem biliyoruz, orada hemfikiriz. O zaman, laik Cumhuriyet'e saldırıyı gerçekte kimler yapmıştı? Necmettin Erbakan mı, Tansu Çiller mi?

Doğru Yol Partisi kesinlikle kitle partisidir. Çok ciddi geleneği vardır. Bu darbe, DYP'nin geleneği sebebiyle mi yapıldı? Çünkü Doğru Yol, hep şunu savundu: Biz Demokrat Parti'nin devamıyız.

***Siz o dönemde kritik bir koltukta oturuyordunuz' İrticai bir kadrolaşma olduğu iddiaları doğru muydu?***

Ben Emniyet İstihbarat Daire Başkanıydım. Hükümette Refah-Yol vardı. Refah Partisi'nin yaptığı atamaları Tansu Çiller özel bir kuryeyle bana da gönderiyordu. "Bu isimleri inceleyin, bizi sıkıntıya sokacak, geçmişinde irticai bağlantılar bulunan insanlar olmasın" diyordu. Bu bizzat bize söylenirdi, biz de araştırdık.

***Refah-Yol içinde bir kontrol sistemi zaten kurulmuştu, öyle mi?***

Evet, iki parti de birbirini kontrol ediyordu.

O dönemde Genelkurmay Başkanı Karadayı, "Gerekirse silah kullanırız" demişti. O dönem için irticanın var olduğunu söylemek komikti. Bu dönem için de komik.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Bakın size bir de anekdot anlatayım, yorumu siz yapın. Refah-Yol iktidarının düşürülmesinde Demirel'in de büyük payı vardır. O dönemin Sağlık Bakanı Yıldırım Aktuna da bu olayda çok ciddi rol oynadığını *Aksiyon* dergisine anlatmıştır. Doğru Yol Partisi milletvekillerinin, darbeyi yapan grup tarafından istifaya teşvik edilmesinde Yıldırım Bey'in önemli bir rolü vardır. Çünkü Karadayı Paşa'yla samimidir.

O dönemde Yıldırım Aktuna vasıtasıyla Doğru Yol Partisi'nden birçok vekilin istifa etmesi sağlanmıştı. Hatırlarsınız, Erbakan ve Çiller anlaşmışlar, Başbakanlığın Çiller'e devredilmesine karar vermişlerdi. Ancak sayı çoğunluğu onlarda olmasına rağmen Demirel, hükümet kurma görevini Mesut Yılmaz'a vermişti. Yıldırım Aktuna, Mesut Yılmaz hükümete geldikten sonra Karadayı Paşa'ya gidiyor. (Karadayı Paşa o zaman emekli olmuştu.) Yıldırım Bey soruyor: "Paşam siz bize irticai faaliyetler var, silah kullanabiliriz dediniz. Milli Güvenlik Kurulu'nun aldığı kararların uygulanmadığını söylediniz. Bu yüzden biz partimizden ayrıldık, müdahale oldu. Ama bakıyorum, Mesut Yılmaz hükümete gelince birdenbire irtica sesleri kesildi. Kimse irticadan bahsetmiyor. 28 Şubat'ta MGK tarafından alınan kararların hiçbirini Mesut Yılmaz da uygulamıyor. Bu nedir?"

***Darbe öncesinde ve darbe sonrasında irticayla mücadele konusunda herhangi bir fark yok.***

Evet. Bakın devam ediyor sorusuna: "Paşam, demek ki Refah-Yol iktidarına dış güçlerin yaptırmak istedikleri, ama onların kabul etmediği bir şeyler vardı Bunları yaptıramadılar, o hükümeti düşürdüler, şimdi yeni hükümete mi bunları yaptırıyorlar?" İşte bütün oyunun özeti budur.

**m**

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

***Siz, Türkiye'de yeni bir sürecin, geçmişteki senaryo-nun aynısıyla başlatıldığını söylüyorsunuz. Genç Subaylar sendromunu da, irtica ile açıklamanın komik olduğunu düşünüyorsunuz.***

Evet, 27 Mayıs, 12 Eylül ve 28 Şubat süreçlerinde oynanan oyunlar, bu sefer daha açık ve pervasız bir şekilde oynanıyor. Medya ve üniversite yine oyunun baş aktörlerinden. "Ordu göreve" pankartları taşıyan, kendilerini aydın zanneden, ülkeyi demokrasiden uzaklaştırıp militarist bir yapılanmaya götürmek isteyen üniversite görevlilerini görmüyor muyuz? Bir grup insanın, "Atatürk devrimleri yok ediliyor, irtica geliyor" diyerek bir önceki Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'e mektup yazdığını, orduyu darbeye davet ettiklerini ve bu tür faaliyetlerin de Genelkurmay Başkanı'nca yargıya intikal ettirildiğini bilmiyor muyuz?

***Bunlar işin medyaya yansıyan yüzü. (görünmeyen yerlerde daha vahim gelişmeler oluyor mu?)***

Evet, çok daha vahim olaylar gelişmektedir. Biraz önce söyledim; Türkiye önemli kararlar alma aşamasındaydı. Dış politika konusunda köklü bir değişiklik yaşıyordu. Devlet içinde konsensüs sağlanmış iken, Türkiye hiç ummadığı bir anda 28 Şubat türevi bir olay ile karşı karşıya bırakılmıştır. Geçtiğimiz birkaç yıl içinde 28 Şubat benzeri bir hareketin başarıya ulaşmamasında, eski Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ün çok büyük katkısı vardır. Şu andaki Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt da tahmin ediyorum aynı sağduyuyu gösterecektir. Ülkede darbe şartları yaratmaya çalışanların oyunlarına gelmeyecektir. Şu anda, 28 Şubat sürecindeki gibi bir zihniyet, onun gibi bir cunta zihniyeti işba-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

şında olsaydı, Türkiye bu kritik konjonktürde çok daha vahim gelişmelerle karşı karşıya kalabilirdi. Bu saldırıları, siyaset üstü düşünerek, birlik beraberlik içinde engellemeliyiz. Çünkü saldırılar, birlik ve beraberliğimize karşı yapılmaktadır. Kurumlar arasındaki birlik beraberlikten, devlet ve millet beraberliğine kadar değerlerimiz hedef alınıyor. Kurumlar arasında birliği sağladığınız zaman, oyunları otomatikman bozmuş olursunuz. Bunun tedbirlerini alıp uygulamak çok kolay. Müşterek bir siyasi irade, müşterek bir bürokratik irade bunları çözer.

Dikkat edin, bizim söylemimiz, bu ülkeyi sevenlerin söylemi bir noktada birleşmektedir. Türkiye'nin hiçbir kurumu hedef alınmamaktadır. Burada ne yapılmaktadır? Kurumlar arası bir işbirliğinden bahsedilmektedir.

Bugün halk birçok şeyi iyi biliyor. Türk Silahlı Kuvvetleri içinde önemli mevkilerde bulunmuş insanlar bir tehlikeden bahsediyorlarsa ve bu tehlikeyi çeteleşme olarak görüyorlarsa, bu çetelerin üzerine gidilmelidir. Çünkü çeşitli kurumlar içinde yuvalanmış bu çeteler, Türk demokrasisini tehdit ettiği gibi, aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni de çok ciddi anlamda yıpratıyor.

Bu konuda Mehmet Eymür'e de kulak vermemiz lazım. Eymür, MiT'in önemli idarecilerinden biridir, çok büyük hizmetler yapmıştır. "Dikkat edin!" diye uyarıyor ve devam ediyor: "Türkiye'de birtakım insanlar toplanıyor. Bazı operasyonlar yapmak amacıyla, milis güçler kuruluyor."

***Dış politikayı konuşurken tartışmamız gereken kritik bir konu da faili meçhul cinayetler. Özellikle Uğur Mumcu ve Bahriye Üçok gibi, siyasi cinayetler sonu-***

GİZLİ DOSYALAR, DERİN 51  
.AR

***cu yaşamını kaybeden isimler üzerinden farklı senaryolar hazırlanıyor.***

Uğur Mumcu ve Bahriye Üçok cinayetlerinin arkasında dini motifli örgütlerin ve İran gizli servisinin olduğu söylendi, yazıldı. Hatta birtakım örgütler ortaya çıkarıldı İslami Harekât örgütünün o dönemdeki yapısı üzerine değerlendirmeler yapıldı. Bir örgüt eylemi niçin işler? Örgütün o ülke içinde ne kadar güçlü olduğu mesajını vermek ister. Stratejisini şiddet kullanarak, halkı korkutarak uygular. Terörizm budur.

İslami Harekât ile İran arasında bir bağlantı aranmıştır. Fakat örgüt hakkındaki sorgulamalarda, araştırmalarda, normal bir örgütte olması gereken şeylerden hiçbiri bulunamamıştır. Emniyet birimleri, örgüt elemanlarının gizli servis gibi çalıştığını tespit etmiştir. Bir örgüte baskın düzenlersiniz, elemanlarını yakalarsınız. Kitabını bulursunuz, broşürünü bulursunuz, yapılanmalarını deşifre edersiniz vs. Her örgütte böyledir. Ama İslami Harekât dediğiniz örgüte baktığınız zaman bunları bulamıyorsunuz. Mesela yakalanan şahıslar, kendilerini sorgulayanlara "Bizim İslami Harekât'la filan ilgimiz yok. Sizin amirleriniz, böyle bir örgütün bulunmasından memnun olacaklarsa var diyelim, ama gerçekte böyle bir ilişki yok" diye ifade vermişlerdir. Sorgulayan polislerdeki kanaat, bu örgütün gizli servis gibi çalıştığı şeklindedir.

Olaya bir de şu taraftan bakalım. Şimdi ABD'nin İran'a gireceği çok ciddi anlamda ifade edilen bir konudur. İran'da yapmak istedikleri, Irak savaşından önce olduğu gibi çok önceden hazırlanmış, projelendirilmiş. Ama İran, Irak gibi bir ülke değildir. İran çok daha güçlü bir ülkedir. Bu tehlikelere karşı Rusya'yı, Çin'i ve bazı Türk cumhuriyetlerini yanına al-

mıştır. Onun için ABD, İran harekâtında Türkiye'yle mutlaka ittifak kurmak istiyor. Bu yüzden de, geçmişteki siyasi cinayetler üzerinden, hem ülke içerisinde kutuplaşmalara sebebiyet vermiştir; hem de Türk halkında, bazı ülkelere yönelik önyargıların oluşmasını sağlamıştır.

Bugün geldiğimiz noktada, Türkiye'nin Suriye ve İran'a yapılabilecek bir operasyonda ABD'ye destek verme gibi bir dış politikası yoktur. Ancak ABD ve İsrail bu operasyonda Türkiye'yi yanlarına çekmek için terör dahil her türlü yolu denemektedirler. Ülkemizin, bu bölgedeki hiçbir devletin toprağında gözü yoktur. Irak dahil hiçbir devletin de bölünmesini istememektedir. Bu noktadan baktığımızda görürüz ki faili meçhul cinayetler, kısa vadede Türkiye'de birtakım kamplaşmalar yaratıp kaos ortamını doğurduğu gibi, uzun vadede Türkiye'nin dış politikalarına yön verme amaçlıdır. Bu cinayetler, kamuoyunu, emperyalist ülkelerin saldırgan politikalarına uyumlu hale getirmek için kullanılır.

## KÜRE OPERASYONU

*Ankara'da siyasi dengeler üzerinde farklı hesapların yapıldığı, Küre ismi verilen operasyonla ortaya çıkmıştı. Sıradan bir çete yapılanması olarak görülen Sauna Çetesi'ndeki ilişkilerin dönüm noktası; Özel Kuvvetler'de görevli Yüzbaşı Nuri Bozkır'ın, çete üyeleriyle birlikte hareket ettiğinin belirlenmesiydi. Küre Operasyonu neydi? Operasyonda nasıl bir gerçekle yüzleşildi?*

Ankara'da bir bürokratin, kendisine şantaj yapıldığını iddia etmesi üzerine başlatılan operasyon sonucu, bazı kamu görevlilerinin çıkar amaçlı suç örgütleri ile ilişkileri olduğu tespit edildi. Ayrıca üst düzey rütbeli asker ve polislerin de aralarında bulunduğu bir grubun, mafyavari faaliyetlerinin yanı sıra, cuntadan darbe hazırlıklarına ve casusluk faaliyetlerine kadar uzanan bir dizi karmaşık ilişkiler ağı ortaya çıkarıldı. Sauna Çetesi olarak adlandırılan bu yasadışı oluşumun devlet içindeki uzantıları ve faaliyetleri; normal bir çete gö-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

rüntüsü dışında, ülkede darbe şartlarının oluşturulmasına dönük, kaos ve istikrarsızlık ortamı yaratılmasını hedefler mahiyetteydi. Soruşturma derinleştikçe ilginç bağlantılara ve suç delillerine ulaşıyordu.

Kasım Zengin isimli biri, yanında Özel Kuvvetler'de görevli Yüzbaşı Nuri Bozkır, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne vekaleten bakmış bir görevli Ertuğrul Çakır, özel güvenlik şirketi sahibi bir kişi, ünlü bir sanatçı ve bunların yanında emekli olmuş bazı polisler... Bunlar, Sauna Çetesi isminde bir yapı olarak ortaya çıkarıldı.

Bu operasyonun öncesinde, Lale Operasyonu dediğimiz başka bir operasyonda, savcılık izniyle ile bir mafya örgütü izlenmeye alınmış, telefonları dinlenmiş ve daha sonra Sauna Çetesi'nin mensuplarına ulaşılmıştı. Olay ilk günlerde çete görünümünde iken, Özel Kuvvetler'de görevli Yüzbaşı Nuri Bozkır'ın da bu yapının içinde olduğunun ortaya çıkması üzerine, çete görüntüsünden çıkmış; ülkeyi istikrarsızlaştırmak isteyen, bu amaçla çeşitli faaliyetlerde bulunan bir cunta görüntüsü vermeye başlamıştı.

Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda görevli Yüzbaşı Nuri Bozkır'ın yapı içinde yer alan kişilere istihbarat, gayri nizami harp ve bombalama konularında ders verdiği ortaya çıkarken; infaz listelerinden bakan ve milletvekillerinin fişlendiği dosyalara, psikolojik harekât çalışmalarından gerilla faaliyetlerine, sabotajdan taarruza kadar bir dizi eylem planının yer aldığı 68 adet CD'ye de el konuldu. Güvenlik güçlerince çete üyelerinin ev ve işyerlerinde yapılan aramalarda 4 adet ruhsatsız tabanca, bir adet Kalaşnikof otomatik tüfek, TNT kalıpları ve A-4 plastik patlayıcılar ele geçirildi. Ayrıca sahte sigorta belgeleri, işyeri ruhsatları, Tedaş kartı, terhis belge-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

leri, AÖF diplomaları ve sahte olduğu düşünülen MİT belgelerine de el konuldu.

Gazetelerde yer alan iddialara göre Adalet Bakanı Cemil Çiçek'in, Ekonomi Bakanı Ali Babacan'ın, Başbakan'ın ev sahibi Faruk Koca'nın, beş AKP'li ve yedi CHP'li vekilin biyografik bilgileri ile mal varlıklarına ilişkin detaylı bir araştırmanın da yapıldığı ortaya çıktı.

Bakan ve milletvekillerinin ev adreslerinin, araba plakalarının, çocuklarının isimlerinin ve okudukları okulların da tespit edildiği, gelen bilgiler arasında.

CD'lerde en dikkati çeken noktalardan birisi de, Türkiye'nin İran ve Irak'la olan ilişkileri hakkında yapılan çok gizli değerlendirmeler ve istihbarat bilgileri. Köprü, tünel, askeri tesisler, demiryolları ve fabrikalar; CD'lerde ayrıntılı biçimde inceleniyor. Başkent Ankara'daki havadan atlama sahalarının ve hava araçları için iniş sahalarının belirlenerek CD'lere kaydedildiği görünüyor. En önemlisi de, devletin "gizli anayasası" veya "kırmızı kitap" olarak da adlandırılan Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nin, Kasım Zengin'de olduğunun tespit edilmesi. Gizli bilgileri içeren bu CD'ler nedeniyle, Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nca duruşmalarda gizlilik kararı alındı. Ayrıca Genelkurmay Askeri Savcılığı da Kasım Zengin ve Mustafa Aksoy'un işyeri ve evlerinde ele geçirilen çok gizli belgeler üzerine olaya kendi açısından el koydu.

Polisin ele geçirdiği ve Sauna örgütlenmesinin kaleminden çıktığı anlaşılan "İlerici Yurtsever Ankara Halkına" başlıklı Marksist-Leninist içerikli bildiriler, Ankara'nın Etimesgut ilçesine dair eylem planı ve senaryoları ile ilgili. Darbe senaryosunda hedef, hükümet olarak gözükmekte. Yine iddialara göre, bombalı suikast planlanan kişiler arasında önem-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

li siyasetçiler, bazı Emniyet Müdürleri ve işadamları bulunuyor. Bu eylem ve infaz listesinin bulunduğu CD de Yüzbaşı Bozkır'ın elinde. (Kasım Zengin, ifadesinde listeyi doğrulayarak CD'nin şu anda Bozkır'da olduğunu dile getirdi.)

Örgütün liderlerinden olduğu iddia edilen Kasım Zengin, Askeri Savcı tarafından da sorgulandı. Askeri Savcılık, Zengin ve Köroğlu Güvenlik Şirketi'nin sahibi Aksoy hakkında "devlete ait sır kapsamındaki belgelere sahip olmak ve bunları çoğaltmak"tan soruşturma başlattı. Zengin, Askeri Savcı'ya verdiği ifadede "çok yüksek makamlardaki askeri yetkililerin emirleri çerçevesinde görev yaptığımı" tekrarladı. Aynı ifadeyi, soruşturmayı yürüten Ankara Cumhuriyet Savcılığı'na da vermişti.

*Polis'in, Kasım Zengin'in telefonunu dinlemeye başladığı günlerde Yüzbaşı Bozkır bir uyarı göndermiş, "Kendine dikkat et, dinleniyorsun" gibi. Yüzbaşı, Zengin'in takibe alındığını nereden biliyor? İlişkilerin farklı devlet kurumlarına da sızdığını söyleyebilir miyiz?*

Tabii ki... Burada, devlet içerisindeki kontrolsüz gruplardan bir uzantı ile bu grupların aralarındaki bağlantılar çok net bir şekilde görünüyor. Mahkeme safhasına girmiyorum. Yine bu olayın içinde olan ses sanatçısı İbrahim Tatlıses, "Ben bu kişileri görünce; Savcı, Emniyet Genel Müdürü falan, bunları derin devlet zannettim" diyor. Burada devlet kavramının kullanılması ve yıpratılması var. İşin bu yönüne baktığınız zaman bu insanların bazılarının kendi kendilerine bir misyon biçtikleri, bu nedenle birtakım menfaatlere yöneldikleri gözüküyor. Bu çete görüntüsünün yanına cunta ile ilgili çalışmalar da özenle sıkıştırılmış, bu çok belli.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*Şum da ciddi anlamda sorgulamamız gerekiyor: Biri' ler>e sayfalık raporlar hazırlandığını, yüzlerce CD'nin içinde çok ciddi bilgilerin yer aldığını konuşuyoruz' Bunlar araştırıldı, ortaya çıkarıldı ama operasyonda ismi geçen on veya on bir kişi var. Böylesine geniş bir çalışmanın bu kadar az kişi tarafından yürütülmesi mümkün mü?*

Onu söylemeye çalışıyorum. Bu çete veya yapının bir şekilde deşifre edilmesi halinde, olaya basit bir organize suç örgütü görüntüsü vermek ve arka planına ulaşılmamasını sağlamak için özel bir strateji de izleniyor.

Burada hedef, hükümetin iktidardan uzaklaştırılması, ama sadece bir tek çetenin Türkiye genelinde böyle bir eylemi başlatması ve başarması mümkün değildir. Ancak yukarıda izah ettiğim gibi sayıları onlarca olan bu tür yapılanmaların bir odak tarafından yönetilmesi, ayrıca bazı sivil toplum örgütlerinin ve siyasi partilerin psikolojik harp usul ve metotlarını da bu amaçlar doğrultusunda aynı odak tarafından yönlendirilmesi sonucu tehlike

yaratabileceklerini düşünüyorum- Bu gruplar, şüphesiz ki devlet içindeki bazı yetkilileri de kullanacaklardır.

Emekli Deniz Hâkim Yüzbaşı Ahmet Karamanlı, son dönemlerde ortaya çıkan ve içinde asker ve polislerin yer aldığı çeteleri 'cunta'ya benzetiyor. Sauna Çetesi'nin, bir yüzbaşının kendi etrafında toplayacağı 3-5 kişilik oluşum olmadığına dikkat çeken Karamanlı'nın sözlerine kulak verelim:

"Ankara'da ortaya çıkan Sauna Çetesi, Genelkurmay'dan bilgi sızdırıyor, Ankara'yı bölgelere ayırıyor. Hükümete karşı bir hazırlığının olduğundan bahsediliyor. Bu, çeteden çok bir cuntayı andırıyor. Yargılamadan nasıl bir sonuç çıkar onu bi-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

lemiyorum. Ancak bir yüzbaşının yanına alacağı birkaç adamla tek başına bu işi yapmasına ihtimal vermiyorum. Eğer bu adamların amacı para kazanmaksa, diğer çek-senet mafyaları gibi kurarlar çetelerini, silahlarını konuşurup paralarını alırlar. Ancak burada bir çeteden çok, her tarafla bağlantısı olan sağlam bir yapı var."

Ordu ve Emniyet gibi kilit kurumlarda görev yapanların, daha sonra bazı illegal oluşumlar içine girdiğine dikkat çeken Karamanlı, bunların devletin içindeki bazı çıkar odakları ile birlikte çalıştıklarını iddia ediyor. Son dönemlerde yaşananların Doğu ve Güneydoğu'da başlayan kirli ilişkilerin devamı olduğuna da işaret eden Karamanlı, "Çünkü ellerinde rant kalmadı. Artık ihalelerde haksızlık yapılamıyor. Pazarlarını kaybeden insanlar resmi işlere girmeye başladı. Bunlar devletin içindeki bazı güç odakları ile destekli çalışıyor. Yoksa bu kadar organize çalışamazlar, bu tür çeteler her kurumda var" iddiasında bulunuyor.

Nuri Bozkır ismi üzerinde biraz durmamız gerekiyor. *Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda görevli... Çete üyelerine silahlı dersler verdiği belirtiliyor. Özel Kuvvetler dediğimiz yapı nedir? Nasıl bir çalışma usulü vardır?*

Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın esas görevi, savaş zamanında düşman gerisine sızarak orada gerilla tipi örgütlenmeyi sağlamaktır. Özel Kuvvetler'in tek görevi vardır. O da budur. Yani yalnızca savaş döneminde görevlidir. Barış zamanında ise kendisine bağlı sivil unsurlar ile eğitim amaçlı tatbikatlar yapar. Özel Kuvvetler Komutanlığı'na bağlı birimler, hücreler vardır. Bir de bunların barış zamanında örgütlediği, eğittiği gruplar vardır. Bunlar mevzuatlarda, kanunlarda belirtilmiştir. Eğitilen kişilerin kim olduğu, neler yaptığı Özel

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Kuvvetler'de kayıtlıdır. Kaç tane birim vardır? Bunlarla çalışan kaç tane sivil vardır? Hepsi kayıtlıdır. Ama bu isimler çok gizli tutulur.

Diyelim ki Diyarbakır işgal edildi. Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın burada gizli sığınakları vardır. Bu tür bir işgal durumunda buradaki mühimmatı, silahları sığınağa saklarlar, yeraltına gömerler. Bunları o birimin başındaki insan bilir. Özel Kuvvetler, Diyarbakır'ı işgal eden yabancı kuvvetlere karşı milis kuvvetleriyle birlikte gerilla savaşı verir. Savaş zamanında başarılı olabilmek için de barış zamanında eğitim yapar. Ama bunların hepsi kuvvet komutanlıklarının, bağlı oldukları birimin kontrolünde, hiyerarşik sıra ve bilgi dahilinde yapılır.

***Peki Yüzbaşı Bozkır, bu işe girerken üstündeki komu' tanlardan emir almış mıdır? Ordu içinde hiyerarşi çok önemli olduğuna göre, komutanlar Bozkır'ın yaptığı işlerden haberdar mıdır?***

Bu konu tamamen Askeri Savcılığın yaptığı soruşturma kapsamında gizlice soruşturulmaktadır. Sadece Yüzbaşı Bozkır'ın tutuklanması, kendisinin dışında Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda başka tutuklama olmaması, bu olayın münferit bir girişim olduğu izlenimini vermekte ise de; elde edilen CD'lerin incelenmesinde, Yüzbaşı'nın yalnız olmadığı, bu olayın arkasında organize birtakım bağlantılar ve cunta faaliyetlerinin çıkabileceği ihtimali de göz ardı edilmemelidir.

***"Göz ardı etmek" ve "üstüne gitmek" farklı şeyler... Siz, üstüne gidileceğini düşünüyor musunuz?***

Mevcut yasalarla darbe istihbaratı tam olarak yapılamamaktadır. Yasalarda bu hususta net ve açıklayıcı bir hüküm

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

yoktur. Buna mukabil TSK İç Hizmet Kanunu'nun 35. maddesine göre Türk Silahlı Kuvvetleri'nin vazifesi; Türk yurdunu ve anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamaktır. TSK bu maddeye dayanarak, siyasi iktidarların Cumhuriyet'in temel niteliklerini tehlikeye

soktuğu, irticai faaliyetlerde bulunduğu iddiaları ile yönetime el koymakta, darbe yapabilmektedir. Bu nedenlerle 21. yüzyıla girilen bu dönemde, darbelerin bu ülkenin kaderi olmaması adına bu hususta devlet içinde uzlaşma sağlanarak yasal tedbirler alınmalı ve 35. madde kaldırılmalıdır. Eski Cumhurbaşkanı'dan Demirel de bu konuya değinerek; "Ülkenin kurumları ve anayasal işleyişi tehdit ve tehlike altında ise Cumhuriyet'i demokrasi içinde koruma görevi Cumhurbaşkanı'na verilmeli. Bu çerçevede Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 35. maddesi kaldırılmalı. Fransız Anayasası'nın 12 ve 16. maddelerinde olduğu gibi tehdit durumunda Cumhurbaşkanı'na, Başbakan ve Meclis'e danışarak olağanüstü tedbirler alma yetkisi verilmeli. Askerin ya da polislin harekete geçmesi gerekiyorsa, buna askerin kendisi değil, Cumhurbaşkanı karar vermeli" şeklinde açıklama yapmıştır.

Bu tür suçlar ile ilgili olarak askeri şahısların sorgulanmasının yalnızca Askeri Savcılıklar tarafından yürütülebilmesi-nin sistemde sıkıntılar yarattığı bir gerçektir. Bu nedenle, yargı reformu yapılarak yargı tek elde toplanmalıdır. Askeri Mahkemelerin yalnızca disiplin suçlarına bakması, diğer suçlarla ilgili olarak Cumhuriyet Savcılarının görevlendirilmesi, sistemdeki tıkanıklıkların önünü açacaktır.

***Sorgulamalarda Kasım Zengin'in bazı komutanlarla ilişki içinde olduğu ortaya çıktı. Hatta Zengin "Üst düzey komutanlardan emir aldım" dedi.***

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Bu doğru mudur bilmiyorum; ama siz bunların aslını kamuoyuna açıklamazsanız bunlar doğru kabul edilir. Bugün bir kurum içinde üç-beş kişi hata yapabilir. İnsanız çünkü, hata yapabiliriz. Bunu bilerek de yapabiliriz, ihmal sonucu da yapabiliriz. Ama sen devlet olarak araştırıp bulursun ve dersin ki: "Benim Emniyet Müdürüm, askerim hatalı. Bundan sonra, hatalarımızdan ders alarak bu işi bir daha yapmamak gayreti içinde olacağız." Aksi halde olayların yorumlanmasında her zaman komplo teorileri üretilir ve bundan da en büyük zararı devlet görür. Ama bunu devleti idare edenlere bir türlü kabul ettiremezsiniz.

Yüzbaşı Bozkır'la, askeri kanatla ilgili bölümler birçok olayda olduğu gibi hâlâ belli değildir. Askerlerin karışmış olduğu veya karıştığının iddia edildiği birçok olayda kamuoyuyla bilgi paylaşma ihtiyacı duyulmamıştır. Bu yanlıştır. Halkın bilgilendirilmesi, milletin göz bebeği olmuş Türk Silahlı Kuvvetleri'ni tehdit etmez. Türk Silahlı Kuvvetleri mesela Hilmi Özkök Paşa zamanında yapılan yolsuzluk operasyonlarından güçlenerek çıkmıştır. TSK, bu olaya da yolsuzluk gibi bakmalıdır. Yolsuzluk yapanları deşifre edip bu tür olaylara karışanları deşifre etmezseniz, demokrasi aleyhinde çalışmalar yapıldığı şeklindeki intibaları güçlendirirsiniz. O zaman bu olayların münferit olmadığını, demokrasiye bir müdahale olabileceğini, yani bu çalışmaların darbe adına yapıldığını da kabul etmiş olursunuz.

*Polisin yaptığı açıklamada bu örgütün yaklaşık bir yıldır hazırlık çalışmaları içinde olduğu belirtiliyor. Demek ki ortada ulaşılamamış bir beyin takımı var ve bunlar çalışmaları yönlendiriyor. Uzun vadeli proje'ler mesela...*

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Her çetenin içinde maalesef devlet içinde devlet yetkilerini kullanan kontrolsüz güçler vardır. Bunlar hukuk dışı yapılanmalar olduğu için, dış güçlerin bu yapılara sızma ihtimali de yüksektir. Bu açıdan bakarsak, bu tür faaliyetlerin örgütlenmesinin uzun yıllar alması gayet doğaldır. Aslında bu tür yapılarda bu işi kotaranların büyük bir kısmı bilinir ama bilinmesine rağmen hukuk açısından bir işlem yapılamamaktadır. Bu hem sistemle ilgili bir sorundur, hem de örgütün ve eylemin arka planına ulaşılmasının, delil elde edilmesinin zorluğundan kaynaklanmaktadır.

Tahmin ediyorum, devlet içinde üst düzey görevler yapmış kişilerin, bilhassa asker kökenlilerin gözaltına alınmalarının, yeterli delil olmadığı takdirde kurumlar arası sürtüşmelere yol açacağı da dikkate alınmaktadır. Nitekim son günlerde iç güvenlik birimlerinin yaptığı operasyonlarda, bazı isimlere ulaşılmış olmasına rağmen bu çekincelerle gözaltına alma işlemleri gerçekleşmemiştir. Ama Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kurumsal iradesi ve emir komuta zinciri içinde yönetime el koyma amaçlı bir darbe senaryosu hazırlanıyorsa, tabii ki emir komuta zinciri içinde bütün komutanların bundan haberi ve sorumluluğu var demektir.

*Küre Operasyonu'ndan önce istanbul'da yapılan bir operasyon var: Sedat Şahin grubuna yönelik Lale Operasyonu. Bu operasyondan sonra Kasım Zengin'in istanbul'dan Ankara'ya yerleştiği söylendi. Biz sadece ortaya çıkarılan ilişkileri konuşuyoruz. Bu sınır nereye kadar gidebilir? Bugün bir tanesi yakalandı, yarın belki bir diğeri yakalanacak, belki yakalanamayacak. Ortaya çıkarılmayanlar hedeflerine nasıl ulaşacaklardır? Bu grupların amacı, yapmak istedikleri nedir?*

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Bu tür oluşumlarda biz ancak görünen kısımlara bakarak fikir edinebiliriz. Ondan sonrası falcılarla komplo teorisyenlerinin alanına girer. Ama şu bir gerçektir ki, ortada bir buz-dağı var ve biz onun görünen kısmıyla uğraşıyoruz. Susurluk'ta da böyle olmadı mı? O buzdağının altını görmemiz zorlaştırılıyor. Devletin gücünü, erkini elinde bulunduran birtakım insanlar, buzdağının altının görülmesini engellemeye çalışıyorlar. Bunu ülke adına yapmıyorlar. Ortaya atılan slogan veya sembol, "ülkenin selameti adına" gibi sözler olsa da, önce kendi menfaatleri adına bunu yapıyorlar. Bu noktada, şeffaflaşma dediğimiz şeyin önemini anlıyoruz. Ortaya çıkarılmayan gruplar hakkında -dikkat edin "çıkarılmayan" lafını bilerek söylüyorum- bunların büyük bir kısmı hakkında güvenlik güçlerimizin bilgisi var, izlemeleri de yapılıyor. Ancak bu tür operasyonlarda deşifre olduklarını anladıkları için eylemsizlik stratejisi uyguluyorlar. Ve suç işlemedikleri için de şimdilik izleme ile yetiniliyor.

Bu gruplar, hükümeti Cumhuriyet'in temel nitelikleri adına tehdit olarak gördükleri veya bu şekilde şartlandırıldıkları için çeşitli provokasyon ve eylemlerde rahatça kullanılabiliyorlar. Bizim ülkemiz, devlet yönetiminde hâlâ Soğuk Savaş şartlarının getirdiği, gizli, komplocu alt yapısını korumaktadır. Bunu birdenbire üzerimizden atmamız mümkün değildir. Gerçi devletin bütün kurumlarında böyle olduğunu söyleyemeyiz. Ama buzdağının alt kısmının görünmemesinin nedenlerinden bir tanesi, devletin şeffaf olmamasından fayda ve menfaat umanlardır. Bu kişiler, devlet içinde yönetici konumda bulunanlar olabilir, fakat bunların arkasında da çok ciddi anlamda dış güçlerin sızma operasyonları vardır diye düşünüyorum.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

*Polis, yaptığı açıklamada örgütün beş aydır takip edildiğini söylüyor. Bu takip esnasında örgütün basına açıklanmayan değişik ilişkileri ortaya çıkarılmış olabilir mi? Milletimiz, yakın bir zamanda Emniyet'ten büyük bir operasyon beklemeli mi? Bu kişilerin ilişkili olduğu diğer çetelere veya devlet ile ordu içindeki isimlere yönelik.*

Dikkat ederseniz operasyonlarda ilişkiler çorap söküğü gibi geliyor. Bu sorunuzu bütün olayları anlattıktan sonra daha geniş anlamda değerlendirelim. Çünkü Danıştay Saldırısı, onun arkasındaki Atabeyler Çetesi veya örgütlerle ilgili vereceğimiz bilgilerden sonra çok daha rahat bir analiz yapacağız. Bu tür kontrol dışı grupların sayısı çok. Bunlar tabii kendi başlarına hareket etmiyorlar. Hepsinin farklı farklı görevleri varsa da bir merkezden idare edildikleri bir gerçek. Ve açık söylemek gerekir ki Sauna Çetesi, Atabeyler Grubu ve Danıştay Baskınından sonra yapılan çalışmalarla polis, bu kontrolsüz gruplar hakkında ciddi bilgi sahibi oldu.

Bazen bu tür yapıların faaliyetlerinin henüz bir eyleme dönüşmemesi, hukuki anlamda suç oluşmaması bakımından, bunların yakalanması gecikebilir. Ya da ülkeyi germemek adına, güvenlik güçlerince ve Cumhuriyet Savcılarınca düşünülmüş bir taktik de olabilir. Ama en ufak bir eylemlerinde, Emniyet ciddi anlamda operasyonlar yapabilir. Bunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

*Hem Danıştay Saldırısında, hem de Sauna Çetesinde karşımıza çıkan bir karakter var: Kasım Zengin. Medresede eğitim almış, dini konulara vakıf biri. Danıştay Saldırısını yapan Alparslan Arslan'ın çizgisi de milliyetçilikten başlıyor, muhafazakârlığa uzanıyor,*

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*dinciliğe kadar varıyor. Bu insanların hükümetle ne alıp veremediği var da böyle bir oluşumun içine giriyorlar. Hakikaten karşımızda karmaşık ve bir o kadar da profesyonel bir yapı mı var?*

Ülkeyi istikrarsızlaştırma operasyonlarında kullanılan piyon ve enstrümanların, aslında hükümetlerin bizatihi kendisi ve politikaları ile bir sorunları yoktur. Onlar çeşitli şekillerde elde edilmişlerdir. Ve toplum içinde sivrilmiş, sözü dinlenen, kitleleri etkileyebilen veya toplumun zaaflarından yararlanmayı iyi bilen insanlardan seçilmeleri de bir rastlantı değildir. O nedenle Kasım Zengin'in veya bir başkasının, savunduğu ideolojiye yarar sağlamasından çok zarar vermesi hedeflenir. Kasım Zengin'in dini veya İslami yönlerinin ortaya konularak birçok karışık olayın içine çekilmesi ve bilahare bu faaliyetlerin ortaya çıkarılması ile Kasım Zengin'den çok, savunduğu ideoloji veya kurumlar zarar görür. Faili belli veya meçhul siyasi cinayetlerde de durum hemen hemen aynıdır.

Danıştay saldırısı, Hrant Dink olayı, siyasi ve faili meçhul veya faili belli ama arkası belli olmayan cinayetlerde şu vardır: Bir ülkede bir siyasi cinayet işleniyorsa ve bunun arka planı bulunamıyorsa -tetikçisi de dâhil- eylem kesinlikle bir servis işidir. Ya bu ülkenin kendi servisidir veya bir dış ülkenin servisidir. Veya sızma şekliyle yapılan bir eylemdir. Çok ciddi, planlı programlı bir iştir.

Şimdi, yeni konsept içinde, siyasi cinayetlerde faillerin, tetikçilerin yakalandığını görüyoruz. Bunların ilişkili olduğu yakın çevreye de ulaşıyoruz. Ama bu izi sürdürdüğümüz zaman ortaya çıkan veya kullanılan motiflerin bizi yanlış yere götürdüğünü görüyoruz.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

*Sauna Çetesi ile Atabeyler Çetesi arasında ciddi bir ilişkinin olduğu ortaya çıktı. Gizli bir el, bütün bu isimleri hem besliyor, hem de yönlendiriyor galiba...*

Atabeyler Çetesi ile ilgili operasyonda Ankara Eryaman'da ele geçirilen C-4 plastik patlayıcılar ile TNT kalıplarının, Sauna Çetesi'nde ele geçirilen patlayıcılarla örtüştüğü kriminal incelemelerde anlaşıldı. Kriminal incelemelere göre her iki çetenin patlayıcıları aynı özellikleri taşıyor. Ayrıca Sauna Operasyonu'nda ortaya çıkarılan çete veya yapının lideri olduğu öne sürülen Kasım Zengin'in, kısa bir süre önce Bayram Ali Öztürk'ün öldürülmesi ile gündeme gelen İsmail Ağa Cemaati ile ilişkileri de ülkemizdeki provokasyonların perde arkası hakkında önemli ipuçlarına ulaşılmasını sağladı.

Hatırlanacağı gibi İsmail Ağa Cemaati'nin önde gelen isimlerinden Bayram Ali Öztürk, 3 Eylül 2006 günü Fatih Çarşamba'da bulunan İsmail Ağa Camii'nde kalbinden bıçaklanarak öldürülmüştü. Katil Mustafa Erdal da cemaat ve kimi iddialara göre de birlikte geldiği iki veya üç kişi tarafından olay yerinde linç edilmişti. İşin ilginç yanı şu: Yine cemaatin önde gelen isimlerinden Hızır Ali Muratoğlu da 1998 yılında camiye giderken öldürülmüştü. Katilin "akli dengesinin yerinde olmadığı" şeklindeki rapor yüzünden bu cinayetin arka planına ve nedenlerine ulaşılammıştı.

İsmail Ağa Cemaati'nin önde gelen isimlerinden iki kişinin, 8 yıl arayla peş peşe cinayete kurban gitmesi ve cinayetlerin perde arkasına ulaşılammaması, bu cemaati kamuoyunun gündemine taşıdı. Kıyafet tarzları ile de gündeme gelen cemaat şalvarlı, cübbeli erkekleri ve çarşafli kadınları ile medyanın ilgisini çekiyordu. Her iki cinayetin işleniş tarzı ve ilk cinayette akıl sağlığı yerinde olmayan meczup bir katilin var-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

lığı, ikinci olayda ise cinayeti işleyen kişinin olay yerinde infaz edilmesi, "Bu cinayetlerin arkasında gizli servisler mi var?" kuşkusunu gündeme taşıdı.

Hizbullah örgütü lideri Hüseyin Velioğlu'nun İstanbul'da yapılan bir operasyonla ele geçirilen arşivlerinden, bazı gizli servislerin Mahmut Efendi Cemaati'ne sızmaya ve cemaati bölmeye çalıştıkları, ayrıca İBDA-C örgütünün de cemaate yönelik taban kazanma çalışması yaptığı öğrenildi. İsmail Ağa Cemaati'yle ilgili bu iki cinayet kesinlikle adi cinayetler kategorisinde değildir. Cemaatin ileri gelen lider adayları sekiz sene arayla aynı yöntemlerle öldürülmüştür. Cinayeti işleyenlerin biri profesyonelce ortadan kaldırılmış, diğeri ise akıl hastası bir kişi çıkmıştır. Bu da bir senaryonun uygulamaya konulduğunun işaretidir.

## DANIŞTAY SALDIRISI

*Son yıllarda kamuoyunda en fazla tedirginlik uyandıran olaylardan biri, Danıştay'a düzenlenen saldırıydı. Yücel Ozbilgin'in ölümüne neden olan suikastı, Alparslan Arslan isminde bir avukatın*

***işlediği ortaya çıktı. Fakat Arslan'ın ilişkide olduğu kişi ve gruplar; yeni bir tartışmanın başlamasına sebep oldu. Danıştay saldırısını, Arslan'ın daha önceki eylemlerini ve bu eylemlerde birlikte hareket ettiği arkadaşlarını göz önüne aldığımızda nasıl okumamız gerekiyor?***

Danıştay saldırısı neydi? Önce bu olayı hatırlayalım. 17 Mayıs 2006 Çarşamba günü, yüksek yargı organlarından Danıştay İkinci Daire'ye yapılan silahlı baskın sonucu saldırganın tabancasından çıkan kurşunlarla daire üyelerinden Yücel Özbilgin öldürülmüş, dört üye de yaralanmıştı. Danıştay'a ait ek binanın beşinci katına rahatça çıkan saldırgan, İkinci Daire Başkanı'nın odasını sormuş, üyelerin toplu olarak müzakere halinde olduğunu öğrenerek toplantı salonunu kana bulamıştı. Olaydan sonra hızla Danıştay binasını terk eder-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

ken, görevli polis memurunun kendisinden şüphelenmesi ve diğer bir polis memurunun da yardıma gelmesi sonucu, saldırgan, saldırı silahı Glock marka tabancasıyla birlikte büyük bir şans eseri ele geçirildi. Sonradan yapılan tahkikatlarda şahsın yakalanmasının; failin mensup olduğu birim tarafından yapılması planlanan, ülkeyi kaos ortamına çekebilecek birkaç sansasyonel eylemi de önlediği ortaya çıktı.

Danıştay saldırısı kısa zamanda basın ve yayın organları tarafından kamuoyuna duyurulmuş, saldırganın eylemi gerçekleştirirken dini sloganlar attığı medyada haber olarak yer almıştı. İlk araştırmalarda saldırganın Alparslan Arslan adında bir avukat olduğu ve fakat Arslan'ın eyleminde yalnız olmadığı tespit edildi. Alparslan Arslan ile birlikte hareket eden kişiler kısa sürede yakalanarak gözaltına alındı. Bu kişilerin Alparslan Arslan ile birlikte 5 ve 11 Mayıs'ta Cumhuriyet gazetesine bomba atan kişiler olduğu ortaya çıktı.

Arslan'a ait otomobilde ve evde yapılan aramalarda elde edilen *Ulusal Haber* adına düzenlenmiş kimlik ve diğer bir kartvizitten yola çıkılarak, şahsın Vatansever Kuvvetler Güç Birliği gibi ulusalcı gruplarla ilişkili olduğu tespit edildi. Telefon kayıtlarının ve görüşmelerinin incelenmesinden sonra polis, Emekli Üsteğmen Muzaffer Tekin ismine ulaştı. Muzaffer Tekin, bir müddet güvenlik güçlerinden kaçtıktan sonra şüpheli bir intihar olayı (kendi kendini bıçaklamak) sonrasında hastaneye kaldırıldı ve polis tarafından gözaltına alındı. Poliste sorgulanmamak için kendini ölmeyecek şekilde bıçakladığı iddiaları ortaya atıldı. Bu arada Tekin'in Susurluk sanıkları ile birlikte çekilmiş fotoğrafları da basına yansıdı. Tekin ile tetikçi Arslan arasındaki bağlantıyı sağladığı iddia edilen, eski Ata Ocakları Başkanı Ayhan Parlak da yakalanarak gözaltına alındı. Parlak'ın adı Sauna Çetesi ile

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

## JE1

ilgili operasyona da karışmıştı. Saldırı sonrasında 19 kişi gözaltına alındı, bunlardan beşi tutuklandı.

Saldırının hemen arkasından, Alparslan Arslan'ın bu saldırıyı Danıştay İkinci Daire'nin Şubat 2006'da aldığı türban yasağını 'kamusal alan dışına taşıma' kararı nedeniyle, bir tepki olarak düzenlediği basına yansıdı. Hatırlanacağı gibi, Danıştay İkinci Daire'nin bu kararı, toplumun çeşitli kesimlerince farklı platformlarda tartışılmıştı. Hükümet çevreleri de tartışmaya katılarak kararı eleştirmişlerdi. *Vakit* gazetesi karara karşı çıkarak Danıştay İkinci Daire üyelerinin fotoğraflarını yayınlamıştı. Olayın hemen ardından, saldırganın muhafazakâr ve dinci kimlikte olduğu iddia edilmiş, saldırı esnasında atıldığı söylenen dinci sloganlar nedeniyle; olayın, bu karara karşı çıkan kişi ve siyasi partilerce teşvik edildiği ifade edilmişti. (Daha sonra, saldırıdan kurtulan daire üyeleri, eylemi gerçekleştiren Alparslan Arslan'ın saldırı sırasında herhangi bir slogan atmadığını beyan ettiler.)

Önceki yıllarda ülkemizde kaos ve istikrarsızlık yaratma adına işlenen siyasi cinayetlerden gerekli dersi aldığını, bir daha bu tuzağa düşmeyeceğini iddia eden toplumumuz, birdenbire bazı devlet ve siyasi parti yetkililerinin yaptığı sorumsuz açıklamalarla yeniden ve tehlikeli bir şekilde laik/anti-laik kamplaşması ile karşı karşıya kaldı. Yücel Özbilgin'in cenaze törenine katılan, sayıları on bine yaklaştığı söylenen topluluk; "Türkiye laiktir, laik kalacak" sloganları ile cenazeye eşlik etti. Hükümet aleyhine atılan sloganlar ve cenazeye katılan beş bakana yapılan protestolar ancak polisin bakanları koruma kordonuna alması ile atlatılabildi.

Saldırı sonrası yapılan tahkikatta, saldırganın eylemden önce Danıştay binasında keşif yaptığı, binadaki güvenlik kameralarının ise bozuk olduğu tespit edildi.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Saldırgan Alparslan Arslan ajitasyon faaliyetlerini yargılama safhasında göstermekten de geri kalmadı: Duruşmada ezan okunduğu sırada Cuma namazına gitmek için mahkeme salonundan ayrılma girişiminde bulundu.

Bu arada Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne gönderdiği 19 Mayıs tarihli cevabi yazıda; *Cumhuriyet* gazetesine atılan üç bombanın Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na ait olduğunu bildirdi. *Cumhuriyet* gazetesi avukatları, soruşturma kapsamında gözetilmesine alınıp serbest bırakılan Muzaffer Tekin'in evinde yapılan aramada ele geçirilen bombalar ile gazeteye atılan bombaların aynı model olduğunu belirterek, bombaların menşelerinin bir olup olmadığı yönündeki iddiaları dile getirdi. Ancak mahkeme heyeti, dosyanın esasına etkisi olmayacağı gerekçesiyle bu talebi reddetti.

Danıştay'a ve *Cumhuriyet* gazetesine yapılan saldırılar ile ilgili davada Cumhuriyet Savcısı; tetikçi Alparslan Arslan'ın da aralarında bulunduğu beş kişi hakkında anayasal düzeni yıkmak için silahlı örgüt kurmak ve yönetmek suretiyle adam öldürmek ve yaralamak suçundan dört kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istedi. Yargılama halen devam ediyor.

**Danıştay saldırısının tetikçisi Arslan'ın yakalanması ciddi bir başarıydı. Ancak, suikastın arka planında kimlerin olduğu, gizli servislerin suikastta rollerinin olup olmadığı henüz ortaya çıkarılmadı. Biz sadece, olayın içinde oldukları tespit edilen isimleri konuşuyoruz. Halbuki cinayetin gerçek amacını sorguladığınızda, -önceki yıllarda işlenen cinayetlerde olduğu gibi- yabancı istihbarat servislerinden de şüphelenmemiz gerekmiyor mu?**

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Türkiye'de işlenen tüm cinayetlerde olduğu gibi bu cinayette de kamuoyu, olayın gerisindeki birtakım çete ve gizli servislerden, devlet içinde devlet örgütlenmelerinden şüphelenmektedir. Nitekim Danıştay cinayetinin arkasında Türk İntikam Tugayı'nın (TİT) olduğu iddiaları bazı medya kuruluşlarında yer almıştır. Daha önceki yıllarda Akın Birdal suikastı ve TİT bağlantısı sebebiyle tutuklanan, eski Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı Semih Tufan Gülaltay; Danıştay baskını düzenleyen Alparslan Arslan'ın kendisi ile değil, bir mafya grubu ile ilişkili olduğunu belirtti. Kendisinin Şemdinli ve Türk İntikam Tugayı ile bir alakası olmadığını söyleyip, "Suikastı hazırlayanlar, ne hikmetse suikast içine üç tane adi suçlu, üç tane Kars Kağızmanlı insan alıyor, arabasında ulusal haber kartını unutuyor" diyerek kendini savundu.

Eski bakanlardan Sadi Somuncuoğlu, sizin yorumunuza paralel bir açıklama yaptı: "Danıştay saldırısını, milliyetçi çevrelerle irtibatlandırmak için derin devlet, JİTEM, Kont-gerilla ve Gladyo tipi örgütlere uzanılıyor. Amaç, hükümeti düşürmek; ülkenin AB yolunu kesmekmiş. Akıllarına hiç dış güçler gelmiyor. Oysa eskiden her taşın altında, mesela en önce İsrail'i, Mossad'ı ararlardı. Danıştay cinayeti ile her karanlık komplonun arkasında 'derin devlet' var suçlaması zihinlere çakılmaya devam etti. Hedefe gelince, TSK'ya ilaveten en bariz hedef; ABD ve AB'nin rahatsız olduğu, Türkiye'de yükselen Türk milliyetçiliğidir."

Yine eski bakanlardan Hasan Celal Güzel köşesinde ilginç bir tespiti aktardı: "Danıştay saldırganının polis tarafından yakalanması bütün klasik irtica senaryosunu alt üst etti. Ortaya garip bir örgüt bağlantısı çıkarıldı; emekli askerler, eski ülkücüler, solcu ulusalcılar, istihbaratçılar ve kökü Susurluk'a kadar uzanan bir ilişkiler yumağı en katı laikçiler-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

rin bile aklını karıştırdı. Saldırının aslında Cumhuriyet'i ve laik düzeni değil de tam aksine mevcut iktidarı hedef alan bir komplo olduğu anlaşılmaya başlandı. İrtica avcılarının sırtında yumurta küfesi yok ki. Bu defa 'Türk İslam Sentezcileri' diye ortaya çıktılar ve büyük bir pişkinlikle yeni failler icat etmeye giriştiler."

Bazı basın ve yayın kuruluşlarında saldırgan Alparslan Arslan'ın "Kızıl Elmacı" olduğu iddiaları yer aldı. "Kızıl Elma Adada yeşerdi", "Adalı Cinayetini çözen Danıştay'ı da çözer" başlıkları ile verilen haberlerde; Kızıl Elma örgütünün faaliyet sahasının Türkiye ile sınırlı olmadığı, Kuzey Kıbrıs'ın da bir üs olarak kullanıldığı ifade edildi. Son yıllarda Kuzey Kıbrıs'ta birbirini ardına gerçekleştirilen bombalı eylemlerin dikkat çekici olduğu vurgulanan yazıda, Kıbrıs'ın kumarhaneler aracılığıyla bir finans merkezi olarak kullanıldığı da iddia edildi.

Danıştay cinayetinin perde arkasının aydınlanması ile ilgili en çarpıcı iddia *Aktüel* dergisinden geldi. Dergiye göre; MiT'e yepyeni ve soruşturmanın seyrini tümüyle değiştirebilecek, bugüne kadar

kurulamayan bağları kurabilecek türde bir bilgi ulaştırıldı. Bu bilgi notuna göre, Danıştay saldırısının ardında Alparslan Arslan ve ekibinin Kuzey Irak'tan taşıdığı 'bir emanet'ten alınacak komisyon kavgası vardı. Emanet tam 500 milyon dolar, komisyon ise bu paranın yüzde otuzu, yani 150 milyon dolardı. İddiaya göre Alparslan Arslan parayı eksiksiz temin etmesine rağmen komisyonu alamamıştı. Dergi, paranın Ankara Necatibey Caddesi'nde bir inşaat şirketinin bürosunda, Hakkı Hoca lakaplı bir kişiye ulaştırıldığını, ancak komisyonun alınamaması nedeniyle Alparslan Arslan'ın MiT'ten emekli bir kişiyi devreye sokmak suretiyle VK'ya ulaşmak istediğini, bu görüşmelerden bir haf-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

ta sonra *Cumhuriyet* gazetesinin bombalandığını, iki hafta sonra da Danıştay baskınının gerçekleştirildiğini iddia ederek, bu paranın Kuzey Irak'ta nereden elde edildiği, nasıl taşındığı, Hakkı Hoca lakaplı VK'nın Kuzey Irak'la ilişkili olduğu, Danıştay saldırısında kullanılan ve otoda ele geçirilen Glock marka tabancaların menşeinin Kuzey Irak olduğu, bu silahlarla parayı Türkiye'de teslim alan kişiler arasında bağlantılar olabileceği sorularını gündeme taşıdı.

*Danıştay saldırısında ve Hrant Dink cinayetinde karşımıza çıkan ortak bir nokta var. Cinayetlerin belli bir isme veya ideolojiye duyulan kin ve nefretten kaynaklandığı, cinayetin hemen sonrasında dile getiriliyor. Siyasi cinayetler gerçekten basit bir kin gütme ile açıklanabilir mi?*

Siyasi cinayetlerde cinayetin yapılaş amacı, hedef alınan kişi veya kişilerin özellikleri, ideolojileri, görevleri, olayın toplumda ve devlette yaratacağı travmalar çok önemlidir. Bir de siyasi cinayetlerde, ülke içinde "birbirine düşman kitleler yaratma stratejisi" vardır. Bunun için çeşitli taktikler kullanılır. Üzerinde çalışma yapılan, tezgâh kurulan bir ideoloji olabilir. Bu yüzden, cinayette hedef alınan kişiyle cinayeti işleyen kişinin kimliği terstir. Mesela Danıştay saldırısında cinayeti işleyen kişinin dini sloganlar attığı söylenmiştir, ama özel yaşantısında dindar olmadığı sonradan ortaya çıkmıştır. Tetikçi ne yapmıştır? Türk toplumunu geren, türban yaşağını kamusal alandan çıkarıp sokağa da taşıyan, sokakta bile türbanla gezmeyi neredeyse yasaklayan bir kararı güya protesto etmiştir. Kararı alan Danıştay İkinci Dairesi'nden bir üyenin öldürülmesi ve beş kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan bir eyleme imza atmıştır. Burada hedefe dikkat etmek gereki-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

yor. Hedef, Hakim Yücel Özbilgin'in bizzat kendisi değildir. Arka planda cinayeti kotaranlar için öncelikle Danıştay'ın kendisi kurum olarak hedef alınmıştır. Gerekçesi de "Türkiye Cumhuriyeti Devleti adına Danıştay'da bağımsız olarak görev yapan hâkimleri korkutmak, etkilemektir" diye düşünebiliriz. Ana neden budur ama tali nedenler de önemlidir. Devlet kurumları arasında çatışmalara sebebiyet vermek, devlet-millet ayrışmasını sağlayarak milletin devlete olan güvenini sarsmak, toplumu kamplara ayırmak vs... Bütün bu noktalar aslında bütün faili meçhul siyasi cinayetlerle varılması düşünülen ortak stratejilerdir. Peki, tetikçi kimdir? Dindar olduğunu söyleyen bir kişidir. İfadesinde, bu karardan etkilenecek eylemi tezgâhladığını iddia ediyor. Türkiye'nin yumuşak karınlarından en önemlileri türban ve irticadır. Dış güçler ve onların içerdeki taşeronlarınca bu dinamiklerin devamlı kaşındığı artık bilinen bir gerçek olduğuna göre, bildiğimiz eski bir oyun tekrar tekrar sahneye konuyor diye düşünebiliriz. Bir farkla: Acaba hedef olarak niçin Danıştay seçildi? Bu soruya doğru cevap bulabilirsek Danıştay cinayetinin perde arkasını da çözebiliriz diye düşünüyorum. İktidarda muhafazakâr demokrat olduğunu açıklayan AKP var. Parti programı gereği insan haklarına ve fikir özgürlüklerine, toplumun değerlerine saygılı ve türbana da, diğer partilerden daha fazla sahip çıkması gereken bir konumda. Öldürülen kişi hedef alınırken, asıl nedenin türbanla ilgili karar olmadığı; cinayetin asıl amacının türbanı savunan hükümeti köşeye sıkıştırmak ve toplumu katmanlara ayırmak olduğu, buna hizmet ettiği bir gerçek. Olaya düz mantık ile yaklaşırsak, bu tür siyasi cinayetlerin perde arkasını çözemeyeceğimiz gibi, arka planda cinayeti kotaranların nihai hedeflerinin de bir parçası oluruz. <\*

^

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

*Cinayeti düz mantıkla okuduğumuzda nasıl bir sonuçla karşılaşırız? Düştüğümüz hatalar neler olur? Bir de, bize gösterilmeyen noktaları birleştirir ve sui kastın asıl amacını bulmaya çalışırsak nasıl bir gerçekle karşılaşırız?*

Cinayeti düz bir mantıkla irdelediğimizde şunu görürüz: Tetikçi Alparslan Arslan'ın cinayet mahallinde sloganlar attığı ve dindar bir kişi olduğu iddialarına, türban kararını haz-

medemeyerek bu cinayeti işlediğine bakarak düşünürsek, Arslan'la hükümet arasında bir benzerlik kurup kolaylıkla "Hükümet de bu işin sorumlusudur" deriz. Sadece hükümet değil; türban kararı aleyhinde ve türbanın lehinde yayın yapan, Danıştay İkinci Daire'nin verdiği kararı eleştiren medya da aynı çizgiye çekilmiş olur. Tetikçi çok açık söylemiştir. "Hâkimlerin resmini *Vakit* gazetesinden aldım" demiştir. Düz mantıkla hareket edenler, kolaylıkla hükümeti ve bu kararı tenkit eden medyayı suçlayabilmişlerdir. Aslında bu şekilde hareket edenler, cinayetin iki üç perde arkasında bulunan güce de bilmeyerek hizmet etmiş olurlar. Tetikçi Alparslan Arslan'ın olayı ciddi anlamda ajite ettiği, olay yerinde attığı sloganlardan, üzerinde çıkan belge ve kartvizitlerden, duruşmalardaki tutum ve davranışlarından açıkça anlaşılmaktadır. Hedef kimdir? Hedef, aslında birinci derecede hükümet gibi görünse de bir başka amaç da, devlet kurumları arasına nifak sokmaktır. Suikastın bu amaca hizmet ettiği, toplumu katmanlara ayırmak hedefini taşıdığı görülmektedir. Ayrıca, Danıştay'la ilgili özel bir durum da söz konusudur. Son yıllarda Danıştay Dairesi'ne intikal etmiş önemli davaların izlerinin sürülmesi ile suikastın arka planını çözmeye yarayacak ipuçlarına ulaşılabileceği kanaatindeyim.

#### GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Aslında Danıştay saldırısı gibi siyasi cinayetlerde, resmin tam anlaşılabilmesi için bölgemizde ve dünyada meydana gelen konjonktürel gelişmelerin neler olduğuna bakılması gerekir. ABD ve koalisyon güçlerinin, AB'nin ve Şanghay beşlisinin birbirleri ile bizim coğrafyamızda yaptıkları mücadelenin taktik ve stratejilerini, varmak istedikleri nihai hedefleri göz önüne aldığımızda, resmin bütününe görebiliriz. Bu ülkelerin, gerek resmi diplomasiyle, gerekse gizli servisleri ve ülkemizdeki taşeronları vasıtasıyla gerçekleştirdikleri örtülü operasyonlarla, Türk hükümetlerini dış politikada istedikleri yönde maniple etmeye çalıştıklarını anlayabiliriz. İçeride ise, Türk siyasetini kendi çıkarları doğrultusunda dizayn ederek, uyguladıkları psikolojik harekât yöntemleri ile kamuoyunun desteğini alma yönündeki çalışmalarının, ülkemizde yaratılmak istenen kaos ve istikrarsızlık ortamı ile doğrudan ilişkili olduğu görülecektir.

***Türkiye, yabancı gizli servislerin müdahalelerine ve hatta psikolojik harekâtlarına neden bu kadar açık bir ülkedir? Açığımız, eksikimiz, aldandığımız konu nedir? Buraya kadar anlattığımız olaylar, şüphesiz milletimizi tedirgin edecek işaretler ve izler taşıyor. Bir psikolojik harekât, planlandıktan sonra uygula' maya konulduğunda neden kolaylıkla başarılı oluyor?***

Şüphesiz bütün bu olumsuzluklar, Türkiye'nin NATO'ya giriş sürecinden sonra başlamış; NATO'nun güvenlik konseptinin iç ve dış politikada etkileri gözle görülebilir bir şekilde artarak devam etmiştir. Türkiye, NATO'nun komünizm tehlikesine karşı örtülü operasyon konseptini uygulayan ülkelere biri olarak tarihe geçmiştir.

#### ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Mesela Uğur Mumcu da, faili meçhul siyasi bir cinayette, otosuna bomba konmak suretiyle öldürülmüştü. Uğur Mumcu'nun öldürülmesinin arkasında da, böyle dini söylemler kullanan yabancı bir örgütün Türkiye'deki taşeronları aranmıştır. Suikastın arkasında İran'ın olduğu söylenmiştir; ama bu suikast, öncelikle toplumu laik ve anti-laik olarak kamplaşmalara ayırmak yanında, İran'ın terörist bir devlet olduğu izlenimini de Türk kamuoyunun zihnine kazımıştır. Ülkemizde işlenen bazı faili meçhul cinayetlerde dini motifli örgütlerin izlerinin olduğu ve cinayetlerin arka planında İran'ın elinin bulunduğu Cumhuriyet Savcılarının iddianamelerine bile taşınmıştır. O zaman bazı soruları sormadık. Bu cinayet; ABD'nin, Türk milletine yaptığı açık bir psikolojik harekât saldırısı mıydı? Beyinlerimiz İran'a karşı yönlendirilmeye mi çalışılıyordu? İran'a yapılacak bir operasyonda Türkiye'yi yanlarında görmek isteyen ABD ve koalisyon güçleri; Türk kamuoyunu yıllar öncesinden İran aleyhine etkilemek için, psikolojik harp metotlarını mı devreye sokmuşlardı? Bu cinayetlerin perde arkasında İran dışında hangi ülkelerin gizli servisleri vardı?

Danıştay cinayeti, devletin bazı birimlerini karşı karşıya getirmeyi başarmıştır. Kurumlar arası çatışmalara sebebiyet vermiştir. Örneğin Cumhurbaşkanı cinayetten on dakika sonra açıklama yapmıştır. Demiştir ki: "Bu, laik Cumhuriyet'e yapılan bir saldırıdır." Arkasından Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin bir açıklama yapmış, Gladyo tipi bir örgütlenmeden bahsetmiştir. Devletin çeşitli kurumları bu şekilde karşı karşıya getirilerek, birbirlerine karşı tavır almaları sağlanmıştır.

**Olayın perde arkasını çözmeye çalışacağız. Ama ondan önce, gözden kaçan bir ayrıntıyı sizin bürokrasi'**

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*deki tecrübenize dayanarak sorgulamak istiyorum. Vakit gazetesinde fotoğrafları yayınlanan hâkimler, Danıştay İkinci Daire'nin üyeleri. Türban kararını aldıkları toplantıda beş üyenin oyu var. Bunlardan dördü, türbanın aleyhinde, bir tanesi ise lehinde oy kullanıyor. Tetikçi, Danıştay'a geldiği zaman, türban oylamasında bulunmayan hâkimlere de ateş ediyor. Bunu nasıl yorumlayabiliriz? Daha fazla kişiyi öldürüp, daha fazla ses getirmek mi amaçlandı sizce?*

Terörist eylemlerin, bilhassa uluslararası terörizmin bir amacı da korku salmaktır. Danıştay cinayetinin amaçlarını söyledik. Bir de bu suikastta verilmek istenen bir mesaj vardı: Danıştay'ın nezdinde yargıya gözdağı vermek. Yargıya bu gözdağı niçin verilmek istenmiştir? Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda kuvvetler ayrımı ilkesi gereği yasama, yargı ve yürütme erkleri açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle yargının bağımsız olması gerekmektedir. Bu olayda Danıştay'ın baktığı ve Türk siyasi hayatını veya ekonomisini etkileyen önemli davaların etkisi var mıdır? Bu olayda yargı, bağımsızlığından uzaklaştırılmak isteniyor gibi. Yargının sindirilmesi hedefleniyor. Bunun için saldırgan her ne kadar İkinci Daire'nin türban kararı nedeniyle bu eylemi gerçekleştirdiğini iddia etse de, gerçeğin bu olmadığı açıktır. Neden? Saldırganın, cinyeti işledikten sonra yakalanmadan olay yerinden kaçabilseydi, Türkiye'yi kaos ortamına sürükleyecek birkaç olay daha gerçekleştireceğine dair önemli bulgular elde edilmiştir. Bu tür profesyonel cinayetlerde yakalanma riskinin göz ardı edilemeyeceğini, bunun için de eylemi hazırlayanların bir B planının her zaman uygulamaya konabileceğini unutmamak gerekir. Saldırganın yakalanmasının ardından İkinci Daire üyelerinin resimlerini Vakit gazetesinde gördüğünü söyleme-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

si, özel hayatında dindar biri olmadığı halde bu görüntüyü verecek söylem ve davranışlarda bulunması, eylemi gerçekleştirirken hedef gözetmeksizin toplantı salonunda bulunan üyelere seri ateş açması, bu karara çekimser kalan veya kalmayan şeklinde bir ayırım yapmaması, cinayetin asıl nedeninin türban kararı olmadığına bir göstergesi sayılabilir.

Ben öldürülen Yücel Özbilgin'i Mülkiye Başmüfettişliği döneminden tanıyorum; iyi bir insandı. Saldırıda tetikçi olarak kullanılan avukatın içinde bulunduğu çevrelerle de ciddi irtibatı vardı Yücel Özbilgin'in.

*Hangi çevrelerden bahsediyoruz?*

Danıştay saldırısından sonra gazetelere, televizyonlara demeç veren insanları takip etmediniz mi? Toplumu yönlendiren çeşitli kesimler var. Ulusalıcı olduğunu iddia eden kesimler filan... Özbilgin'le tanıştıklarını söylediler. Aynı çevre ile ilişkili insanlar "Biz de görüşüyorduk" dediler. Bakıyorsunuz biri biriyle görüşüyor, siz onunla görüşüyorsunuz, o başkasıyla görüşüyor. Araştırdığımız zaman ortaya böyle bir çevre çıkıyor. Bu yüzden, Danıştay saldırısının, tetikçi ve tetikçinin arkasındakiler açısından çok ciddi bir önemi var. Hem legal, hem de illegal çevreler açısından.

*Alparslan Arslan ismi üzerinde durduğumuzda ciddi bazı bağlantılar ortaya çıkıyor. Farklı yerlerde görüldüğüne dair bilgiler var. Mesela 25 Eylül 2005'te Bilgi Üniversitesi'nde düzenlenen Ermeni Konferan-sı'nda, oradaki düşünürlere tepki gösteren milliyetçilerin arasında olduğunu görüyoruz. Daha sonra 16 Nisan 2006'da Qüneydoğu'da PKK ile Hizbullah'ın ilk defa ortaklaşa gerçekleştirdiği geceye katılıyor.*

İTİ<sup>^</sup>

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

**Çok farklı bir kimlikle karşı karşıyayız. Alparslan Arslan'ın o gün hakikaten seçilmiş olan tetikçi olduğuna inanıyor musunuz- Sizin bu konuda farklı bir id' dianız var galiba.**

Tabii böyle bir cinayet işlenirken, bir avukatın seçilmesi önemli bir taktiktir. Çünkü avukatlar, bu tür yargı birimlerine üst araması yapılmaksızın girebilirler. Öyle ya, bir avukatın böyle canice bir eylemi yapabileceği ihtimalini düşünmek normal şartlarda kolay olmasa gerek. Önemli bir nokta da olaydan

bir gün önce, güvenlik kameralarının bozuk olduğunun ve kayıt yapmadığının anlaşılmış olmasıdır. Danıştay'ın güvenlik kamera sistemleri Oyak Savunma Güvenlik Sistemleri şirketinin sorumluluğunda. Kapasitesi, alarmı, haber alma merkezi ve ileri teknolojisi ile müşterilerine 7 gün 24 saat hizmet sunmayı taahhüt ediyor. Danıştay yetkilileri bu arızanın dıştan bir müdahale sonucu oluşmadığı, teknik nedenlerden kaynaklandığı bilgisini de kamuoyu ile paylaştı.

Görgü tanıkları, eylem öncesinde bir oto içinde iki üç kişinin tartıştığını söylüyorlar. Benim tahminim şu: Alparslan Arslan'ın, eylemi gerçekleştirecek birimin başı olduğu gözüküyor. Yine devlet içerisinde kontrolden çıkmış, devlet yetkilerini ve gücünü kullanan, yabancı ülkelerin kontrolünde olduğu anlaşılan bir birimle karşı karşıyayız. Ben "birim" kelimesini kullandığım zaman birileri rahatsız oluyor. Bunu da özellikle belirtme ihtiyacı duyuyorum.

**"Birim", istihbarat servisleri için özel anlamı olan bir kelime değil mi?**

"Birim" deyince anlayan anlıyor zaten. Araştırırsanız bunun ne olduğunu anlarsınız. Benim "birim" lafım çok yeri ra-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

### **CS3**

hatsız etmiştir. Alparslan Arslan böyle bir yapının başı olduğuna göre, bu olayda, dikkat edilmesi gereken bir tuhaflık var. Eylemlerde, birimin başındaki insan değil, birimin içindeki insanlar kullanılır. Danıştay saldırısından sonra, bu birimin başka yerlerde çok daha ciddi eylemler yapacağı şüphesi vardı. Bu açıklanmamıştır. Ama arabada çıkan başka silahlar da bunların ipuçlarını vermektedir. Danıştay'da, bu eylemi yapması için seçilen asıl tetikçinin birdenbire başka fikirlere kapıldığı kanaatindeyim. Bu tür eylemlerde, tetiği çeken kişinin, daha sonra ortadan kaldırılma durumu vardır. Tetikçi, muhtemelen böyle bir korkuya kapıldı veya başka bir nedenden dolayı eylemi gerçekleştirmekten son anda vazgeçti. Birimin başı Alparslan Arslan da birimin başarısızlığa uğraması adına eylemi kendisi gerçekleştirdi. Ben kesinlikle eylemin planlanma aşamasında belirlenen tetikçinin Alparslan Arslan olduğuna inanmıyorum. O, eylemi yapmak zorunda kalmıştır, asıl tetikçi bunu yapmadığı için kendisi harekete geçmiştir.

**"Tetikçi, sonradan ortadan kaldırılabileceğini düşünerek vazgeçti" diyorsunuz.**

İhtimal olarak söylüyorum. Başka ihtimaller de olabilir. Genelde usul budur. Dikkat ederseniz eylemler açısından Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilkler yaşanmaktadır. Bu olayın arkasından, yine hükümeti çok ciddi sıkıntıya sokacak, hükümetin sorunlu olduğu bazı kurumların yetkililerine eylem yapılacağı düşünülmektedir. Ben de öyle düşünüyorum. Eğer tetiği çeken Alparslan Arslan yakalanmasa idi bu eylemler devam ettirilecekti. Ve dikkat ederseniz zaten bu hükümet iktidara geldikten kısa bir süre sonra Sayın Başbakan hükümet aleyhine "birileri bir yerde düğmeye bastılar" demişti.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*Siz, düğmeye ilk olarak ne zaman basıldığını düşünüyorsunuz? Somut bir örnek veya eylem gösterebilir miyiz?*

Bence düğmeye Hablemitoğlu suikastıyla basılmıştır. Eylemler devam edecekti. Ama ABD'nin Irak operasyonu başlayınca ara verildi. Bunu net olarak söyleyebilirim.

*Hablemitoğlu suikastı neyin başlangıcıydı, devam edecek eylemler neler olacaktı?*

Hablemitoğlu suikastı, bu hükümet döneminde düğmeye basılarak başlatılan faili meçhul cinayetlerin ilkidir. Ve çok enteresan bir cinayettir. Çünkü Hablemitoğlu suikastında hiçbir iz bulunamamıştır. Tamamen ortadan kaldırmaya yönelik, taktiksel bir cinayettir.

Az önce sorduğunuz sorunun cevabı budur. Faili belli değildir ama o cinayette enteresan şeyler olmuştur. Suikast saatinde o bölgedeki bütün telefon servis sağlayıcılarında arıza meydana gelmiştir. Cep telefonları suikast saatinde çalışmamıştır. Nereden bakarsanız bakın, Hablemitoğlu suikastı, yabancı servislerin taşeron kullanarak işledikleri bir cinayet. Bu tür cinayetlerin perde arkasının çözülebilmesi çok zordur.

Hablemitoğlu'nun Alman vakıflarıyla ilgili iddiaları vardı. "Suikastı Almanya gizli servisi" planladı demek, düz mantık olur. Bu düz mantık bizi yanlışla götürebilir. Ama kesinlikle bu cinayet bir gizli servis işidir. Bu gizli servisin, Türkiye'deki uzantıları tarafından yapılmıştır. Çok profesyonelce yapılmıştır. Öldürülmeden önce, devlet içinde önemli bilgilere ulaşılması adına Hablemitoğlu'na bazı imtiyazlar sağlanmıştır. Milli gibi gözükse de bu kontrolsüz güçlere sızma olduğunu anlayan Hablemitoğlu, bu durumu fark ettiğini gizleyemediği için ortadan kaldırılmıştır.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

gn

Düğmeye ikinci kez, Danıştay'daki cinayetle basılmıştır. Fakat burada şunu söyleyeyim: Türk polisinin ciddi anlamda güçlendirilmesiyle bu tür eylemlerin veya demokrasiye müdahale diyebileceğimiz darbe olaylarının önlenmesi doğru orantılıdır. Bu nedenle polis teşkilatı ve özellikle Emniyet İstihbarat Dairesi hedef alınmaktadır. Söz konusu saldırılarda her türlü taktik ve strateji uygulanıyor. Polisin iç dinamikleri de kaşınarak her olumsuzluk devamlı gündemde tutularak, polisin kurumsal kimliği tartışmaya açılmak isteniyor.

Bugünlerde polis teşkilatına yönelik şöyle bir saldırı da var: Teşkilatın siyasallaştığı iddiaları ortaya atıldı. Bu iddiayı ortaya atmak bir projenin ürünüdür. Bu konuda çok ciddi bir istihbarat bilgisi aldığım için söylüyorum. Birileri bunu medyaya pompalıyor. Polisin siyasallaşmasından kasıt, Emniyet'in tamamen hükümetin elinde bir kurum, devletin değil de iktidar partisinin çıkarlarını düşünen bir yapı gibi yansıtılması. Aslında hükümet de bu devlete hizmet ediyor. Orada çok çeşitli nüanslar ortaya konarak, polisin iç dinamikleri kaşınarak veya birtakım ithamlarda bulunularak, polis teşkilatı etkisizleştirilmeye çalışılıyor.

Danıştay cinayetinin hemen akabinde, başka cinayetlerin işlenmesi nasıl engellenmiştir? Bu, polisin başarısı değil midir?

*Bundan önce sormamız gereken bir soru var: Bu kadar başarılı olan bir teşkilat, yani Emniyet, Danıştay'daki cinayeti neden engelleyemedi? İstihbarat alamadı, eylem planını öğrenemedi ve eylemcilerin arasına sızamadı...*

Aslında tüm dünyadaki polis teşkilatlarının sorunu bu. Biz diğer devletlere nazaran daha az başarılıyız diyebiliriz.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Ancak bizim ülkemizin çok farklı bir yapısı var. Bulunduğumuz coğrafyanın stratejik önemi nedeniyle eylemlerin çoğunluğunun perde arkasında gizli servislerin bulunması, polis için bir dezavantaj. Bu, "Hiç beceremiyoruz" demek değildir; tespit ettiğimiz oluyor ama her zaman değil. Danıştay'daki suikast çok önemli bir eylemdi. Bu cinayetin aylar öncesinde Meclis kulislerinde, gazetecilerle yapılan sohbetlerde, çok ciddi bir eylemin planlandığı konuşuluyordu. Bu sebeple polisin halkın nabzını iyi tutması lazım. Medyanın nabzını iyi okuması lazım. Polisin, şüpheli olması lazım.

Türkiye'de bazı konular var. Devletin yanında ve karşısında olan isimler kamuoyunda bu konuları şiddetle tartışıyorlar, irtica, türban, Ermeni meselesi, Kıbrıs meselesi vs. Bu meseleleri ortaya koyarsınız, bunun taraflarını da belirlersiniz. Resmi görüşün lehinde veya aleyhinde olan, televizyonlara çıkıp konuşan insanlar hakkında bir değerlendirme yaparsınız. Mevcut konjonktüre göre bunların içinden kimlere karşı eylem yapılması muhtemelse onları korumaya alırsınız. Bir adım daha öteye gidip, bu kişileri izlemeye alırsınız. Çünkü bir kişi, bir fikre şiddetle karşı çıkıyorsa, devlet lehinde veya aleyhinde ama ısrarla konuşuyorsa, bu kişinin az da olsa bir yerlerle irtibatı olabilir, yönlendirilmiş olabilir.

Diyelim ki biri çıkıyor, türbanı savunuyor. Diğeri de türbanın karşısında. Siz türbanın karşısında veya yanında olan kişileri izlediğiniz zaman bu kişinin belki ideolojisi gereği, belki demokrasi adına bu fikri savunduğunu, ama belki de toplumda kargaşa yaratma adına yönlendirildiğini tespit edeceksiniz veya bu şahsa karşı bir eylem planlandığını Bu adamı arayacaksınız, bulacaksınız. Bir bakacaksınız, karşınızda tahmin etmediğiniz deliller olacak. O zaman ne yaparsınız? Bu olay ortaya çıkmadan tespit edersiniz. Sizin çalışma-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

nız medyaya yansımaz, eylem olmadığı için de gündeme gelmez. Gündeme gelmediğiniz için de yapılan çalışma gizli kalır. Türkiye'de bu şekilde önlenmiş birçok olay var.

İstihbarat üniteleri için önemli olan, dış güçlerin ve maşalarının Türkiye üzerindeki emellerini akim kılmaktır. Başarının medyaya yansımamış olması hiç önemli değildir. Netice itibarıyla istihbarat kuralları içinde gizli kalması gereken konular gizli kalmıştır. Gizli olduğu için sizi kimse kahraman olarak görmez. Çünkü bu başarınız görünmez. Ama siz, görevinizi hakkıyla yapmanın vicdani rahatlığı içinde olursunuz.

**Danıştay saldırısında tetikçi olan Alparslan Arslan'ın telefon görüşmeleri inceleniyor. 1998 yılında Akın Birdal'a suikast düzenleyen grubun lideriyle suikasttan önce ve sonra telefon görüşmesi yaptığı tespit ediliyor. Bilgi Üniversitesindeki Ermeni Soru Konferansı'na gidip oradaki aydınlarla verdiği tep' ki ve bu telefon görüşmeleri harmanlandığında, Alparslan Arslan'ın arkasında ulusalcıların olduğunu mu söylemek gerekiyor?**

Şimdi bunları görüntü icabı, düz mantık içinde okuyoruz. Bugün medyaya aktarılan her bilginin veya gazetelerdeki her haberin doğruları söylemediği bir gerçek. Medyanın hepsi için söylenmese de bir kısmı, olayı manipülasyon adına kullanıyor.

Şöyle bir gerçek de var: Devlet olayların perde arkasını ortaya çıkaramadıkça, bu manipülasyonlar doğru gibi algılanıyor. Yani siz bunların arka planlarını bulamazsanız, çıkaramazsanız, ne olduğunu toplumla paylaşmazsanız, halk basında çıkan komplo tarzı haberlere inanır.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Önce şunu söyleyeyim; ben "ulusalcı" sözünün bugün kullanıldığı anlamında değerlendirilmesine katılmıyorum. Neye dayanarak söylüyorum bunu? Darbeci söylemlerin "rejim savunması" kılıfına sokulduğunu ve halkın aldatılmaya çalışıldığını düşünüyorum. Önce bu ülkeyi sevmek lazım kardeşim. Bu ülkeyi sevdiğin zaman insanını da seversin, milletini de seversin. Demokratik düzenlerde devlet, milletini ezmez. Ne olur? Devlet daha ziyade milletin emrinde olur. Bizdeki yapı tam tersi: "Millet, devletin emrinde olsun!" Aslında tartışmaların ana noktası bu. Devlet içinde devlet türündeki yapılanmada siyasetin suçu yok mudur? Vardır. Bu havayı yaratmalarında siyasetin de suçu vardır. Milletin emrinde, vatandaş şefkatle saran, vatandaşından korkmayan, vatandaşını tehdit olarak görmeyen bir devlet yapısına ihtiyacımız var. Biz "derin devlet olmalı" diyoruz ama devletin de milletin de nasıl olması gerektiğini ortaya koyuyoruz.

Sıkıntımız nedir? AKP işbaşına geldikten sonra birdenbire, mantar biter gibi Kuvayı Milliye dernekleri, vatansever güçler, milli birlikler ortaya çıktı. Bunların kurulmasının arka planına bakıyorsunuz. Hepsisi de kendilerinin çok milli olduğunu, diğerlerinin milli olmadığını söylüyor. Hakikaten buradaki insanlar vatan millet sevgisi gibi ulvi duygularla bu kuruluşlara girmiş, üye olmuş olabilirler. "Hükümetin icraatlarının milli olmadığı" inancı ile de hareket ediyor olabilirler. Ama şunu da hatırdan çıkarmamak lazım: Bu kuruluşlar ülkede hükümetleri zora sokarak antidemokratik bir şekilde iktidardan uzaklaştırmak, darbe ortamlarına zemin hazırlamak amacıyla yürütülen psikolojik harekâtın unsurları da olabilir.

Kısa sürede sayıları hızla artan bu kuruluşlarda emekli askerlerin ağırlığı hemen seziliyor. Yüzlerce insan hükümet

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

aleyhine toplanıyor. Bunlar aynı zamanda yabancı ülke servislerinin de hedefinde. Gizli servisler, bu kişiler üzerinde çok ciddi araştırmalar yaptıktan sonra kendilerine en uygun insanları seçiyorlar. Bu işler basit değildir. Bu yüzden bu tür derneklerin bilhassa mali kaynaklarının çok iyi kontrol edilmesi gerekir. Çünkü bu tür kuruluşların yaptığı bazı açıklamalar ve faaliyetler, ülkemizdeki etnik ve dinsel yapıyı kaşıyarak, bir kardeş kavgasına zemin hazırlayabilir.

Görüyorsunuz, Danıştay baskını planlamak ve düzenlemek ciddi ve profesyonel bir çalışmayı gerektiriyor. Eylemi gerçekleştirecek kişilerin seçildiği ortamlar da çok önemli. Aslında öldüren de, bu cinayete kurban giden Danıştay Üyesi Yücel Özbilgin de, ülkenin bağımsızlığını yitirdiğine inanan ulusalcı kesim içinde görünüyor. Bu bile cinayetin ne kadar profesyonelce işlendiğinin bir kanıtı. Bütün bunların arkasında ben yine çok ciddi bir provokatör grubunun olduğunu inanıyorum. Çünkü baktığınız zaman, olaydan sonra bazı resimler ortaya çıkarılıyor, Susurluk bağlantıları ortaya atılıyor. Olay, bazı emekli generallerle ilişkilendiriliyor.

Devlet içerisinde çeteleşen grupların en önemlisinin Er-genekon adı altında faaliyet gösterdiği artık biliniyor. Bütün bunlar nasıl ortaya çıktı?

Danıştay saldırısından sonra Emniyet teşkilatının yaptığı bir operasyonla Atabeyler ortaya çıkarıldı. Esas kopma orada meydana geldi.

***Emniyet nasıl bir bilgiye ulaştı veya ne tür ilişkiler ağını çözdü de, bu noktayı kopma noktası olarak nitelendiriyoruz?***

ESL

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Danıştay saldırısında elde edilen bilgiler, ilişkiler ağı; Küre Operasyonu, Şemdinli ve Atabeyler Operasyonu ile birleştirilince, hukuk dışı, gizli bir yapının bu hükümeti iktidardan uzaklaştırmak üzere çeşitli birimleri, devlet içindeki kontrolsüz güçleri kullanarak olayları tezgâhladığı gibi bir düşünce oluştu ve bu çeşit iddialar ortaya atıldı Danıştay saldırısı ile ilgili operasyonlarda, ortaya çıkan ilişkiler ağına her gün yeni bir halka eklendi. Bu gelişmeler medyaya da anında yansıyor. Emniyet ve Milli İstihbarat Teşkilatı'nın, saldırıların

arkasında emekli bir paşanın bulunduğu bilgisine ulaşmasının ardından *Hürriyet* gazetesi "Ergenekon Yapılanması" başlıklı haberinde paşanın ismini kısaltarak verdi. Gazetede ki iddialara göre emekli paşanın ismi İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'nun da katıldığı güvenlik zirvesinde ortaya atılmıştı. Ancak Emniyet'teki üst düzey yöneticilerin deliller oluşmadan paşa hakkında işlem yapmanın yanlış olduğunu söylediği iddia edildi. Bununla birlikte yine iddialara göre Emniyet, Ergenekon yapılanmasının üst düzey yöneticilerini de tespit etmişti.

*Basında yer alan bilgileri yan yana getirdiğimiz zaman, bütün olaylar Ulusalçı Cephe'ye götürüyor bizi-Danıştay suikastında ve Hrant Dink cinayetinde çok açık bir şekilde gördük. Hrant Dink cinayetinde delilleri ortaya koyduğumuzda, hedef kitlenin milliyetçiler olduğunu söylüyoruz. "Bizim milliyetçileri hedef almamız isteniyor" diyoruz. Peki vatandaşlarımızın, hükümetin milli politikalarından uzaklaştığını düşünüp, kendi aralarında dernekleşmeye gitmeleri aslında normal bir şey değil mi? Bir insanın milliyetçi olması suç mu? Biz, yönlendirilmiş medyadan aldığımız*

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

## **m**

*bilgilerle, düz mantıkla ulusalcılara çıkarsak, aslında bilgi kirliliğinde hata yapmış olmaz mıyız?*

Düz mantıkla olursa söylediğiniz doğrudur. Kuvayı Milliye derneklerine, Vatansever Güç Birlikleri'ne vs baktığınız zaman, devlete hizmet etmiş, bazıları tamamen iyi niyetle hareket eden emekli paşa, bürokrat gibi insanları da görebiliyoruz. Emekli polisleri, savcılar da görebiliyoruz. Bu nedir? Hakikaten bunlar, hükümetin hata yaptığına inanan kişiler mi? Yoksa bütün bu oluşumlar bir organizasyon işi mi? Bu oluşumların yaptığı ortak açıklamalara bakarsanız, ortaya koydukları argümanlar genelde; "Türkiye Kurtuluş Savaşı öncesinin şartlarını yaşıyor. Ülke işgal altında. Yurdumuz her gün özelleştirme adı altında yabancılara satılıyor. Kıbrıs, Ege, PKK meselelerinde ABD ve AB ülkelerinin etkisi altında kalınıyor, Cumhuriyet'in temel nitelikleri tehlikede, biz ülkeyi bu badirelerden kurtaracağız" şeklinde. Bu tür açıklamalarla, bayrak önünde silah üstüne bu ülkeyi kurtarma yeminleri ediliyor. Vatan hainleri listeleri hazırlanıyor, vatansever olmakla ırkçılığın bir anlamda kullanılabileceği yeni tanım ve değerlendirmeler yapılabiliyor.

Bazı emekli üst düzey subaylar bu oluşumları "demokratik kitle örgütlenmeleri" olarak tanımlıyor. İşin en ilginç yanı da, 28 Şubat'ın onuncu yılında üst düzey emekli bir general, emekli subaylara hitaben yaptığı çağrıda; "Emekli askerlerin sivil toplum kuruluşlarında görev almalarının bir derin devlet projesi ve istihbarat faaliyeti gibi gösterilmesi karşısında yılmamaları" tavsiyesinde bulunuyor. Bu emekli generalin söyledikleri aslında önemli, çünkü emekli askerlerin de içlerinde olduğu, ulusalcı ve Kuvayı Milliyeci olduklarını iddia eden dernekler veya sivil toplum kuruluşları mantar gibi birdenbire bitiverdiler. Bu örgütlenmeler hakikaten ülke yeni

### **FFE1**

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

bir Kurtuluş Savaşı'na ihtiyaç duyduğu için mi doğdu, yoksa arkalarında belli bir organizasyon mu vardı/ Bu kuruluşlar işi öyle abartılar ki, basına milis kuvvetleri kurduklarını, bunları motorize ederek sayılarının bir milyonu geçebileceğini bile açıkladılar.

Terör örgütlerinin, bilhassa PKK'nın, yaratılmak istenen bu karanlık ve puslu havadan faydalanmak üzere, Türk-Kürt çatışmasının alt yapısını hazırlamak üzere faaliyete geçtiği hususunda güvenlik kuvvetlerinin sağlam bilgileri var.

Üst düzey emekli generallerin söylediği "derin devlet gibi algılanmalarına" önem verilmemesi de bu olayın perde arkası hakkında ipuçlarını zaten veriyor. Türkiye'de uzun zamandan beri ikinci bir 28 Şubat yaratma faaliyetleri var. Cumhurbaşkanlığı seçimi ve arkasından yapılacak genel seçimler ipotek altına alınmak istendi. Aslında yeni bir 28 Şubat yaratmak isteyenler çoktan düğmeye bastılar bile. Ulusalçı ve kuvvacı olduğunu iddia eden kuruluşların perde arkasında bu tür demokrasi dışı

oluşumlara imkân sağlayan kişi ve kuruluşlar, bazı siyasiler var. Tabii bu tür kuruluşların bazılarında da yabancı güçler sızmış. Bu kuruluşların yetkilileri ile yapılan söyleşilerde okuyoruz ki; yalnızca kendilerinin milli olduğu iddiasındalar. Siz çıkıp kontrolsüz güçleri kullanmaya kalkarsanız, bunlara suç işletirseniz sonuç ne olacaktır? Adam on tane suç işleyecektir, on birincisini de kendisi için işleyecektir. Susurluk'ta görüldüğü gibi. Yani özel menfaatlerle devlet menfaatleri iç içe girecektir. Bu iç içe girmeden dolayı bu birimlere çok ciddi anlamda sızmalar olacaktır.

Bu ülkede yeni bir 28 Şubat projesi devreye konmuş, uygulanmaya çalışılmaktadır. Bu seferki 28 Şubat'ın farklı bir şekilde getirilmeye çalışılacağını daha önceki basın açıklamalarında da belirtmiştim. 28 Şubat türevi projenin en

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

önemli ayağını emekli olmuş askerler oluşturmaktadır. 28 Şubat 1997'de sivil kuvvetler devreye sokulmuşken, günümüzde darbeciler Sivil Toplum Kuruluşu görüntüsündeki emekli askerlere demokrasinin getirdiği haklar çerçevesinde hükümeti istikrarsızlaştırma görevini vermektedir. Milliyetçilik; kişinin canı, kanı pahasına bu ülkeyi sevmesi, bu toprakların milli manevi her türlü değerini koruması ve ülkenin anayasal organlarına, kanunlarına saygılı olmasıdır. Biraz önce de söylediğim gibi ulusalcı veya kuvvacı kuruluşlar içinde ülkesini seven insanlar muhakkak ki çoğunluktadır, ancak büyük bir kısmı da yanıltılmaktadır. Bu şekilde, ülkeye hizmetten çok zarar getirecekleri bir gerçektir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurumlarını görev yapmıyor addederek kendilerini, iç güvenlikten sorumlu polis ve jandarmanın veya TSK'nın yerine koymanın milliyetçilikle ve vatanseverlikle bağdaşmadığı, aksine ülkede zaten tohumları ekilmiş kutuplaşmaları daha da artıracığı unutulmamalıdır.

Danıştay saldırısı ve Hrant Dink suikastı gibi siyasi cinayetleri planlayanların, tetikçileri bu tür ortamlarda bulunan macera heveslisi, psikolojik sorunları olan, kendini milliyetçi ve vatanperver olarak gören kişiler arasından seçmelerinin nedenlerini sorguluyorum. Çünkü cinayetleri işleyen tetikçi ve onların arkasındaki küçük çeteciklerin milliyetçi ve vatansever kişilerden seçilmesi neticesinde, Türk milliyetçiliği rahatlıkla hedef tahtasına konabiliyor.

**Emekli askerlerin ulusalcı dernek ve vakıflarda toplandığı üzerinde özellikle duruyorsunuz.**

**Genelkurmay'ın, milliyetçi olduklarını iddia eden bu kuruluşlara karşı tutumu, bakış açısı nedir?**

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI  
GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Önce, Genelkurmay Başkanlığı'nın kurumsal sağduyusunu ortaya koyalım. Eski ve yeni Genelkurmay Başkanları'nın, Hilmi Özkök ve Yaşar Büyükanıt'ın bu oyunları anlamış olduğunu, her ne kadar birtakım raporlarla yanıltılmak istenseler de gerçekleri gördüklerini düşünüyorum. Bilirsiniz, Genelkurmay Başkanlığı "Bizi ilgilendiren, bize bağlı olan dernekler, Şehit Aileleri Yardımlaşma Derneği ile Astsubay ve Subay Dernekleri'dir" diye bir açıklama yaptı. Bunun arka planını okursak "Bunların dışında, Kuvayı Milliye adını kullanan, Türk Silahlı Kuvvetleri adını kullanan hiçbir kuruluşun bizle ilgisi yoktur, desteklemiyoruz" demek istemiş olabilirler. Bu önemli bir şeydir. Çünkü bu tür yapılanmalar devlet içerisinde devlet olma, devletin yetkilerini kullanma adına birtakım gruplar tarafından kuruluyorsa -bu Ergenekon olabilir, derin devlet olabilir-, tam manasıyla kontrol edilemediği için istismara, dış güçlerin kontrolüne açık yapılarıdır. Vakıf ve derneklerde görebildiğimiz olayın aynısını, devlet içine sızmış birtakım çete faaliyetlerinde de görebiliyoruz. Mesela Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın birçok mensubu, çete faaliyetleriyle direkt ilişkili çıktı. Bu demek değildir ki, Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın tamamı böyledir. Bunu asla söylemeyiz. Kurum içinde yanlış yapanların olduğunu, bunlara da bizzat kurumlarının gerekli yaptırımları uyguladığını, bu yönde inisiyatif kullanıldığını bilmemiz gerekir.

Ayrıca *Nokta* dergisinin duyurduğu, eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Özden Örnek'in günlüklerine dayanarak 2004 yılında Türkiye'nin iki darbe atlattığı haberine ilişkin iddialarda ve darbeci generallerin 2004 yılındaki konsepti içinde, Sivil Toplum Kuruluşlarının psikolojik harekât unsurları olarak kullanılmasının düşünüldüğü ve tatbikata konulduğu belirtiliyor. Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı'nın bu konsept içinde ulusalcı ve vatansever adlar taşıyan STK'ları kullanarak kamuoyunu etkileme ve yönlendirme çalışmalarına öncülük ettiği ortaya çıkıyor. 2004 yılında Genelkurmay Başkanı'nın muhalefetine rağmen sürdürülen bu konseptin, Mayıs 2007 tarihi

itibarıyla Genelkurmay Başkanlığı'nca benimsenip benimsenmediği, ülkenin geleceği açısından çok önemlidir.

***Danıştay, Hrant Dink ve Rahip Santoro suikastlarındaki tetikçi tipini de biraz konuşalım. Üç cinayette de, tetikçilerin yaşları, yaşamları ve ideolojileri birbirine çok benziyor. Ayrıca tetikçinin karakterinin, verilmek istenen mesajla örtüştüğünü görüyoruz.***

Evet. Ülkedeki milli, manevi, kültürel değerlerin tahrip edilmesi adına, bu değerleri bilmeyen ama bunları savunduğunu iddia eden birtakım insanlara hem cinayet işletilmektedir, hem de toplum kamplara ayrılmaya çalışılmaktadır. Hrant Dink cinayeti böyle bir eylemdir, Danıştay cinayeti böyle bir eylemdir. Uğur Mumcu, Bahriye Üçok cinayeti, Kışlalı cinayeti...

Baktığınız zaman içerik değişmez. Burada önümüze şöyle bir kimlik çıkarılıyor: Bir ideolojiyi savunuyor ama ideolojiyi bilmiyor. Ama tetikçi şahıs bu ideolojiyi savunduğu için, aynı ideolojiyi savunan bütün herkes zan altında bırakılıyor. Kamplaşma oluyor.

***Tetikçilerin, cinayet silahını bu kadar kolay temin etmeleri de tuhaf değil mi? Hepsi de aynı silahı kullanıyor.***

Evet, sorgulamamız gereken ilginç özellikler görüyoruz. Tetikçilerin yaşı küçük. Bakın bu da önemli. Bir kere bu

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

durumda cezası üçte iki oranında azalıyor. Yine bakıyorsunuz, hemen hepsinde psikolojik bozukluklar, ruhsal hastalıklar var.

Söylediğiniz gibi silahların takip edilmesi lazım. Santoro cinayetini işleyen 16 yaşındaki çocukta Glock marka silah vardı. Bu silahla ilgili çok ciddi iddialar ortaya atıldı. Bu yaşta bir çocuğa bir silah geliyor, ama nereden geldiği belli değil. Ağabeyinden aldığını söylüyor, inanır mısınız? Bir şeyler var bu eylemde. Küçük yaşta bir tetikçi duruyor karşımızda. Mahkeme safhasında yüzde seksen şizofrenik bozukluk olduğu ortaya çıkıyor. Yeni tetikçi tipidir bu.

*Üzeyir Qarih cinayetinde de aynı olmuştur...*

O cinayet tam bir profesyonel planlamaydı. Adam cinayeti bile hatırlamıyor. İşlediğini biliyor mu, yoksa "İşledin" dendiği için mi böyle söylüyor? "İşledim" diyor, ama hatırlamıyor. Biliyorsunuz, hap aldığı ortaya çıkmıştı.

*Peki, tetikçinin kimliği sebebiyle hedef haline gelen gruplar için neler söyleyebiliriz? Bu grupların, derneklerin veya bu ideolojiyi savunanların düz mantıkla suçlanması, aslında oyuna alet olmak değil midir?*

Bakınız, birtakım güçler İslam'la terörü özdeşleştirmek veya bunu irtica kavramı olarak ortaya atmak istediler. Türkiye'de de bu paralelde İslam'ı bir iç tehdit meselesi haline getirmek bir konsept haline geldi. Şu anda aynı yöntemle milliyetçilik üzerine gidilmekte.

Yukarıda açık bir biçimde anlattığımız Kızıl Elma koalisyonunun bir özelliği vardır. Bu bir projedir. Kızıl Elma isminin seçilmesi bile provokatif bir olaydır. Türkçülüğün geç-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

mişten gelip geleceğe taşınacak idealleri ve ülküsü bu provokasyonla tahrip edilmek istenmiştir.

Milliyetçilik ve din, küresel saldırılara karşı dünyanın yükselen iki değeri olarak, günümüz dünyasında konjonktürel bir gerçek olarak karşımıza çıkmıştır. İşte böyle bir ortamda, yükselen değerler olarak ülkemizde de ön plana çıkan milliyetçilik ve din olgusunun yıpratılması amacını taşıyan Kızıl Elma koalisyonu kurulmuştur. Ülkenin tam bağımsızlığı, milli değerlerin korunması ve ön plana çıkarılması, küresel saldırılara karşı ortak bir siyasi irade ve toplumu bilinçlendirme, vatanseverlik gibi milli motif ve argümanların kullanılmasına rağmen; arka planında demokrasiyi tehdit eden bazı yapılanmaların bulunması ve milli gibi gözüken ancak icraatlarıyla milli olmadığı anlaşılan bir odak tarafından yönlendirilmesi, maalesef bu koalisyonun savunduğu değerlere fayda yerine zarar veriyor.

Kızıl Elma koalisyonunun kurulması sonrasında ülkede işlenen provokasyon amaçlı cinayetlerde tetikçilerin ve tetikçilerin çevrelerindeki kişilerin Kızıl Elma koalisyonu içinde yer almış olduğunun ortaya çıkması, bunların milliyetçi, muhafazakar veya ulusalcı oldukları iddiaları bu kavramları da yıpratmıştır. Sanki bu provokasyonları tertipleyenler Kızıl Elma koalisyonu içindeki siyasi partileri ve ideolojileri hedef almışlardır. Amaç, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yükselen değer olan milliyetçilik ve din olgusunu yıpratmaktır.

*Siyasi cinayetlerin amacı nedir?*

Bu cinayetlerin Türkiye'ye getirdiği siyasal sonuçlar vardır. Bu sonuçlar, içeride ve dışarıda farklı amaçlara hizmet eder. Bir kısmı tamamen Türkiye'nin içine yöneliktir. Ülkenin istikrarının bozulmasına, huzur ve güven ortamından çıkılarak kaos ortamının yaratılmasına neden olur. Dışarıya İSL

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

yönelik olarak ise, dış politika konularında hükümete yaptırılmak istenen, kamuoyuyla paylaşılmayan birtakım gizli strateji ve politikalara yönlendirme amaçlı olabilir. Hükümetin dış politikasını değiştirmek için yaptırılmış olabilir.

Ülkelerin dış politikaları genel olarak açık diplomasiyle yürüyor olsa da, gizli diplomasiyle yürütülmesi gereken konular da vardır. Mesela bugüne kadar yabancı ülkelerin Türkiye üzerinde yapmış oldukları bu tür operasyonların arka planlarının hiç ortaya çıkarılmadığını söylemek doğru olmaz. Fakat devletin menfaatleri göz önünde tutulduğunda, açıklanması daha çok sıkıntıya sebep olabilecek bilgiler vardır. Bunlar gizli diplomasiyle halledilmiştir. Onu da söyleyeyim. Yani bunların açıklanmamış olması, arka planlarının ortaya çıkarılmadığı anlamına gelmez.

*Kamuoyunun, perde arkası aralanmadı diye bildiği bazı faili meçhullerin aslında aydınlandığını mı söylüyorsunuz?*

Evet. İlişkiler ortaya çıkarılmış olabilir, arka planda olan ülke için gereği de yapılmış olabilir (nota verilmesi, gizli servisler vasıtasıyla yapılan görüşmeler gibi...) ama bunlar kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

## ATABEYLER OPERASYONU

*Türkiye, Danıştay saldırısının etkilerini henüz üzerinden atamamışken, Atabeyler ismi verilen operasyonla gerginlik daha da arttı. Son dönemde yapılan operasyonlar içinde, askerlerin etkisinin en fazla görüldüğü yapılanma bu operasyonla ortaya çıkarıldı. Emniyet, Atabeyler Çetesi'ni nasıl tespit etmiştir? Perde arkasını açıklayabilir misiniz? Daha sonra, Emniyet'in, Atabeyler Çetesi'ni deşifre etmekle hangi bilgilere ulaştığını tartışalım...*

31 Mayıs 2006 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi ekipleri Ankara Eryaman'da bir eve düzenledikleri baskında, Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda görevli iki yüzbaşı, iki astsubay ve emekli bir binbaşı dâhil olmak üzere 9 kişiyi gözaltına aldılar. Bu operasyonun polise gönderilen bir e-mail ile başladığı iddiaları varsa da, polis teşkilatı, özellikle de İstihbarat Daire Başkanlığı ve MİT, anayasal rejimi ve demokrasiyi koruyucu

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

ve kollayıcı faaliyetlerine özellikle bu dönem içinde ağırlık vermiştir.

28 Şubat'ın onuncu yılında üst düzey emekli askerlerin, eski Genelkurmay Başkanı Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun "28 Şubat bin yıl sürer" sözünü düstur kabul edip, çıtayı daha da yukarı kaldıracak açıklamalarını ibretle ve esefle izliyoruz. Emekli paşalar; "28 Şubat binlerce yıllık Türk devlet geleneğinin, devlet düşüncesinin tezahürüdür. 28 Şubat zihniyeti binlerce yıl değil, Türk devletinin ebediyetine kadar var olacaktır. 28 Şubat zihniyetini an gelir TSK savunur, an gelir bugün olduğu gibi onlarca sivil toplum örgütü savunur" gibi söylemlerle, fiili bir müdahaleden çok, 28 Şubat türevi post-modern darbelerin yapılabileceğinin sinyallerini vermektedirler. 28 Şubat süreci gibi milli olmayan, milli olmaması bir yana; ülkenin anayasasına ve kanunlarına aykırı olduğu bu dönemde ne tür yolsuzluk, hortumlamalar yapıldığı artık bütün yönleriyle ortaya çıkmış olan bir dönemi, Türk milletine dayatmaya hiç kimsenin hakkı ve yetkisi yoktur. Üstelik Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kurumsal iradesini de bu yeni sürecin arkasında göstermek, milleti korkutmak ve aldatmak demektir. Genelkurmay Başkanlığı; kuvvacı, ulusalcı, milliyetçi derneklerin Genelkurmay Başkanlığı ile bir ilgisinin bulunmadığını net bir şekilde açıklamıştır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, anayasamızda belirtildiği gibi demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir. Hangi nedenle olursa olsun hukuk dışına çıkanlar, kim olursa olsunlar, muhakkak ki yüce Türk adaletinin önünde hesap vereceklerdir.

Ülkenin demokratikleşmesinin ve milli iradenin önünü kesmeye çalışan antidemokratik güçler ve bu güçlere sızan, ülkede kaos ve istikrarsızlık yaratmak isteyen bazı gizli servis-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

ler, yeni bir 28 Şubat'ın gerçekleşebilmesi için bugün değişik stratejilerle üç argüman kullanmaktadırlar:

1- Legal anlamda kurulmuş kuvvacı, milliyetçi, ulusalcı dernek ve vakıfları Sivil Toplum Örgütleri ismi altında kullanarak, mevcut iktidarı kamuoyu önünde etkisizleştirme amaçlı söylem ve iddiaları kamuoyuna taşımak.

2- "Devlet içinde devlet" konumundaki kontrolsüz güçleri etkileyerek, toplumda iç barışı bozabilecek eylemlerin gerçekleşmesi yönünde çalışma yaptırmak; bunun için de devlet içindeki kontrolsüz güçlerle organize suç örgütlerinin lider veya alt kadrolarını azami ölçüde kullanmak.

3- Son noktada, mümkün olduğunca medya ve basını kullanarak, psikolojik harekât metotları ile faaliyetlerinin meşruluğu yönünde kamuoyu desteğini almak.

MİT ve Emniyet, yukarıda izah ettiğimiz ve edemediğimiz bazı bilgilerle donatılmış olarak, bütün bu yapılanmaları hassasiyetle takip etmektedir. Özellikle Küre Operasyonu sonrasında; organize suç örgütleri içine sızmış, ülkede darbe şartları yaratılmasına çalışan devlet içindeki kontrolsüz güçlerle ilgili birçok yapılanma takip edilmektedir. Bu yapılanmalar, ayrı ayrı çete faaliyetleri içinde bulunsalar da birbirleriyle olan ilişkileri, bu yapıların merkezinde olduğu düşünülen güçler ve bu güçlerin dış bağlantılı olup olmadıkları da çok yönlü araştırılmaktadır. "Kurtuluş Savaşı öncesi şartların yeniden yaşandığı" iddiası ile, huzursuzluk ve kaos yaratıcı ortamlar hazırlamak veya buna göz yummak milliyetçilik ve vatanseverlikle bağdaşmaz. Hata yapan siyasi partilere gerekli ceza sandıkta verilir. Siyaset dışında kalarak siyasete müdahale etmek, toplum mühendisliği demektir. Ülkenin kötü yönetildiğini iddia

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

edenler, ancak ve ancak demokrasi ve hukuk içinde siyaset yaparak milli iradede yetki aldıktan sonra millete gereken hizmeti verebilirler.

***Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilen elektronik posta, çetenin ortaya çıkarılmasında ne kadar etkili oldu?***

Güvenlik güçleri her zaman ülkenin iç ve dış tehditlerini bertaraf etme gayreti içindedir. Az önce anlattığımız gibi, son yıllarda olağandışı bazı olaylar yaşıyoruz. Böylesi bir ortamda, Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne gelen bir e-mailde, Özel Kuvvetler Komutanlığı içinde görevli bazı askerlerin ve bunlara bağlı sivillerin eylem hazırlığı içinde oldukları ihbar edilmiştir.

TBMM İnsan Hakları Komisyonu'na başvuran ve şok açıklamalarda bulunduğu medyaya yansıyan Yunus Harputlu; Atabeyler Çetesi'nin deşifre olmasını sağlayan e-maili kendisinin gönderdiğini, polisin Atabeyler'e yönelik olarak sadece bir eve baskın düzenlediğini, asıl eylem planlarının diğer evde olduğunu, Emniyet geç kalınca ikinci evin ortaya çıkarılmadığını söyledi. Harputlu'nun, "O evde bilgisayar Binbaşı B.S. kullanıyordu. Bilgisayarda, patlatılacak yerlerin krokisi vardı" şeklinde ifade verdiği iddia edildi. Harputlu, çetenin elinde bulunan C-4'lerin Tunceli'den getirildiğini ve Ankara'da patlatılacağını savunarak, Albay A.E. ile bir tuğgeneralin de değişik zamanlarda toplantılara katıldığını öne sürdü.

Kendisinden yararlanan askerlerin Başbakan'a C-4 ile saldırmayı planladıklarını da ileri sürdü. Ayrıca dizüstü bilgisayar üzerinden cep telefonu düzeneği ile konferans görüşmesi yapılarak, C-4'lerin ikişer saniye ara ile patlatılmasını sağlayacak uzaktan kumanda sistemi istediklerini söyledi. "Bu sis-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

tem altı aylık bir çalışmadan sonra oluşturuldu" diyor Harputlu. "Bu sistemi, Ankara'da Başbakanlık'ta, bakanlıklarda ve yargı binalarında kullanacaklar. C-4'ler askeri mühimmat deposundan sağlanıyor" diyor.

TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Yunus Harputlu'nun verdiği bilgileri Hakkâri Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdi. Başsavcılık da dosyayı Şemdinli olaylarının görüldüğü Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne iletti. Mahkeme heyeti, dosyanın kapalı zarf içinde, dava dosyalarının arasında yer almasına karar verdi. Geçtiğimiz günlerde de Genelkurmay Askeri Savcılığı, Yunus Harputlu'yu iddiaları ile ilgili olarak ifade vermeye çağırdı.

### ***Operasyonda ele geçirilen silahlar ve planlar, ciddi mesajlar içeriyor. Bunları nasıl yorumlamak lazım?***

Eryaman'da polisin baskın yaptığı evde anti-tank silahı ve roketatarlar da bulundu, uzaktan kumandalı 90 adet zaman ayarlı bomba yapabilecek şekilde bol miktarda patlayıcı ve mühimmat ile birlikte telsizle patlatılabilecek düzeneğe sahip 4 adet patlayıcı ele geçirildi. Patlayıcıların mıkmatıslı olduğuna ve bu tür mıkmatıslı bombaların çoğunlukla araç altına yerleştirilerek patlatıldığına ilişkin açıklamalar dikkat çekti. TSK'ya silah üreten MKE yapımı TNT kalıpları ve boru tipi bombalar, telsizler, köstekli saatler, biri Glock marka olmak üzere çok sayıda tabanca, aynı evde ele geçirilen cephaneler arasında bulunuyordu. Ayrıca Atabeyler grubunun özel yemin metni ve flamaları da ortaya çıkarıldı. Atabeyler Çetesi'ni deşifre etme amaçlı operasyonlar devam ederken; Genelkurmay'dan aradığını iddia eden bir kişi, telefonla bazı gazetecileri Genelkurmay'ın önüne davet etti.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Gazetecilere, "Eryaman'daki operasyondan haberiniz var mı? Bu konu ile ilgili, isminize ayrılmış bir dosya var. Genelkurmay önüne gelirsiniz size ulaştırırız" mesajını verdi. Daha sonra, 25 yaşlarında, kısa kollu tişört giymiş, atletik yapılı, uzun boylu bir erkek; önceden hazırlanmış belgeleri sarı zarflar içinde gazetecilere teslim etti. Güvenlik birimlerine göre zarfı almaya gelen bir gazeteci ile zarfı veren kişi birbirleri ile şifreli hareketlerle işaretliyorlardı. Bu hareketler son derece profesyonel ve genelde gizli servis elemanlarınca kullanılan "tanıtma" işaretleriydi. Genelkurmay Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü, zarfı dağıtan kişinin kimliğini tespit etmek için gerekli çalışmaları başlattıysa da, bugüne kadar bu kişinin kimliği ile ilgili bir açıklama yapılmadı.

Ancak, bazı ulusal gazetelerde zarfı dağıtan kişinin polis olduğu iddiaları ısrarla gündeme getirildi, bir netice alınamadı. Bu gazetelere göre Emniyet, kendisine gelen ihbar mesajını alır almaz Eryaman baskınına gerçekleştirmemiş. Bir süre istihbarat çalışması yapmış, birkaç evde izleme ve teknik takipte bulunmuş. Operasyon öncesi bazı veriler ve belgeler de bu sırada elde edilmiş. Gazetecilere daha operasyon başladığı dakikalarda dağıtılan sarı zarflar, bu izleme ve teknik istihbarat çalışmasında elde edilen belgeleri kapsıyormuş.

*Emniyet Genel Müdürlüğü bu iddiaları nasıl değerlendiriyor? Bu iddialar, polisle askerin arasını açma\* ya yönelik profesyonel bir çalışma olamaz mı?*

Tabii ki... Emniyet'in tepesinde görevli olan bir yetkili bu noktada ilginç bir iddiada bulunuyor: "Sarı zarfı dağıtan kişi veya kişilerin amacı; askerlerin, Başbakan Erdoğan'a ve danışmanı Cüneyd Zapsu'ya suikast düzenleyeceği kanaatini kamuoyunda yaratmak, böylece Genelkurmayla hükümetin,

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

hatta Emniyet'in arasını açmak." Ve ekliyor: "Oyun tutmadı, çünkü Emniyet bu kişileri tespit etti."

Bu haberin tarihi 16.06.2006; biz Mayıs 2007'deyiz. Gerek Genelkurmay'ın gerekse Emniyet Genel Müdürlüğü'nün zarfı dağıtan kişi ile ilgili son açıklamalarında değişen bir şey yok. Zarfı dağıtan kişi halen meçhul. Sarı zarfın içinde elle çizilmiş krokiler, dokümanlar ve fotoğrafların yer aldığı, bu bilgi ve belgelerin Atabeyler ile ilgili ilk tahkikat dosyasında olmadığı iddiaları da basında yer aldı.

Başbakan Erdoğan'a, danışmanı Cüneyd Zapsu'ya, İçişleri Bakanı'nın oğluna ve bir sanatçıya suikast yapılacağı iddiaları ve krokiler uzun süre medyada tartışıldı.

Atabeyler Çetesi soruşturmasında, 3 Haziran 2006 tarihinde Ankara Adliyesi 11. Ağır Ceza Mahkemesi'ne çıkarılan yedi sanıktan dördü, Türk Ceza Kanunu'nun 314. maddesinde tanımlanan "Ülke birliğini bozmaya yönelik örgüt kurma" ve "patlayıcı madde bulundurma" suçlarından tutuklandı. Bunların üçü asker, biri sivil.

Atabeyler Çetesi'yle ilgili soruşturmaları yürüten Cumhuriyet Savcısı, Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvurarak dosya için gizlilik kararı istedi. Savcı, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesi uyarınca dosyadaki belgelerin incelenmesi ve belgelerden örnek alınmasının kısıtlanmasını talep etti. Cumhuriyet Savcısı'nın talepleri, mahkeme tarafından kabul edildi.

15 Eylül 2006 tarihinde yapılan ilk celsede tutuklu sanıklar tahliye edildi. Cumhuriyet Savcılığı'nca hazırlanan iddianamede, Atabeyler olarak bilinen oluşumun hükümete karşı darbe için bir araya geldiği, ancak tam çete oluşturulamadığı için bunu gerçekleştiremediği belirtilerek; iki emni-

Eg]

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

yet müdürü, iki yüzbaşı ve iki astsubayın da aralarında bulunduğu on sanık hakkında, on ikişer yıla kadar hapis cezası istendi. İddianamede sanıkların, "ülkenin yönetim biçimi itibarıyla felakete götürüldüğü hissine kapıldığı, kötü gidişi durdurmak için bir şeyler yapmaya karar vererek bir araya geldikleri" belirtildi. Savcılık, sanıkların hükümetin faaliyetlerini engellemek üzere harekete geçtikleri,

ancak tam olarak bir çete oluşturamadıkları kanaatine vardı. Bu nedenle de darbe planladıkları öne sürülen sanıklar için, TCK'nın darbeyi düzenleyen 312. maddesinden değil, "hükümetin görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs için anlaşma" suçunu düzenleyen 316. maddesinden ceza istendi.

Bu olay polis ile asker arasında sürtüşme meselesi oldu. Dikkat edin, her olayda böyle oluyor.

***Danıştay saldırısında kamuoyuna böyle bir sürtüşme yansımada. Siz, Atabeyler'de ciddi bir çatışmanın çıktığını söylüyorsunuz. ••***

Evet, taraflar böyle bir sürtüşmeye sevk edildi. Atabeyler Operasyonu'nu düşünün. Şahıslar gözaltına alındı. Asker "Bizim bundan haberimiz yok. Bu şahısların gözaltına alındığını medyadan öğrendik" dedi. Askeri şahısların ne şekilde gözaltına alınacağı konusu mevzuatla belirlenmiştir. Merkez Komutanlığı'nın izni gerekir. Asker bir suç işlediyse ve gözal' tına alınacaksa Merkez Komutanlığı'na gider izin alırsınız-Orada gerekli görülürse Askeri Savcılığa haber verilir.

Önce şunun altını çizmemiz lazım: Bu operasyon Cumhuriyet Savcılarının denetiminde ve bilgisinde yürütüldüğüne göre, değerlendirmelerimizi buna göre yapmamız gerekir. Po-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

lis, askere haber verildiğini söyledi. Asker, ısrarla haber verilmediğini söylüyor. Genelkurmay Başkanlığı, "Askeri makamlara olayın içeriği hakkında herhangi bir bilgi ve belge ulaşmadan, olayla ilgili bilgilerin bütün detaylarıyla basın kuruluşlarına ulaşmış olması dikkat çekici bulunmuştur" açıklamasını yaptı. Açıklamanın devamında "30 Mayıs 2006 günü geç saatlerde, bazı TSK mensuplarının Ankara Emniyet Müdürlüğü ekiplerince gözaltına alınarak, Terörle Mücadele Merkezi'ne götürülmeleri ve sorgulanmaları ile başlayan soruşturmaya ilişkin konulardan, 31 Mayıs 2006 tarihli basın organlarında yer alan haberler üzerine bilgi sahibi olunmuştur" deniliyordu. Basın yayın organlarında yer alan bu bilgiler Genelkurmay Başkanlığı'nca ihbar kabul edilerek, ilgili adli makamlarla temasa geçildi ve olaya adı karışan askeri personel hakkında soruşturma açıldı. Genelkurmay Askeri Savcılığı'nca yapılan hazırlık soruşturması üzerine üç askeri personel, Askeri Ceza Kanunu'nun 131. maddesinde yer alan "askeri malzemeyi gizlemek ve zimmetine geçirmek" suçundan tutuklanarak Askeri Ceza ve Tutukevi'ne konuldu.

***Emniyet'in bu gibi durumlarda Genelkurmay'a bilgi vermesi gerekiyor mu? Bunu tam olarak anlayamadım. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün, Genelkurmay'ı haberdar etmesi isteniyorsa, neden böyle bir kopukluk meydana gelmiş?***

Polis, askere haber verilirse, birtakım değerlendirmelerin sağlıklı yapılamayacağını düşünmüş olabilir. Belki de asker, "Bunları biz sorgulayacağız" diyecek ve polise bilgi vermeyecek. Bu durumda da çok önemli, belki de darbeye ilgili ope<

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

rasyon yarım kalacak. Polis böyle düşünmüş olabilir. Tabii bu bir tahmin.

Mesela Küre Operasyonu'nda yakalanan Yüzbaşı Nuri Bozkır'la ilgili olarak askeri yetkililerce polise ve kamuoyuna bilgi verilmedi. Bu şahsın elinde gizli kalması gereken belgeler vardı ("kırmızı kitap" da denen gizli anayasa). Birtakım yerlerle görüştüğü iddia edildi. Bu belgelerin neden bu şahısta olduğunun veya stratejik işgal haritalarının vs. bu kişinin eline nasıl geçtiğinin bilinmesi lazım. Bu bilgiler Genelkurmay tarafından Başbakan'a bildirilmiş midir? Tahkikatın sivil ayağını yürüten Cumhuriyet Savcısı'na bilgi verilmiş midir?

Emniyet, Atabeyler Operasyonu'nda daha farklı bir yol izlemiştir. Genelkurmay Başkanı; Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ait silahların, mühimmatın, malzemelerin karargâhtan izinsiz çıkarıldığını söylüyor. O zaman, bunların niçin eve götürüldüğünün bir açıklaması yapılmalıdır diye düşünüyorum. Çünkü operasyonda çok ciddi bir mühimmat çıktı. Evde ele geçirilen malzemelerin kötü niyetle kullanılması halinde, ülkenin kaos ortamına sokulması an meselesi olur. Eski Başbakan Bülent Ecevit'i hatırlayın. Ecevit "Derin devlet kontrgerilladır" demişti. Kontrgerilla derken de şimdiki Özel Kuvvetler'i kastettiğini açıklamıştı. Biz bugün bütün birimi suçlayamayız ama Özel Kuvvetler içerisinde hukuk dışına çıkmış, söylediğimiz anlamda bir ekip var **midir**, yok mudur? Bunların bağlantıları nelerdir? Türk Silahlı Kuvvetleri, Genelkurmay Savcısı, Cumhuriyet Savcıları ve polisle birlikte bu konunun araştırmasını yapmalıdır. Bu bir memleket meselesidir. Kurumların milli olması ancak bu şekilde hareket edilerek sağlanabilir.

7 Haziran 2006 tarihinde Başbakan Erdoğan ile dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ün Atabeyler Operasyo-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

nu konusunda görüştükleri kamuoyuna yansıdı. Görüşmeden sonraki günlerde, Emniyet Genel Müdürlüğü tüm illere ve teşkilata bir genelge yayınladı. Genelgede terör, uyuşturucu, organize suçlar ve cinayet gibi suçlarda suçüstü hali olsa dahi polisin, bir askeri gözaltına alamayacağı bildirildi. Şahsi bir suç işlediğinden şüphe edilen askerin, polis karakoluna ya da herhangi bir şubeye alınamayacağı vurgulanan genelgede "suçüstü halinde dahi şüpheli asker olay yerinde bekletilip, inzibata teslim edilecek" dendi.

Emniyet Genel Müdürlüğü genelgenin "suç işlediği iddia edilen askerleri yakalama, gözaltına alma, ifade alma ve soruşturma işlemlerinin yürütülmesi konusundaki tereddütleri ortadan kaldırmak amacıyla Adalet Bakanlığı'ndan alınan görüş doğrultusunda hazırlandığını" ifade etti.

Bu arada, eski Bakanlarımızdan, *Radikal* gazetesi yazarı Hasan Celal Güzel'in Atabeyler Çetesi hakkındaki ilginç tespitine değinmekte fayda var. Güzel, son dönemlerde ortaya çıkan beş çetede de askerlerin bulunmasına dikkat çekerek, "Gladyo" tipi bir örgütlenme olduğunu iddia etti: "Bir problem olduğu belli. Sadece hükümetin, polisin araştırması yetmez. Silahlı Kuvvetler'in de, Genelkurmay Başkanı'nın da süratli bir şekilde olayı araştırarak, gladyo tipi örgütlenmenin, Silahlı Kuvvetler içerisindeki bağlantısını bulup çıkarması gerekir."

***Bazı emekli paşalar, operasyonda ele geçirilen belgelerin eğitim amaçlı olduğunu söylediler, (gerçekten bu mühimmat ve belgeler, askeri eğitim için ayrılmış olamaz mı?)***

Emekli olmuş askerlerin bu açıklamaları, bazı gazetelerde Genelkurmay kaynaklarına dayanılarak verilen haberlerle

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

birebir örtüşüyor. Ama yine de bu konuda ne Cumhuriyet Savcılığı bir açıklama yapmıştır, kamuoyunu bilgilendirmiştir; ne askeri yetkililer, ne de Emniyet. Bu tavır, kafa karışıklığının ve dolayısıyla komplo teorilerinin artmasına sebep olmuştur. Devletin bir kurumunu yıpratmayalım diye, o kurum içerisinde yasadışı faaliyetlere girmiş, çeteleşmiş grupları ortaya çıkarmazsak, o kurumun tamamını zan altında bırakırız. İşte benim olaylara bakış açım bu. Neden? Zaten bu ülkede 70'li yıllardan başlayarak kontrgerilla ile ilgili çok ciddi iddialar ortaya atılmış. Dönemin Başbakanı, bazı milletvekilleri, eski askerler ve bazı yazarlar; faili meçhul cinayetlerin ardında kontrgerillayı aramışlar ve suçlamışlar. Böyle bir ortamda bunları yok farz etmek yanlıştır. Hep söylüyorum; siyasi ve bürokratik irade müştereken bu tür olayların üzerine gidemezse, bu tür olayların çıkış nedenlerini tespit edemezse, olaylar sürer gider. Bundan da ne devlet, ne millet fayda sağlar. Bu durum yalnızca ülkemiz üzerinde çeşitli emelleri olan dış güçlerin işine yarar.

***Genelkurmay açıklama yaptı aslında. "Bu olaylar kurumdan bağımsız münferit çalışmalardır" dedi.***

Evet, buna can-ı gönülden katılıyorum. Fakat bazı konularda ketum hale geliniyor. Benim söylemek istediğim şu: Türk Silahlı Kuvvetleri güçlü bir kurumdur. Bugün yaşadığımız süreçte, komşularımız işgal edilirken, bazı ülkelerin rejimleri değiştirilirken; Türkiye de bazı tehlikelerle karşı karşıyadır. Bu yüzden hem Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, hem polisimiz, bütün kurumlarımız çok güçlü olmak zorundadır. Ancak bu güç, milletin emrine verilecek şekilde dizayn edilmelidir. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin halkla olan ilişkileri zede-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

lenmemelidir. Halk, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne güven duymaktadır. Ama aynı şekilde Türk Silahlı Kuvvetleri de Türk milletine ve milli iradeye güvenmelidir.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nde suç işleyen kişilerle ilgili duruşmalarda, mahkeme sonuçlarının ne olduğu hakkında kamuoyunu tatmin edecek açıklamaların yapılmaması ve sonuçların Cumhuriyet Savcıları ve güvenlik güçleriyle paylaşılması, devlet kurumlarının birbirleriyle sürtüşmesine sebebiyet vermektedir. Aslında kamuoyuna zamanında yapılmayan açıklama, hem TSK'yı, hem de devleti yıpratmaktadır.

***Son yıllardaki birçok olayda, askerlerin de içinde bu' lunduğu çeteleri merkeze alarak yorum yapmak ve perde arkasını aralamak zorunda kalıyoruz. Birçoğumuz kabul etmek istemesek de, sanki kontrgerilla veya gladyo denilen yapıyla bir kez daha ve maalesef yüzleşmek üzere miyiz?***

Bu sorunu cevaplama öncesi, gazetelerde yayınlanan şu haberi sizinle paylaşmak istiyorum.

"Amerika'dan her yıl bir milyon dolar yardım alan Özel Harp Dairesi'nin adı, darbe ortamlarının hazırlanmasından faili meçhul siyasi cinayetlere, suikast girişimlerinden toplumsal provokasyonlara kadar birçok olayda geçiyor. Tartışmaya katılan emekli Tuğgeneral Adnan Tanrıverdi'ye göre daire, iki ayrı kategoriden oluşuyor: Görevli askerlerden oluşan özel birlikler ve sivil kadrolar. Subay ve

astsubaylardan oluşan özel birlikler, terör dâhil Türk Silahlı Kuvvetleri'nin görev yaptığı her alanda kullanılıyor. Sivil birim ise ancak bir işgal durumunda, yani resmi ordunun görev yapamadığı ortamda devreye giriyor, diğer hallerde pasif durumda bekliyor.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Tuğgeneral Tanrıverdi; her karanlık olayın ya da ülke içerisindeki karışıklıkların sivillerden oluşan gayri nizami birliklerle ilişkilendirilmesini yanlış buluyor. Özel Kuvvetler'in, TSK'dan veya ülke yönetimindeki diğer organlardan bağımsız hareket etmediğini kaydeden Tanrıverdi, bu birimin kendisinden istenileni uyguladığının altını çiziyor. Özel Kuvvetler'in, bir ülkenin güvenliği için mutlaka olması gerektiğini ve Türkiye'nin buna şu anda her zamankinden daha çok ihtiyaç duyduğunu savunan Tanrıverdi "Ancak denetim şart. Bu ülkeyi yönetenler denetleyecek bu kurumu. Bir başbakan çıkıp, *benim haberim yok* diyemez. Bütçe ayırıyorsa denetleyecek. Ülke güvenliği ile ilgili politikayı askere bırakamazsınız. Güvenlik politikasını muhakkak sivil otoriteler belirlemelidir. Ama siz bunu yapmayıp denetleme görevini yerine getirmezseniz sorun var demektir" diyor.

Kontgerilla; Özel Harp Dairesi mi, değil mi? Bu konu yıllardır kamuoyunda tartışılıyor.

Cumhurbaşkanlarını, Başbakanları, gazetecileri, sivil toplum kuruluşlarını da kapsayan geniş bir kesimde bu konu yıllardır gündeme getirilmesine rağmen, bir arpa boyu yol alınmış değil. Türk toplumu bu konuda farklı görüşlere sahip.

Özel Harp Dairesi, kimilerine göre Türk Silahlı Kuvvetle-ri'nin seçme birliği ve gözbebeği. 1984 yılından bu yana yurt içindeki gayri resmi mücadelede PKK'nın belini kıran, Türkiye'nin iç ve dış güvenliği için mutlaka var olması gereken bir birim.

Kimi iddialara göre ise, İtalya'da ortaya çıkarılan Gladyo'nun Türkiye versiyonu. İddialar arasında; 6-7 Eylül olayları, Kültür Sarayı'nın yakılması, vapur sabotajları, Sirkeci Tren İstasyonu'nun bombalanması, Yeşilköy Havalimanı'nın bombalanması, Taylan Özgür'ün öldürülmesi, 1 Mayıs 1977

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLAR!

katliamı, Ecevit'e Çiğli'de suikast girişimi, Abdi İpekçi cinayeti, Mehmet Ali Ağca'nın kaçırılması, Malatya Belediye Başkanı Hamido'nun öldürülmesi, Kahramanmaraş ve Çorum olayları var.

Özel Harp Dairesi üzerine kuşkuların yoğunlaşmasına en büyük katkıyı eski Cumhurbaşkanı ve Genelkurmay Başkanları'ndan Kenan Evren yapmıştır. Evren, anılarını anlattığı kitabın 431. sayfasında, dönemin Başbakanı Demirel'le 5 Mayıs 1980 gününde yaptığı görüşmesini şöyle aktarıyor: "Demirel, Özel Harp Dairesi'ndeki personeli teröristlerle mücadelede kullanmamızı ve onlarla çete savaşı yapmak suretiyle öldürülmelerini, vaktiyle de bu teşkilatın böyle kullanıldığını söyledi. Bu hal tarzına karşı çıktım. Büyük emeklerle kurulan bu teşkilatın görevinin bu olmadığını, vaktiyle yanlış kullanıldığını, ben Genelkurmay Başkanı olduktan sonra Özel Harp Teşkilatı'nı esas görevine yönelttiğimi, tekrar kontgerilla söylentilerinin ortaya atılmasına müsaade etmeyeceğimi söyledim."

Kenan Evren, 26 Kasım 1990 tarihinde *Hürriyet* gazetesinde yayınlanan demecinde ise açıklamalarını daha da ileriye götürdü: "Benim Genelkurmay Başkanlığım sırasında, dönemin Başbakanı Süleyman Demirel bana geldi. Özel Harp Dairesi'nin anarşi ve terörle mücadelede kullanılmasını istedi. Ben olmaz cevabını verdim. Demirel, 'Ama 1971'deki sıkıyönetim döneminde bu amaçla kullanılmıştı' dedi. Ben yine kullanmayacağımı söyledim. Kanaatim o ki Genelkurmay Başkanlığım sırasında bu teşkilat, görevi dışında kullanılmadı. Ama belki, bana intikal ettirilmeden, bazı yerlerde gayri resmi olarak teşkilattan bazı kişiler bu işe bulaşmış olabilir. Bunu bilemem."

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

CHP'nin eski Milli Savunma Bakanları'ndan Hasan Esat Işık, Cüneyt Arcayürek ile yaptığı görüşmede özetle şunları söylüyordu: Fikir planında geçerli ve doğru. Kontgerilla her ülkede var... Yalnız şu durumlar var: Bir, fikri ABD vermiş. İki, finansmanını yapmış. Üç, bu örgüte sızmalar olmuş. Bu sızmalar Pentagon'dan başlar, CIA'nın sızmasına kadar uzanır.

Eski Başbakanlardan Bülent Ecevit, 17 Kasım 1990 tarihinde bir gazeteye yaptığı açıklamada neler söylüyor? Buyurun okuyalım: "Özellikle 1977 yılında ilginç olaylar oldu. Çok kuşku uyandırıcı, karanlık olaylar. Bunların en önemlisi, kuşkusuz 1 Mayıs 1977'de Taksim Alanı'nda 30'u aşkın insanın ölümü ile sonuçlanan olaydı. Bu, gözler önünde yapılan bir kışkırtma sonucu çıkmış bir olaydı.

Kışkırtmanın nereden, kimden geldiği herkesin gözü önünde cereyan ettiği için belliydi. Biz o sırada ana muhalefet partisiydik. Bu olayları soruşturmak için bir araştırma komisyonu kurduk. Ama bir noktadan sonra izler kayboluyordu. Adeta bir bilgi boşluğu ile, direnişlerle karşılaşıyorduk. Yıllarca üzerinde durduğumuz halde olayın iç yüzü anlaşılmadı. O olayın faillerinin saklanmak istendiği daha ilk günlerden itibaren belli olmuştu ve çok acayip bir şekilde tezgâhlanan bir olay olduğu görülüyordu.

Onun için benim aklıma, bunun Özel Harp Dairesi'nin sivil uzantısıyla bir bağlantısı olabileceği olasılığı geldi. Ve bunu, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e bildirmeyi, bu kaygımı sunmayı bir görev bildim. Kendisiyle görüşerek Özel Harp Dairesi ile ilgili bilgileri aktardım. Taksim olayının arkasında bu kuruluşun sivil uzantısının bulunabileceğini söyledim. Korutürk bunu benden yazılı olarak istedi. Korutürk bunu, dönemin Başbakanı Demirel'e de söylemiş, Demirel buna büyük tepki gösterdi."

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLAR!

Ecevit, 29 Mayıs 1977'de İzmir Çiğli'de yapılan suikast ile ilgili olarak da şunları anlatıyor:

"Arkadaşımız Mehmet İsvan'ı yaralayan silah, balistikte çalışan uzmanların da görmediği, varlığından haberdar olmadığı son derece tehlikeli bir füze. Diz kapağı, içinde parçalanmış, arkadaşımızın vücudunu zehirliyor. Bizlerin ısrarlı takibi ve balistikte çalışan arkadaşların objektif çalışmaları sonucunda kurşunun, otobüsün yanında duran, bizi korumakla görevli polisin silahından çıktığı anlaşıldı. Bu olayda bu kadar gizli bir silahın bu polise kimler tarafından verildiği ortaya çıkmadı; bir noktadan sonra tüm izler kayboluyordu. O polis de kurtuldu göz göre göre. Bu olay da, bende Özel Harp Dairesi çağrışımı yaptı."

Haziran 1977 seçimleri öncesinde Süleyman Demirel'in kendisine, CHP'nin Taksim'de düzenleyeceği bir miting sırasında Sheraton Otel'i'nin çatısından ateş açılacağına ilişkin bir mektup gönderdiğini anımsatan Bülent Ecevit, 1978'de hükümeti kurduğunda merak ederek dosyaları arattığını söylüyor: "Demirel bu uyarıyı neye dayanarak yapmıştı? İmzasız, antetsiz, üzerinde hiçbir örgütün işareti bulunmayan bir kâğıt getirildi. Orada bu bilgi veriliyor. Ne Emniyet Müdürlüğü'ne, ne MİT'e sorulmuş; bu bilgiyi kim verdi diye. Bizim öğrenmemiz de mümkün olmadı. Ve bu bende, yine Özel Harp Dairesi çağrışımı yaptı."

Hatırlarsınız, Can Dündar yazmıştı: Ecevit, 1974 yılında Başbakan iken, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar'ın kendisine gelip acil bir ihtiyaç için örtülü ödenekten birkaç milyon lira istediğini anlatıyor. Bu paranın hangi amaçla istendiğini sorunca, "Özel Harp Dairesi için" cevabını alıyor. Bugüne kadar giderler nereden karşılanıyordu peki? ABD'de, ulusal güvenlikle ilgili bir devlet dairesinden.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Ecevit derhal bir brifing istiyor. Brifingde, Özel Harp Dairesi'nin, adı gizli tutulan bazı "vatansever gönüllüleri" ömür boyu görevlendirdiğini ve Türkiye'nin bazı yerlerinde gerektiğinde kullanılmak üzere gizli silah depoları oluşturduğunu öğreniyor. Brifingden sonra Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık'la birlikte, Özel Harp'in sivil uzantılarını ortadan kaldırmaya karar veriyorlar. Ancak araya Kıbrıs Harekâtı giriyor, yapamıyorlar.

*Cumhuriyet* Gazetesi Başyazarı İlhan Selçuk 22 Kasım 1990 tarihli köşe yazısında; Özel Harp Dairesi hakkında ilginç şeyler söylüyor: Genelkurmay'a bağlı bir Özel Harp Dairesi'nin kurulması ve geliştirilmesi gayet doğal sayılmalı... Sorun bu değil. Nedir sorun? Türkiye'de çeyrek yüzyıldan beri terör sürüyor. Kimi zaman 'kent gerillası' kimi zaman 'kır gerillası' gibi adlarla da anılan terörün, iç savaşa doğru tırmanan boyutlar kazandığı da oldu. Terör nedeniyle ülke, iki kez askeri darbeye itildi. Ne var ki ne sıkıyönetim dönemlerinde, ne de doğrudan askeri yönetimlerde terörün önü alınabildi, kökü kazınabildi. Bu nedenle ülkenin ileri gelen hükümet adamları, politikacıları, aydın çevreleri ile birlikte geniş bir kesimin kuşkusu gün geçtikçe büyüyor. Türkiye'deki terör, devlet içinde yuvalanmış bir terör örgütü eliyle mi yürütülüyor? Özel Harp'in Türkiye'deki talimnamesi; 'FM 31-15' rumuzlu Amerikan Talimatnamesinden harfi harfine çevrilerek benimsenen, 'ST 31-15' simgeli bir kitapçık... Askerlik sanatında ilerlemiş ülkelerde yayımlanan talimatnamelerden yararlanmak doğaldır. Ne var ki 1964'te Türkçeye çevrilerek bizim orduya dağıtılan Amerikan Özel Harp Talimatnamesi, yalnız teknik değil, ideolojik temelleri de saptırıyor. Bu 'ideolojik esaslar', bizim subayımız ve askerimize belletiliyor, bir tür beyin yıkıyor. Düşmanımızı Amerikan gözlükleriyle görmeye başlıyo-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

ruz. Ancak bu da yetmiyor, bizdeki Özel Harp Dairesi'nin parasal ödeneğini Amerika veriyor. Genelkurmay'ın Özel Harp Dairesi, CIA kaynaklı ödenekle mi çalışacak ve yurdu koruyacak? Çeyrek yüzyıldan beri teröre kurban giden önemli kişilerin katilleri bulunamıyor. 1960'lar, 1970'ler ve 1980'lerde işlenen en büyük cinayetlerin failleri meçhuldür. Bugünkülerin üstünü de bir sis perdesi örtmüştür. Kuşkular büyüyor, sorunun işareti kasap çengeli gibi kıvrılıyor. ÖHD'ye bağlı sanılan kimi kuvvetler, terör eylemlerini yönetip yönlendiriyorlar mı? Katiller neden bulunamıyor? Devlet içinde yuvalanmış bir gizli örgüt, askeri darbe ortamı hazırlayıp orduyu istenmeyen bir yükümlülüğe itmek için planla, programla terör etkinliklerini mi körüklüyor?"

Özel Harp Dairesi konusunda, özellikle üzerinde durmamız gereken bilgileri Emekli Orgeneral Kemal Yamak, kitabında aktarıyor: "Özel Harp Dairesi, Amerikalıların verdiği destekle, **NATO'nun "örtülü harekât konseptine" dayanarak kurulmuş bir harekât ünitesi**di. Memleketimizin bulunduğu coğrafi mevki ve stratejik konum, böyle bir teşkilatı çok lüzumlu ve faydalı hale getiriyordu. Bu dairenin kuruluşu, yanlış hatırlamıyorsam 1952 yılında, Genelkurmay Başkanlığı'nın Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı bulunduğu bir dönemde, özel bir kararname ve sivil otoritenin kararıyla olmuştur. Genelkurmay Başkanlığı'na bağlı diğer bütün daireler, beliren ihtiyaca göre Genelkurmay Başkanı'nın emir ve onayıyla kurulabilirken, bu dairenin sivil otoritenin yazılı kararı veya kararnamesiyle kurulmasının bir anlamı olsa gerekir. Dairenin kuruluş yılları, Amerikan yardımı ve ilgilerinin başladığı ve kısa sürede yoğunlaştığı döneme rastlamış, bütün silahlı kuvvetlerde olduğu gibi, kuruluş ve eğitim konularında da yakın işbirliği kurulmuştu. Bu yakın ilişki ve iş-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

birliği zamanla azalsa da devam etmişti. Biz böyle bir dönem yaşıyorduk.

Aslında yabancılardan Özel Harp konusuyla ilgili doküman ve eğitim desteği, diğer askeri teknik ve taktikler kadar kolay alınamıyor, doküman alışverişi ise çok daha zor oluyordu. İşte başlangıçtaki ilişki yoğunluğu, zannedirim bu ihtiyaca ve gerekçeye dayanıyordu.

Bu destek ve yakın işbirliğinin yanlış çizgileri, dairenin kuruluşundan 15-20 sene sonra dahi hissedilebiliyordu. O dönemde Amerikalılar; esaslarını, doktrin ve stratejilerini tespit ederken kendi ihtiyaçlarına ve politikalarına göre, bu görevin hep dış ülkelerde yapılacağını kabul etmişler; kuruluş, görev, eğitim ve dokümanlarını buna göre oluşturmuşlardı.

**Hâlbuki biz bu görevi yurdumuzda, ordumuzla beraber ve kendi halkımızla birlikte yapacaktık.**

Bu nedenle, önemli farklılıkların olması gerekiyordu. Bu çok ince nokta bidayette bazı konularda gözden kaçmış ve Silahlı Kuvvetlerle görev ilişkisinin kurulması ve işbirliğinin sağlanması konusu arka planda kalmış, gizlilik anlayışıyla da birleşince ayrı ve kopuk çalışma sonucu önlenememişti. İlk düzeltilmesi gereken husus buydu.

Talimatnameler alelacele tercüme edilip yayınlanmış, belirtilen bu doktrin değişikliği veya yanlışlığı hiç dikkate alınmadan, konuyu bilmeyenlerce de tercüme ve alelusul kontrol edilerek, resmi talimatname olarak yayımlanmıştı. (ST 31-15 Sahra talimatnamesi) Ancak uygulama alanı da bulamamıştı. Bu talimatnamelerin hemen yardımcı doküman haline getirilmesi gerekiyordu. Genelkurmay Başkanlığı'nca çıkarılan bir emirle bu düzeltme yapıldı. Fakat nerelere kadar ulaşıldı bilemiyorum.

Seneler sonra kontrgerilla edebiyatı başlayınca daireye saldıranlar; çok acele tercüme edilip ya-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

yınlanan, içinde pek çok yanlış olan ve bizde hiç uygulanmayan bu talimatnameden alıntılar önlerine alacaklar ve yardımcı doküman haline getirilmiş olmasına rağmen bunları doküman silahı olarak kullanacaklardı.

Şimdi bu dairenin Amerikalılarla olan ilişkilerine değinmek istiyorum. Amerikalılar İkinci Cihan Harbi'nde Fransa'daki 'MAKİ' örgütünün, Rusya'daki '**PARTİZANLAR**'ın Almanlara neler yaptıklarını, silahlı kuvvetlerine nasıl destek sağladıklarını ve kurtuluşa nasıl yardımcı olduklarını görmüşlerdi. Türkiye gibi, Rusya ve Bulgaristan'la en geniş hududa sahip çok hassas bir ülkenin, böyle bir teşkilatlanmaya olan ihtiyacını ortaya koymuşlardı.

Kurtuluş Savaşı'nda Teşkilat-ı Mahsusa ile çalışan Atatürk, bu ihtiyacı Hatay konusunda gerginlikler devam ederken de dile getirmiş ve uygulamıştı."

Türkiye, bulunduğu coğrafi konum ve stratejik özellikleri nedeniyle, uzun yıllardır onlarca ülkenin psikolojik harp taktiklerine maruz kalmaktadır. Bu psikolojik harekâtlara karşı istihbarat birimlerince başarı sağlanamamıştır maalesef. Bu husus devletin üst düzey yetkilileri tarafından da defalarca kamuoyuna açıklanmıştır. Başarısızlığın başlıca nedenlerinden biri, Türkiye'nin iç ve dış güvenlik ile ilgili kırmızıçizgilerini eksik ve yanlış belirlemesi; tehdit algılamalarını yaparken üye olduğu uluslararası paktların etkisinde kalmasıdır. İstihbarat birimleri arasındaki koordinasyon eksikliği, MİT'in içe dönük yapısı, zayıf bütçe, hukuki eksiklikler, istihbaratın katı çizgilerle iç ve dış istihbarat olarak ikiye ayrılması da bu zafiyette etkilidir.

SSCB'nin dağılması ve 11 Eylül'de Pentagon'a ve İkiz Kuleler'e yapılan saldırılar sonrası gelişmiş ülkeler, bilhassa NATO ülkeleri, Soğuk Savaş döneminin aşırı gizli ve komp-

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

locu yapısından kurtularak daha şeffaf, iç ve dış tehditlere karşı küresel yeni savunma doktrinlerini hazırlayıp uygulamaya koyarken, ülkemiz Soğuk Savaş döneminin etkilerinden hâlâ kendisini kurtarmış değildir.

MİT Müsteşarı Emre Taner'in bu konuda yaptığı bir açıklama var. Ulus devletlerin geleceğini ve Türkiye'nin bölgedeki etkisini sorgulayan Taner; "Yalnız savunma pozisyonunda olmak, Türkiye'ye özgü şartlar nedeniyle kabul edilemez bir davranış olacaktır" diyor. Bu açılımın etkilerini hangi alanlarda görebileceğiz? İç politikada ve dış politikada Türkiye'yi ne gibi değişiklikler bekliyor?

Sayın Taner'in açıklamalarını çok önemli buluyorum. Anlaşıyor ki, MİT; dünya ve bölge konjonktürünü iyi okuyabiliyor. Açıklamada, Türkiye'nin gelecekte karşılaşacağı tehlikeleri bertaraf etmede "savunma" stratejisinden, gerekirse hücum stratejisine geçilebilecek yeni bir milli yapılanma sürecine girilmesi gerektiğinin altı çiziliyor.

Soğuk Savaş döneminden sonra gelişmiş dünya devletleri, ekonomik alanda, dış politikada ve askeri alanda istihbarat mekanizmalarını yeniden gözden geçirdiler. Birimler arasında gerekli istihbarat koordinesini sağlayarak, istihbarat birimlerinin mali kaynaklarını olağanüstü derecede arttırarak ve her türlü siyasi destek ve imkânı tanıyarak, hedef aldıkları ülkelerde örtülü veya açık ekonomik, askeri ve siyasi operasyon yapabilme güçlerini arttırdılar.

Türkiye'de de, MİT'in gerekli görüldüğü takdirde dış ülkelere yapacağı karşı operasyonlarla ilgili kanuni mevzuat ile bu kuruma yeterli bütçenin ayrılması gerekmektedir. Bu durum, Türkiye'nin dış politikalarının da değişeceği anlamı

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

na gelmektedir. Çünkü açık veya örtülü dış operasyonların başarılı olma şansı, o ülkenin dış politikalarının uygulama tarzları ile yakından ilgilidir.

MİT Müsteşarlığı yaptığı açıklamayla, ülkeyi yöneten bütün yetkilileri uyarmaktadır. Küresel tehdit, uluslararası ve asimetrik terör konularında ortaya çıkan yeni tehdit dalgası ile mücadelede başarılı olma şartının en önemli unsurunun, devletin üst katlarında geç kalınmadan sağlanacak bir uzlaşma olduğunu belirtmektedir. Böyle bir uzlaşmanın sağlanamaması durumunda, bu projenin hayata geçirilmesinin de imkânsız olduğu anlaşılmaktadır. Açıklamada MİT, 1990 sonrasına hazırlıksız yakalanıldığı-nı, ancak bunun en önemli nedeninin sistem içindeki yapılanmaların ve analizlerin, statükocu yaklaşıma koyu bir muhafazakârlıkla sahip çıkmaları olduğunu belirtmektedir.

*Emre Taner'in bu yeni açılımı kamuoyuyla paylaşmasını nasıl değerlendirmek gerekiyor? MİT, projeleri ve operasyonlarıyla gizli bir kurum değil mi? Devlet birimleri arasında olumsuz bir durum mu var yoksa?*

MİT, yeni tehdit değerlendirmelerini ve bu tehditlere karşı yürütülecek stratejileri kapsayan önlemler paketini elbette önce devlet içindeki kurumlarla paylaştı. Bu açıklama ile de, böylesi milli bir proje için, devlet içinde netice alamayınca, konuyu kamuoyu ile paylaşarak, projenin hayata geçirilmemesinden dolayı doğacak tarihi sorumluluğun kendilerinde olamayacağını açıkça belirtmekte. Ve bu konuda kamuoyu desteğini de arkasına alarak, devletin karar verici mekanizmalarında uzlaşma sağlanması için Türk halkını uyarmakta ve kamuoyu baskısı oluşturmaya çalışmaktadır.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

MİT, bu uyarılarında ve alınması gereken tedbirler konusunda tamamen haklıdır. Bundan sonraki adım ve görev, devleti idare edenlere düşmektedir. Devlet adına karar verme erkini elinde bulunduran yöneticilerin, birbirleri ile uyumsuz bir tavır sergileme lüksleri kalmamıştır.

Uzun yıllardan beri psikolojik harp metotlarına maruz kalan ülkemizde iç ve dış tehditler konusunda kırmızı çizgilerin korunamadığını görüyoruz. Toplumumuzun katmanlara ayrılmasına sebebiyet verecek laik-antilaik, Kürt-Türk ayrımlarının yaratılmaya çalışılmasıyla, Türkiye'nin en yumuşak karnı olan ve uzun yıllardan beri Türkiye'yi yönetenlerin gündeminden düşmeyen irtica tehlikesi gibi sanal iç tehditlerle; **asıl dış tehditlerin** göz ardı edilmesi hedeflenmiş olabilir. Büyük ve güçlü bir Türkiye istemeyen dış güçler ile onların ülkemizdeki uzantıları, uzun yıllardan beri Türkiye'yi kendi içerisindeki sorunlarla uğraştır

hale getirmeye ve böylece çok tehlikeli olan kendi faaliyetlerini maskeleyemeye çalışmaktadırlar.

İşte böyle kritik bir konjonktürde, MİT Müsteşarı'nın açıklaması; ülkemiz üzerinde oynanan oyunların artık fark edildiği, büyük ve güçlü Türkiye yolunda emin adımların atılacağına bir işareti olarak görülmelidir.

Bunun için de yapılacak en önemli iş, Soğuk Savaş döneminin tortularının temizlenmesidir. Öncelikle bu ülkede devletin suçlanmasına neden olacak, yabancı ülkelerin etkisiyle hazırlanmış, hukuk dışına çıkmış veya taşmış tüm talimat, yönetmelik ve genelgelerin yeniden, milli bir anlayışla, hukuk içinde kalınarak, millet-devlet kaynaşmasını sağlayacak şekilde, uzlaşma içinde ve sivil otoritenin kontrolünde yeniden düzenlenmesi gerekir. Devlet içinde devlet gibi dav-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

ranan, hukuk dışı oldukları için yabancı güçlerin sızmasına da açık olan bu tür yapılar, ancak bu şekilde kontrol altına alınabilir. Bu sağlandığı takdirde ülkemiz; faili meçhul cinayetler, darbeler, kaoslar ve kontrgerilla söylemleri ile anılan bir ülke olmaktan kısa sürede kurtulacaktır.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

## 27 NİSAN MUHTIRASI

*Türkiye'de demokrasi, 21 Nisan'da çok büyük bir yara aldı. Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanlığı'na aday olması ve TBMM'de ilk tur seçimin yapılmasının hemen ardından, Genelkurmay Başkanlığı'nın internet sitesinde, laiklik ve irtica konularına vurgu yapan bir bildiri yayınlandı. İsterseniz, Çankaya'nın önemini ve yetkilerini konuşarak tartışmaya başlayalım. Çankaya'yı önemli kılan şey nedir? Herkes Çankaya'yı gerçekten "son kale" olarak mı değerlendiriyor?*

Demokrasileri gelişmiş, parlamenter rejimle idare edilen ülkelerde Cumhurbaşkanlığı seçimleri sorunsuz bir şekilde gerçekleşir. Kimi zaman sokaktaki vatandaşın ülkede Cumhurbaşkanlığı seçimi olduğundan haberi bile olmazken, kendine has bir demokratik yapısı olan Türkiye'de Cumhurbaşkanı'nı seçmek her dönem sancılı olmuştur. Halen yürürlükte olan 1982 Anayasası ile Cumhurbaşkanlığı makamı olağanüstü yetkilerle donatılmıştır. 12 Eylül darbesini gerçekleştiren generaller öyle bir anayasa hazırlatmışlardır ki bir daha ülkede darbe yapılmasına gerek kalmayacak şekilde Cumhurbaşkanlığı'na ve MGK'ya yetkiler veren 12 Eylül Anayasası sayesinde, Cumhurbaşkanlığı makamı devletin tam anlamıyla her şeyi olmuştur.

1982 Anayasası'nın birçok maddesinde sorunlar olduğu gibi, Cumhurbaşkanlığı makamına verilen yetki ve sorumsuzluk kavramları da birbiri ile çelişmektedir. Anayasanın getirdiği sistem her ne kadar "parlamenter demokrasi" adıyla anılsa da bunun gerçeğe uzaktan yakından ilgisi yoktur. Parlamenter sistemlerde Cumhurbaşkanı'nın sorumsuzluğu temel bir kuraldır. Nitekim 1982 Anayasası'nda da, Cumhurbaşkanı'nın sorumsuzluğu belirtilmektedir ama aynı anayasa, Cumhurbaşkanı'nı büyük ve önemli yetkilerle donatmış, hatta Başbakan'dan bile yetkili kılmıştır. Tabii olanı, Cumhurbaşkanı'nın sorumsuz olması halinde aynı zamanda yetkisiz olmasıdır. Bu durumda 1982 Anayasası kendi içinde çelişmektedir. Ve bu anayasal sistemi parlamentarizm olarak tanımlamak da güçtür. Görülüyor ki 1982 Anayasası, yürütme işini sadece Başbakan'a bırakmamış ve "Sen bu işi Cumhurbaşkanı'nın denetim ve hatta yönetiminde yapacaksın" demiştir.

1982 Anayasası, 1987 tarihinden başlanarak günümüze kadar 11 kez değiştirilmiştir, en kapsamlı değişiklik 3 Ekim 2001 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarda, 1982 Anayasası'nın ancak 74 maddesi değiştirilebilmiş, sivil bir anayasa oluşturma çabaları maalesef sonuç vermemiştir. 1982 Anayasası'nın askerler tarafından yapılması, bu anayasa metninin ruhuna ve özüne işlemiş, bu nedenle yapılan değişiklikler sivil bir anayasa görüntüsü oluşmasına meydan vermemiştir.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Yapılan sivilleştirme çalışmalarına rağmen anayasanın Cumhurbaşkanına olağanüstü yetkiler vermesi, hatta bu yetkilerin yürütmenin üstünde sonuçlar doğurması, Cumhurbaşkanlığı makamını adeta devletin özü, kendisi haline getirmiştir. Bu durum da, Cumhurbaşkanlığı seçimlerini o derece önemli hale getirmiştir. 1982 yılından sonra yapılan tüm Cumhurbaşkanlığı seçimleri, Türkiye için zor, zor olduğu kadar da demokrasi ve istikrar adına sancılı süreçler yaşanmasına sebep olmuştur.

11. Cumhurbaşkanı'nın kim olacağı, AKP'nin Cumhurbaşkanı'nı seçip seçemeyeceği, Cumhurbaşkanı'nı yeni dönem milletvekillerinin seçmesi gerektiği, Cumhurbaşkanı eşinin türbanlı olup olamayacağı konuları, seçime henüz birkaç yıl varken bile Türkiye'yi germiştir. Seçim yaklaştıkça ülkemiz tam bir provokasyon süreci yaşadı, toplumu ayrıştırma, kamplara bölme amacını taşıyan olaylara sahne oldu. Ve son olarak AKP, Cumhurbaşkanlığı adaylığı için Abdullah Gül'ü aday gösterdi.

Abdullah Gül'ün tek aday olarak katıldığı Cumhurbaşkanlığı seçimleri, 27 Nisan 2007 tarihinde TBMM'de yapıldı. Meclis'teki ilk oturuma CHP, ANAP ve DYP katılmadı. Abdullah Gül, bazı bağımsız milletvekillerinin de katıldığı tarihi oylamada 357 oy aldı. Ve CHP, "Cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk turunda Genel Kurul'da 367 yeter sayıya ulaşılamadığı" iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvuracağını açıkladı.

367 şartının aranıp aranmayacağı, CHP'nin Anayasa Mahkemesi'ne yapacağı başvurunun kabul edilmesi halinde erken seçim dâhil, sürecin nasıl gelişeceği tartışmaları kamuoyuna ve Meclis kulislerine damgasını vurdu. Ulusal basında bu konu yoğun olarak tartışılırken, 28 Şubat 1997 post-

mo-<«

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

dern darbesinden on yıl sonra, 27 Nisan gecesi Genelkur-may'a yakın bazı gazetecilerin uyarılması ile Genelkurmay'ın web sitesinde, Türkiye Cumhuriyeti siyasi tarihinin en ağır sayılabilecek muhtırası, yine bir ilk olarak e-muhtıra şeklinde yayınlandı.

Medyada e-muhtıra olarak nitelenen 27 Nisan açıklaması, gerek üslubu, gerekse işaret ettikleri açısından siyasi tarihimizin en ağır muhtırası niteliğinde sayılabilir. Öte yandan hedef iktidar partisi olsa da, muhtıranın ordunun iç dinamiklerini tatmin etme amacına yönelik olduğu da iddialar arasında. 27 Nisan 2007 Muhtırası aynen şöyle:

*"Türkiye Cumhuriyeti devletinin, başta laiklik olmak üzere, temel değerlerini aşındırmak için bitmez tükenmez bir çaba içinde olan bir kısım çevrelerin, bu gayretlerini son dönemde artırdıkları müşahede edilmektedir. Uygun ortamlarda ilgili makamların, sürekli dikkatine sunulmakta olan bu faaliyetler; temel değerlerin sorgulanarak yeniden tanımlanması isteklerinden, devletimizin bağımsızlığı ile ulusumuzun birlik ve beraberliğinin simgesi olan milli bayramlarımıza alternatif kutlamalar tertip etmeye kadar de-gişen geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.*

*Bu faaliyetlere girenler, halkımızın kutsal dini duygularını istismar etmekten çekinmemekte, devlete açık bir meydan okumaya dönüşen bu çabaları din kisvesi arkasına saklayarak, asıl amaçlarını gizlemeye çalışmaktadırlar. Özellikle kadınların ve küçük çocukların bu tür faaliyetlerde ön plana çıkarılması, ülkemizin birlik ve bütünlüğüne karşı yürütülen yıkıcı ve bölücü eylemlerle şaşırtıcı bir benzerlik taşımaktadır.*

*Bu bağlamda;*

*Ankara'da 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamaları ile aynı günde Kur'an okuma yarışması tertiplenmiş,*

*GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR*

*ancak duyarlı medya ve kamuoyu baskıları sonucu bu faaliyet iptal edilmiştir.*

*22 Nisan 2007 tarihinde Şanlıurfa'da; Mardin, Gaziantep ve Diyarbakır illerinden gelen bazı grupların da katılımı ile, o saatte yataklarında olması gereken ve yaşları ile uygun olmayan çağdışı kıyafetler giydirilmiş küçük kız çocuklarından oluşan bir koroya ilahiler okutulmuş, bu sırada Atatürk resimleri ve Türk bayraklarının indirilmesine teşebbüs edilerek geceyi tertipleyenlerin gerçek amaç ve niyetleri açıkça ortaya konulmuştur.*

*Ayrıca, Ankara'nın Altındağ ilçesinde 'Kutlu Doğum Şöleni' için ilçede bulunan tüm okul müdürlerine katılım emri verildiği, Denizli'de İl Müftülüğü ile bir siyasi partinin ortaklaşa düzenlediği etkinlikte ilköğretim okulu öğrencilerinin başları kapalı olarak ilahiler söylediği, Denizli'nin Tavas ilçesine bağlı Nikfer beldesinde dört cami bulunmasına rağmen, Atatürk İlköğretim Okulunda kadınlara yönelik vaaz ve dini söyleşi yapıldığı yolunda haberler de kaygıyla izlenmiştir.*

*Okullarda kutlanılacak etkinlikler, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili yönergelerinde belirtilmiştir.*

*Ancak, bu tür kutlamaların yönerge dışı talimatlarla yerine getirildiği tespit edilmiş ve Genelkurmay*

*Başkanlığınca yetkili kurumların bilgilendirilmesine rağmen herhangi bir önleyici tedbir alınmadığı gözlenmiştir.*

*Anılan faaliyetlerin önemli bir kısmının bu tür olaylara müdahale etmesi ve engel olması gereken mülki makamların müsaadesi ile ve bilgisi dahilinde yapılmış olması, meseleyi daha da vahim hale getirmektedir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Cumhuriyet karşıtı olan ve devletimizin temel niteliklerini aşındırmaktan başka amaç taşımayan bu irticai anlayış, son günlerdeki bazı gelişmeler ve söylemlerden de cesaret almakta ve faaliyetlerinin kapsamını genişletmektedir.*

*Bölgemizdeki gelişmeler, din ile oynamanın ve inancın siyasi bir söyleme ve amaca alet edilmesinin yol açabileceği felaketlerin*

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

*ibret alınması gereken örnekleri ile doludur. Kutsal bir inancın üzerine yüklenmeye çalışılan siyasi bir söylem veya ideolojinin inancı ortadan kaldırarak, başka bir şeye dönüştüğü, ülkemizde ve ülke dışında görülebilmektedir. Malatya'da ortaya çıkan olayın bunun çarpıcı bir örneği olduğu ifade edilebilir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin çağdaş bir demokrasi olarak, huzur ve istikrar içinde yaşamasının tek şartının, devletin Anayasamızda belirlenmiş olan temel niteliklerine sahip çıkmaktan geçtiği şüphesizdir.*

*Bu tür davranış ve uygulamaların, Sn. Genelkurmay Başkanı'nın 12 Nisan 2007 tarihinde yaptığı basın toplantısında ifade ettiği 'Cumhuriyet rejimine sözde değil, özde bağlı olmak ve bunu davranışlarına yansıtmak' ilkesi ile tamamen çeliştiği ve Anayasanın temel nitelikleri ile hükümlerini ihlal ettiği açık bir gerçektir.*

*Son günlerde, Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde öne çıkan sorun, laikliğin tartışılması konusuna odaklanmış durumdadır. Bu durum, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından endişe ile izlenmektedir.*

*Unutulmamalıdır ki, Türk Silahlı Kuvvetleri bu tartışmalarda taraftır ve laikliğin kesin savunucusudur. Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetleri yapılmakta olan tartışmaların ve olumsuz yöndeki yorumların kesin olarak karşısındadır, gerektiğinde tavrını ve davranışlarını açık ve net bir şekilde ortaya koyacaktır. Bundan kimsenin şüphesinin olmaması gerekir.*

*Özetle, Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün, 'Ne mutlu Türküm diyene!' anlayışına karşı çıkan herkes Türkiye Cumhuriyeti'nin düşmanıdır ve öyle kalacaktır.*

*Türk Silahlı Kuvvetleri, bu niteliklerin korunması için kendisine kanunlarla verilmiş olan açık görevleri eksiksiz yerine getirme konusundaki sarsılmaz kararlılığını muhafaza etmektedir ve bu kararlılığa olan bağlılığı ile inancı kesindir.*

*Kamuoyuna saygı ile duyurulur."*

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*Genelkurmay Başkanlığı'nın bu sert muhtırasına hükümet, Cumhuriyet tarihinde bir ilk olarak aynı sertlikte cevap verdi. Hükümet Sözcüsü Cemil Çiçek, muhtıraya karşı 28 Nisan'da yaptığı basın toplantısında şunları söyledi:*

*"Dün Genelkurmay Başkanlığı tarafından çeşitli konulardaki görüşlerini ifade eden bir açıklama, basın yayın organlarına gece yarısı verilmiş ve Genelkurmay Başkanlığının internet sitesinde yayınlanmıştır.*

*Bu açıklama Hükümete karşı bir tutum olarak algılanmıştır. Kuşkusuz, demokratik bir düzende bunun düşünülmesi dahi yadırgatıcıdır. Öncelikle söylemek isteriz ki, Başbakana bağlı bir kurum olan Genelkurmay Başkanlığının herhangi bir konuda Hükümete karşı bir ifade kullanması demokratik bir hukuk devletinde düşünülemez.*

*Genelkurmay Başkanlığı, Hükümetin emrinde, görevleri Anayasa ve ilgili yasalarla tayin edilmiş bir kurumdur. Anayasamıza göre, Genelkurmay Başkanı görev ve yetkilerinden dolayı Başbakana karşı sorumludur.*

*Bu metnin basın yayın organlarına verilmesi ve Genelkurmaydın internet sitesinde yayınlanmasındaki zamanlama manidardır. Öncelikle, devletimizin yüce makamı olan Cumhurbaşkanlığına 11. Cumhurbaşkanını seçme sürecinde böyle bir metnin, hem de gece yarısı ortaya çıkması son derece dikkat çekicidir. Bunun, bu hassas dönemde, Anayasa Mahkemesi eksenli tartışmalar yapılırken ortaya çıkması, yüce yargıyı etkilemeye yönelik bir girişim olarak algılanacaktır.*

*Herkes şunu açıkça bilmelidir ki Hükümetimiz, devletimizin Anayasanın 1,2 ve 3. maddelerindeki temel ve vazgeçilmez ortak değerleri, ülkemizin birlik ve bütünlüğü,*

*milletimizin saygınlığı, Türkiye'nin laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olma niteliği konusunda herkesten daha fazla taraftır ve hassastır.*

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

*Türkiye'nin milli birlik ve bütünlüğü ve Türk Milletinin esenliği bu değerlerin korunması ile mümkündür.*

*Cumhuriyetimizin temel niteliklerine, Anayasa ve yasalara aykırı, gerçek ve tüzel kişiler tarafından zaman zaman ortaya konan hiçbir tutum ve davranışı tasvip etmek mümkün değildir. Bu durumlarda zaten başta Cumhuriyet Savcıları olmak üzere, soruşturma makamları hiç kimseden izin almadan gerekli soruşturmaları yapma yetkisine sahiptirler. Bu konularda gereğini yapmak vazifeleridir.*

*Ayrıca Hükümetimizin ve bağlı birimlerin gerek basın yoluyla duyulan, gerekse çeşitli ortamlarda dile getirilen, devletimizin temel değerleri ile çelişen uygulamalar konusunda duyarsız kalması söz konusu olamaz.*

*Bu nedenle ilgili metinde Genelkurmay Başkanlığının Hükümetle ilişkileri bakımından son derece yanlış ifadelerin yer alması üzücü olmuştur. Devletimizin tüm temel kurumlarının bu konularda daha özenli ve dikkatli olması gerektiği, Türkiye'nin güçlenme, modernleşme ve demokratik standartlarını yükseltme sürecinin sağlıklı yürümesi bakımından zorunludur. Aksi halde devletimizin güçlenmesine, ülkemizin huzur ve refahına telafi edilemez zararlar verilmiş olacaktır.*

*Devletimizin temel değerlerini koruma konusunda birincil görev Hükümetindir. Hükümet bu konuda tavizsiz bir şekilde taraf olduğu için, Hükümete bağlı tüm kurumların da bu doğrultuda taraf olmaları zaten eşyanın tabiatı gereğidir.*

*Türkiye'nin her sorunu hukuk kuralları ve demokrasi içinde çözülecektir. Aksi bir düşünce ve tutum asla kabul edilemez. Herkese ve her kuruma düşen görev, bu sürecin işlemlerini kolaylaştırmaktır. Bunun dışındaki arayışların ülkemize ve milletimize ne kadar zarar verdiği geçmişte yeteri kadar, acı biçimde tecrübe edilmiştir.*

# T

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*Hükümetimiz, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Cumhuriyetimizi daha da güçlendirmek ve demokrasimizi zedeletmemek konusunda tam bir kararlılık içindedir.*

*Cumhuriyetimiz ve Demokrasimiz vazgeçilmez, geri döndürülemez bir kazanımdır. Bugün devletimizin temel niteliklerini korumak konusunda hepimiz el ve gönül birliği içinde geleceğe nasıl daha güçlü yürürüz onun mücadelesini vermeliyiz- Enerjimizi iç tartışmalarla tüketmek yerine ülkemizi küresel rekabette daha güçlü hale getirmeye ve milletimizin refah ve mutluluğunu arttırmaya sarfetmeliyiz- Bu bağlamda, bazı iyi niyetli olmayanların Hükümetimizle Türk Silahlı Kuvvetlerimizi karşı karşıya getirme çabalarını boşa çıkarmalıyız-*

*Türkiye'nin uluslararası toplumda itibarını zedeleyen, çağdaş dünyadaki konumumuza zarar veren, Türk ekonomisinin istikrarını tehdit eden, demokrasiye aykırı ve Türk Milletinin vicdanında yara açan davranışlardan tüm sorumluluk sahiplerinin kaçınması gereklidir.*

*Güven ve istikrarı zedeleyenler, ülkemizin ve milletimizin âli menfaatleri bakımından doğuracağı olumsuz sonuçların sorumluluğunu da yükleneciklerini bilmelidirler."*

**Muhtıra'da laiklik ve irtica konularının ön plana çıkarıldığını görüyoruz. Çok önceden hazırlanmış bir metin olmadığını anlamak zor değil. 27 Nisan'da yayınlanan bildiride, henüz beş gün önce, yani 22 Nisan'da Şanlıurfa'da yapılan bir organizasyon dayanak gösteriliyor. Bu muhtıra bekleniyor muydu? Hükümet, Emniyet, MİT ve diğer kurumlar; böyle bir harekettten haberdar mıydı?**

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

*Öyle görünüyor ki başta hükümet çevreleri olmak üzere, Türkiye'deki istihbarat birimleri de böyle bir muhtırayı beklemiyorlardı. Ancak 28 Şubat sürecinin bitip bitmediği, son on yılın en çok tartışılan konuları arasında yer alıyordu. Birçok siyaset bilimci, Türkiye'de artık darbe ve muhtıralar döneminin*

kapandığına işaret ediyordu. 28 Şubat sürecinin hukuksuz, keyfi ve baskıcı ortamının sona erdiğini iddia edenlerin sayısı hiç de az değildi. 28 Şubat'ın onuncu yılında, 28 Şubat'ı gerçekleştiren üst düzey askerlerin, medyada ve panellerde çok ağır bir biçimde eleştirilmelerine dahi Genelkurmay bir tepki göstermemişti. Bu durum Türk demokrasisinin geliştiğinin ve darbe dönemlerinin kapandığının bir işareti olarak algılanmaya başlanmıştı.

Ancak Türkiye'de darbe şartlarının oluşturulmasının, ülkemizin dış politikalarıyla direkt irtibatlı olduğunu daha önceki konuşmalarımızda nedenleri ile ortaya koymuştuk. AKP'nin 2002 tarihinde tek başına iktidar olması ve AB'ye giriş sürecinde demokratikleşme ile ilgili uyum yasalarının birbiri ardına çıkarılması, bazı çevreler tarafından demokrasi açısından olumlu gelişmeler olarak değerlendiriliyordu. Ancak, 2002 Nisan ayında Mülki İdare Şurası tarafından EMASYA'nın, 5442 sayılı 11 İdaresi Kanunu'na 10 ayrı yönden aykırı olduğunun kamuoyu ile paylaşılmasına rağmen, EMASYA'nın fişleme ve diğer faaliyetlerine aynen devam etmesi, 28 Şubat sürecinin fiilen devam ettiğinin bir işaretiydi. Biliyorsunuz, 28 Şubat sürecinde, Batı Çalışma Grubu'nun hukuki dayanağının EMASYA olduğu açıklanmıştı. (EMASYA konusu, kitabın ilerleyen sayfalarında detaylarıyla anlatılmaktadır.)

28 Şubat türü süreçlerin aynı biçimde gelmeyeceğini, bunun ortaya konan tehdit algılamalarına bağlı olarak farklılık-

ftgil

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

lar gösterebileceğini, sivil inisiyatif de diyebileceğimiz Sivil Toplum Kuruluşları ve bu çerçevede halkın da sürece dahil edilebileceğini daha önceden de açıklamıştık.

Dikkat edilirse bu tür faaliyetlerin ABD'nin Irak'ı işgal harekâtını başlattığı 20 Mart 2003 tarihinden sonraya denk düştüğü görülür. Bu herhalde büyük bir tesadüf olmasa gerektir. Hatırlanacağı gibi ABD askerlerinin Türk toprakları içinde konuşlandırılmasını ve Kuzey Irak'a geçiş koridoru açılmasını, ayrıca Türk topraklarının, limanlarının ve İncirlik Hava Üssü'nün ABD tarafından kullanılmasını öngören 1 Mart 2003 tarihli tezkerenin TBMM'de reddedilmesi sonucu, ABD-Türkiye ilişkilerinde büyük sorunlar yaşandı. Bu tarih, ABD Türkiye ilişkileri açısından bir dönüm noktasıdır. Daha sonra gelişen çuval olayı ve Türkiye'nin fiziki sınırlarını küçültüp bu bölgede bir Kürt devletini gösteren, Pentagon kaynaklı haritalar, stratejik ortaklığa gölge düşüren ve ilişkileri geren olaylar olarak iki ülke gündeminde yerini aldı.

Biliyorsunuz Türkiye, Ortadoğu'da ABD ve İsrail yanlısı dış politikalara zorlanıyor. ABD ve İsrail, Türkiye'yi İran'a yapılacak askeri bir operasyonda müşterek hareket edilmesi yönünde sıkıştırıyor. Ayrıca Türkiye'nin Kerkük'e müdahale etmemesi konusunda diplomasiyi ve diplomasi dışı her yolu deniyorlar. Türkiye içindeki gelişmeleri, Ortadoğu'daki ve dünyadaki gelişmeler ışığında, ülkenin dış politika ve stratejileri çerçevesinde incelememiz gerekiyor.

Yeni Şafak gazetesi yazarı İbrahim Karagül, 4 Mayıs 2007 tarihli yazısında şu görüşlere yer veriyor:

"Şu an Ankara'da oynanan iktidar oyununu kimler kuruyor acaba? Ankara'da olanlar, sadece Türkiye'nin iç iktidar çekişmesiyle sınırlı kalmayacak. ABD'nin Ortadoğu politikalarını, AB'nin

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

fffi

bölge politikalarını ve üyelik sürecini, yakın çevremizdeki gelişme-ri ciddi biçimde etkileyecek. Türkiye'deki kavga üzerinde en etkin güç, elbette Washington. Sadece etkin ve yönlendirici değil, aynı zamanda sonuçlarından en çok etkilenecek olan ülke de ABD... Peki ABD, Ankara'daki iktidar mücadelesine nasıl bakıyor? Hangi tarafı destekliyor? Kimlerle işbirliği yapıyor? ABD için demokratik sürecin işleme mi önemli, bölgesel çıkarları mı? Orduyu mu destekler, sivil hükümeti mi? Hangisi ABD çıkarlarına daha uygun?

Öncelikle Washington dahilerin, demokrasi gibi uğruna bir şeyler feda edecekleri bir değeri yok. Türkiye'nin özgürleşmesinden, demokratik kurumların güç kazanmasından daha büyük öncelikleri var. Bu hep böyle olmuştur. Çünkü demokratik süreç, ABD için bazen tehdit olabiliyor. Ortadoğu'daki demokratik süreçleri baltalamasının nedeni bu. Türkiye'de 1 Mart tezkeresi demokratik sürecin eseri değil mi?

Yeni durum, ABD'nin bölgede geliştirmeye çalıştığı serbest pazar için tehdit oluşturuyor. Özellikle yeni Ortadoğu dizaynı için. Özellikle Irak için. Mesela Türkiye'nin Kuzey Irak'a müdahale ihtimali, Washington için asla göze alınamayacak bir gelişmedir. George Bush yönetiminin 'Türkiye'nin Kuzey Irak'a müdahalesi, İsrail'in Lübnan'daki yenilgisine benzer stratejik bir yenilgiye dönüştür' uyarısının

*bu dönemde yapılması oldukça manidardı ama Türkiye'de pek fazla kimsenin dikkatini çekmedi. Türkiye'de lobicilik yapan ABD'liler, İsrail'in Hizbullah karşısındaki hezimetinin bir benzerini Türkiye'nin Kuzey Irak'ta yaşayabileceğini, böyle bir müdahalenin ABD ve NATO desteğinden yoksun olacağını söylüyormuş.*

*Net olan, Kuzey Irak meselesinin hem Türk-ABD ilişkilerinde, hem de Türkiye'nin iç siyasi ve toplumsal yapısında derin krizlere, ayrışmalara, hatta çatışmalara neden olabileceğidir."*

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

27 Nisan muhtırası özellikle ülke içinde ve dışında tepkilere yol açtı. Genelde emekli askerler ve CHP muhtıraya tam destek verirken, ANAP ve DYP'nin çekimser bir politika izlediği görüldü. 11. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yapıldığı ilk turda, ANAP ve DYP'nin CHP ile birlikte TBMM Genel Kurulu'na katılmaması, Türkiye genelinde protesto edilmelerine yol açtı.

ANAP MKYK Eski Üyesi Hüseyin Kocabıyık, bir gazeteye verdiği röportajda, *"Sayın Mumcu nun söyledikleri, ancak bir insanın kafasına silah dayanarak söyletilebilir. Erkan Mumcu gibi bir siyasetçinin bu sözleri söylemesi imkânsız" diyor. Kocabıyık'ın, "Bu iki Genel Başkan (Ağar ve Mumcu), yüksek şiddette bir askeri harekât için uyarılmışlardır. Bu yönde gelen telkinlere inanarak, bu askeri müdahaleye göre yeniden tavırlarını belirlemişlerdir"* sözlerini iyi analiz etmek gerekiyor.

***Aslında 2003 tarihinin ortalarından itibaren ordu içinde bazı cunta gruplarının oluştuğu, bu grupların muhtıra ve darbe hazırlığında olduğu iddiaları Nokta dergisi tarafından ortaya atılmıştı.*** Nokta dergisi, Mart 2007'de Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Özden Örnek'e ait olduğunu iddia ettiği günlükleri yayınladı. Gerçi Oramiral Özden Örnek, Nokta'da yayınlanan günlüklerin kendisine ait olmadığından bahisle, Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'na başvurdu. Savcılık da konuyu incelemeye aldı. Hukukta prensip belli: İddia sahibi iddiasını ispatlamakla mükelleftir. Nokta dergisi yayınladığı darbe günlüğü ile ilgili notların Oramiral Özden Örnek'e ait olduğunu ispat etmek zorunda. Bu hukuki durumu anlattıktan sonra, iddialara bir göz atalım.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Nokta dergisi tarafından Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Özden Örnek'e ait olduğu iddia edilen notlara göre, AKP'nin iktidara gelmesinden rahatsız olan komuta kademesi, iki farklı darbe planı hazırlamış. Ordunun yönetim kademesinde yaşanan tartışmaların gün gün kaleme alındığı notlara göre, Kuvvet Komutanları 2004 yılı içinde "Sarı Kız" ve "Ay Işığı" adlı iki operasyonu gündeme almış. Dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ü "dinci ve hükümet yanlısı", Genelkurmay İkinci Başkanı Org. İlker Başbuğ'u "güvenilmez" olarak tanımlayan kuvvet komutanları; darbe yapmak için basın, iş dünyası, rektörler ve sivil toplum kuruluşları ile görüşmelerde bulunmuş. Planın başarısız olması durumunda izlenecek yol bütün detaylarıyla raporlanmış:

*"06 Aralık 2003: Bu hafta bütçe komisyonunda (TBMM Plan-Bütçe Komisyonu) bir AKP milletvekili, tekkelerin açılmasını isteyince hepimiz çok rahatsız olduk. Toplandık. (...) Ve kendimize göre bir eylem planı yapmaya karar verdik. Önce basını ele geçirmeye çalışacaktık. Bu nedenle ben M.Ö'yü (Mustafa Özman) davet edecektim. Sonra rektörler ile temas edip öğrencileri sokağa dökcektik. Sendikalar ile aynı şekilde hareket edecektik. Sokaklara afiş astıracaktık. Dernekleri hükümet aleyhine teşvik edecektik. Bunları yurt çapında yapacaktık. Yukarıdakiler 'Sarı Kız' olarak anılacaktı."*

Emekli Oramiral Özden Örnek'in görevi devraldığı Ağustos 2003'ten sonra tutmaya başladığı günlüklere göre, hükümetin icraatlarından rahatsız olan kuvvet komutanları ilk olarak dönemin Genelkurmay Başkanı Özkök'e bu rahatsızlıklarını dile getiriyorlar. Dört kuvvet komutanının Genelkurmay Başkanı'ndan habersiz olarak değişik zamanlarda bir araya gelerek, eylem stratejisi geliştirdikleri de ortaya çıkıyor. Bu planlardan haberdar olan Özkök, komutanları uyarıyor, fakat gizli

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

toplantılar devam ediyor. AKP Hükümeti'ni bazı şeylerden vazgeçirmek için neler yapılması gerektiği ile ilgili bir raporun kuvvet komutanları tarafından hazırlanarak Genelkurmay Başkanı'na sunulması kararı alınıyor. Raporun Genelkurmay Başkanı'na sunulup incelenmesinin talep edileceği, Genelkurmay Başkanı'nın kendileri ile aynı fikirde olmaması durumunda çekilmesinin isteneceği de notlar arasında yer alıyor.

Yine notlarda dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı'nın, hazırlanan çalışmayı Genelkurmay Başkanı'na verdiği, Genelkurmay Başkanı'nın çalışmaya dört noktada itiraz ettiği, hükümetin şeriat devleti kurmak istediğine inanmadığını söylediği ifade ediliyor. Ayrıca günlükte rektörlere eylem talimatı verildiği, bu arada Genelkurmay Başkanı ve Genelkurmay İkinci Başkanı ile kuvvet komutanlarının arasında iplerin tamamen koptuğu, Genelkurmay

Başkanı'nın dıştan Cumhuriyetçi gözükmeyle beraber içinden dinci bir görüşü desteklediğine kuvvet komutanlarınca karar verildiği, İkinci Başkan'ın ise güvenilecek bir general olmadığı iddiaları dile getiriliyor.

Derginin iddialarına göre, kuvvet komutanları ile Genelkurmay Başkanı arasındaki görüş ayrılıkları 3 Aralık 2003 tarihinde yapılan YAŞ hazırlık toplantısında zirve noktaya çıkıyor. Tek tek söz alan komutanlar, hükümetin devrilmesi için muhtıra verilmesi gerektiğini söylüyorlar. Toplantı sonunda konuşan Özkök ise genel olarak komutanların görüşlerine katıldığını, fakat muhtıra verilmesini tasvip etmediğini, değişimin demokratik yollardan yapılması gerektiğini belirtiyor.

Hazırlanan darbe planında hükümetin düşürülmesi için izlenecek yöntemler alternatifli olarak ele alınıyor. Planın başarısız olması durumunda izlenecek yöntemler de değerlendiriliyor.

#### ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

Sunum notlarında detayları verilen planlara göre, darbe bütün aşamalarıyla tek tek anlatılıyor. Öncelikle Genelkurmay Başkanı'nı baskı altına almak isteyen darbeciler, bunun paralelinde hükümeti zayıflatmak için vekiller üzerinde planlar geliştiriyorlar. Hükümetten ayrılabilir olan vekiller tespit edilip yeni bir grup kurdurulmak istenirken aynı zamanda ekonominin raydan çıkmaması için sermaye çevreleriyle yürütülecek gelişmeler de dile getiriliyor. Darbe planında AB'den ve ABD'den gelebilecek tepkileri dizginlemek için yapılması gerekenler de sıralanıyor. Kamuoyundan gelebilecek tepkilerin ise toplum önderleri, gazeteciler ve sivil toplum kuruluşlarına yaptırılacak açıklamalarla önlenmesi planlanıyor.

Günlüğe göre Sarıkız operasyonu sürecinde komutanlar arasında görüş ayrılıkları da yaşanıyor. 3 Şubat 2004 tarihli notlara göre Jandarma Genel Komutanı, diğer komutanlara 10 Mart'ta ihtilali gerçekleştirmek yönünde baskı yapıyor. Kara Kuvvetleri Komutanı ve diğer komutanârsa onu şimdilik kaydı ile frenliyor ve darbe için ortamın uygun olmadığını söylüyorlar.

Sarıkız adlı darbe girişiminin, başlangıçtaki destekçileri Kara Kuvvetleri Komutanı Yalman ve Deniz Kuvvetleri Komutanı Örnek'in kesin tavrının ardından tümüyle raftan indirilmesini izleyen günlerde, bu darbe girişiminin en aktif unsuru olarak öne çıkan Şener Eruygur tek başına darbe planlamış.

Örnek'in günlüklerinde 14 Ekim 2004 tarihli şu notlar dikkat çekici: *"Fenerbahçe'ye Aytaç Paşalarla gittim. Daha çok o konuştu. Şener bizden habersiz darbe planı hazırlatmış. Adı da AYIŞIGI. Darbede kimin başkan olacağı belli değil. Hepimize davranışlarımıza göre bir kod adı verilmiş. Havacı ona destek verdiği için o anlamda, bizlere ise sana karşı anlamda, bana da belli değil anlamda notlar vermiş. Bu plan, Genelkurmay Başkanlığı'nın elinde olduğu için, içlerinden biri tarafından sızdırılmış, MİT ve hükümetin elinde varmış, ikinci planda ise sen ve ben gösterilmiyoruz, sadece havacı var."*

Toparlarsak, Özden Paşa'nın günlüklerine göre 2004 yılında iki darbe girişimi yaşanmış. İlki, Genelkurmay Başkanı'nın hiçbir zaman katılmadığı, başlangıçta dört kuvvet komutanının içinde olduğu, sonraki aylarda Kara ve Deniz Kuvvetleri Komutanı'nın dışarıya çıkmaya çalıştığı "Sarıkız" kod adlı darbe girişimi. İkincisi ise Jandarma Genel Komutanı'nın tek başına hazırladığı ama öteki üç kuvvet komutanını da işin içine çekmeye çalıştığı 'Ayışığı' adlı darbe girişimi ve Şener Eruygur'un yanına sadece Hava Kuvvetleri Komutanı İbrahim Fırtına'yı alarak yapmayı planladığı darbe.

**Bu noktaya gelinceye kadar hükümetle askeri karşı karşıya getirecek kadar ciddi sorunlar yaşandı mı? Durumu sadece türban ve laiklik endişesiyle mi açıklayacağız?**

AKP 2002 genel seçimlerde tek başına iktidar oldu. Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde çıkardığı uyum yasaları ve dış politikada geleneksel ulusalcı politikalarla farklı stratejiler ve çözümler ortaya koyması, ülkede bir kesim tarafından ciddi anlamda eleştirilmesine sebebiyet verdi. Kıbrıs'ta ve Ortadoğu'da yürütülen politikalar ve özelleştirmeler başta olmak üzere, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nin hazırlanmasında, iç ve dış tehditlerin belirlenmesinde ordu ile hükümet arasındaki farklı değerlendirmeler; MGK'nın yetkilerinin AB uyum yasaları çerçevesinde güvenlik-özgürlük dengesi içinde

kısıtlanması, ordu ile hükümet arasındaki kırılma noktaları olarak değerlendirilebilir.

28 Şubat post-modern darbesi ile iktidardan antidemokratik bir şekilde uzaklaştırılan Refah-Yol iktidarında hedef, şüphesiz ki Refah Partisi ve Milli Görüş ideolojisi idi. Ancak bu post-modern darbe, tüm darbelerde olduğu gibi darbecilerin istediği doğrultuda gelişmemiş; bilakis yok edilmek istenen bir ideolojinin tek başına iktidar olmasına sebebiyet vermişti. Her ne kadar başta yenilikçi grup olarak ayrılan AKP'lilerin büyük kısmı, bu ideolojiden sıyrıldıklarını, değiştiklerini iddia etseler de; ordu içinde yeterince inandırıcı bulunmamışlardır. AKP Genel Başkanı ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 28 Şubat süreci içinde, gerekli mesajları aldıklarını her fırsatta dile getirse de, gelinen nokta açısından bunun pek faydası olmadığı anlaşıyor.

**Rahatsızlığın daha çok, "Genç Subaylar" olarak adlandırılan, ordu içinde etkili bir grup asker tarafından sık sık dışa vurulduğu belirtiliyordu. Hükümet, bu işaretlerin farkına varmamış mıydı?**

Bütün darbeler öncesi ortaya atılan "Genç Subaylar rahatsız" söylemi, eski Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök döneminde, *Cumhuriyet* gazetesi Ankara temsilcisi Mustafa Balbay tarafından dile getirilmiş; ancak bu yazı Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ün ağır eleştirilerine hedef olmuştu. Bu süreçte Kenan Evren de ordu içindeki genç subaylara dikkat edilmesi, darbe yanlısı olanların tespit edilerek ordudan atılması yönünde bence çok ciddiye alınması gereken açıklamalar yapmıştı.

"Genç Subaylar rahatsız" söylemi, o dönemde Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından da yalanlanmış, ordu ile hükümet

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

arasında bir sorun olmadığı açıklanmıştı. Ama yine de devletin en yüksek mevkilerindeki kişilerce yapılan bu açıklamalara rağmen, bazı odaklarca Cumhuriyet'in temel niteliklerinin ve bağımsızlığın tehlike altında olduğunun, "yeni bir Kurtuluş Savaşı başlatılması" gerektiğinin altı çizilmiş, meşru bir hükümete karşı bir Kurtuluş Savaşı sendromu yaratılmış ve sivil inisiyatifin de bu sendroma dâhil edilebilmesinin alt yapıları süratle oluşturulmuştur.

**Genelkurmay Eski Başkanı Hilmi Özkök'ün, görev yaptığı süre içinde demokrasi dışı davranışlara kesinlikle taviz vermediği, bilakis müdahale yanlısı tutum içinde olanlara karşı yaptırımlar uyguladığı artık biliniyor.** Buna karşılık Genelkurmay Eski Başkanı Hilmi Özkök'e, ordu içinden ve dışından çeşitli eleştiriler getirildiği de basında yer aldı. Eğer Hilmi Özkök zamanında Türkiye, bir muhtırayla veya darbeyle karşı karşıya kalmadıysa, bunun tek nedeni; görev yaptığı süreçte milli bir duruş sergileyen Hilmi Özkök Paşa'nın, Cumhuriyet ve demokrasinin birbirine düşman olmadığını, aksine birbirini tamamlayan, ülkenin temel taşları olduğunu gösteren tutum ve davranışları olmuştur. **Bu tutum, ülkeyi katmanlara ayırarak ülkede bir iç savaş yaratmak isteyen dış güçlerin de oyununu ciddi anlamda bozmuştur.**

Hilmi Özkök'ten sonra Genelkurmay Başkanlığı'na atanan Orgeneral Yaşar Büyükanıt, böylesine kritik bir süreçte görevi devralmıştır. **Hilmi Özkök döneminde ortaya atılan "Genç Subaylar rahatsız" söylemi, ülkeyi yöneten devlet kurumlarına karşı bir psikolojik harekâta dönüştürülmüştür. Bu psikolojik harekâtın dış kaynaklarının ve iç taşeronlarının bulunması çok önemlidir.** Bu ülkede geçmişte yaşanmış birçok tecrübe olmasına rağmen; Genç Subaylar sendromu yıllardır tekrar tekrar ısıtılıp Türkiye'nin iç huzurunun ve istik-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

rarının bozulması pahasına ortaya konabiliyorsa, bu konunun ülke adına askeri bürokrasi ve siyasi irade ile müştereken irdelenmesi gerekir. Bu, ülkeyi sevmekle eşdeğerdir.

Kamuoyu ve medyada 27 Nisan Muhtırası ile ilgili olarak komplo teorisine varan söylemler öne sürülmektedir. Bu muhtıranın perde arkasının kısa bir süre içinde aydınlanacağını zannediyorum ve çok kısa bir süre önce, ülkede irticai tehlike ile ilgili ağır açıklamalar yapan, ama bunun yanı sıra askere siyasetin girmemesini ve TBMM'nin iradesinin önemini vurgulayan Büyükanıt Paşa'nın; medyaya yansımış bazı açıklamalarını ele alarak bu muhtıranın perde arkasını az da olsa arayabileceğimizi düşünüyorum.

Açıklamalar:

28 Ağustos 2006: *"Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu günden bugüne kadar hiçbir zaman, bu kadar tehlide aynı anda karşı karşıya gelmemiştir. İrtica tehdidi, Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu anda başlamıştır ve bugün de devam etmektedir."*

8 Ocak 2007: *"28 Şubat süreci devam ediyor mu? Türkiye'de irticai tehdit devam ediyorsa, o süreç devam ediyor. Bizim için halen bölücü terör ve irtica, bir iç tehdit unsurudur ve bu tehdit devam ediyor."*

16 Mart 2007: "Ben bir askerim. Siyasetle ilgim yok ve olamaz-TSK olarak, anayasa ve kanunları, sürekli bize hatırlatanlar kadar biz de biliyoruz. Bizim, böyle hatırlatmalara ihtiyacımız yoktur. Ayrıca hiç kimsenin TSK'yı bir kapıkulu askeri olarak görmesini de istemiyoruz- TSK anayasal bir kurumdur. Asker, zamanı geldiğinde görevini yapmak zorundadır."

12 Nisan 2007: "Seçilecek Cumhurbaşkanı aynı zamanda TSK'nın başkomutanıdır. Bu yönüyle TSK'yı yakından ilgilendirmektedir. Hem vatandaş hem TSK'nın bir personeli olarak,

## **ren**

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR  
ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

## **JEEI**

*Cumhuriyet'in temel değerlerine sözde değil, özde bağlı olan bir kişinin Cumhurbaşkanı seçilecek olmasını umut ediyoruz- Karar, Meclis'in kararıdır. Cumhurbaşkanlığı konusunda zaten bundan başka da bir şey söylemek durumunda değilim. Hukuken de hakka sahip değilim."*

Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın özellikle 12 Nisan'da yaptığı açıklamayı hukukun üstünlüğü üzerine inşa etmesi, Cumhurbaşkanlığı seçimi konusunda TBMM'nin iradesini öne çıkarması, Cumhuriyet-Demokrasi dengesinin savunması olarak düşünülebilir. Ayrıca Cumhuriyet'in temel niteliklerinin hiçbir dönemde görülmemiş bir şekilde tehdit altında olduğuna ve irtica tehlikesine dikkat çekmesinin de, tamamen ordunun iç dinamiklerinin, aşırılıklarının törpülenmesi amacını taşıdığı düşünebilir. Nitekim birçok yazar ve düşünür, Büyükanıt'ın muhtelif tarihlerde yaptığı açıklamaların asıl hedefinin ordu içindeki tansiyonu düşürmek olduğu konusunda hemfikir olduğuna göre; e-bildiri olarak tarihe geçen 27 Nisan Muhtırası'nın alttan gelen tazyik ile yapıldığı kanaati güçlenmektedir. 12 Eylül darbesini gerçekleştiren Evren'in şu açıklamaları önemlidir. "Biz 12 Eylül darbesini yapmasaydık, Genç Subaylar alttan geliyorlardı."

Devlet Eski Bakanı Hasan Celal Güzel muhtıra konusundaki açıklamasında ilginç bir tespit yapıyor: "Ben Sayın Genelkurmay Başkanının bu muhtıradan önceden haberdar olduğunu sanmıyorum. Bunu yapacak adam niye daha önce kalkıp demokrasiye, hukuka, TBMM'nin kararlarına saygılı olduğunu söylesin. Burada hadise şu: Alt kademededen bir hareket olmuştur. Zaten böyle bir şey olduğunu istihbar etmiş ve ilgili yerlere bildirip dikkat edilmesini istemiştik. Yakında ortaya çıkar!"

Demokrat Parti'de siyasete başlayan, Adalet Partisi ve Doğru Yol Partisi'nde bakanlık görevinde bulunan, 27 Ma-

yıs, 12 Mart, 12 Eylül ve 28 Şubat'ı bizzat yaşayan Nahit Menteşe de aynı paralelde açıklamalar yaptı: "Rahatsızlığı itiyordum. Türban meselesinden tutun da o küçücük çocuklar için Kur'an kursları vs. Rahatsızlık, nihayet sabrı taşırdı. Tahmin ediyorum ki alttan da bir şeyler gelmiştir. Genelkurmay Başkanı'nı elbette zorlamışlardır."

**Bugünden itibaren Türkiye'yi nasıl bir atmosfer bekliyor? Muhtıra yayınlandı, Anayasa Mahkemesi CHP'nin başvurusunu kabul etti, erken seçim kararı alındı. Önümüzdeki süreçte neler yaşanabilir?**

Evet, son dönemde ülke tam bir kriz ve kaos ortamına sürüklendi. Hükümet bu durumda seçim kararı aldı. 22 Temmuz 2007'de Türkiye'de genel seçimler yapılacak. Devlet içinde yaratılan kriz, sanki toplumsal bir krize doğru götürülmek isteniyor. Ülkemiz laik-anti laik, Türk-Kürt, Müslüman-Hristiyan, milli-milli olmayan gibi ayrışmaları körükleyen provokatif olay ve eylemlere sahne oluyor. Cumhurbaşkanlığı seçimi ve genel seçimler bahane edilerek, ülke bir kardeş kavgası içine çekilmek isteniyor.

Türkiye bu seçimlerde demokrasinin önemli bir ayağını oluşturan, millet iradesinin tecelli ettiği TBMM üyelerini ve Türkiye'yi yönetecek hükümeti seçecek. Her seçimde olduğu gibi oy kullanacak Türk halkı, bu seçimlerde de siyaseti tasarımılamak isteyen iç ve dış odaklar tarafından yönlendirilme-ye çalışılacak. Bu yönlendirme psikolojik harekâtlarla, sansasyonel olaylar veya eylemlerle kotarılmaya çalışılacak. Buna en güzel örnek; terörist başı Abdullah Ocalan'ın dış bir iradeyle yakalanıp Türkiye'ye teslim edilmesi sonucu, bir siyasi partiye iktidar sağlanması ve aynı iktidarın yine dış güçlerce Türkiye'de yaratılan bir ekonomik krizle iktidardan dü-

## **EZ3**

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

şürülmesidir. Geçmiş siyasi tarihimiz irdelendiğinde bu örnekler çoğaltılabilir.

Bugün AKP Hükümeti TBMM'deki çoğunluğuna rağmen Cumhurbaşkanını seçememiştir.

Cumhurbaşkanlığı seçimi kilitlenince yasalar gereği erken seçim kararı alınmıştır. Hükümete,

TBMM'de sayısal çoğunluğuna rağmen Cumhurbaşkanı'nı seçtirmeyen odakların, AKP'nin tekrar iktidar olmaması adına seçim süreci içinde bir dizi psikolojik harekât uygulamasına girişebilecekleri üzerinde ciddi şekilde düşünülmelidir. Bu psikolojik harekât unsurlarının, ordu içinde deşifre edilememiş bazı cunta grupları tarafından desteklendiği iddiaları da gündemdedir.

***Siz nasıl bir süreç bekliyorsunuz? Psikolojik harekâttan kastınız nedir? Bu odaklar, bir partinin oy oranını etkilemek adına ne gibi projeler ortaya koyabilirler?***

AKP hakkında uzun zamandan beri hazırlanan yolsuzluk dosyalarının seçim sürecinde basın aracılığıyla kamuoyuna deklare edilebileceği,

AKP hakkında irticaî faaliyetlerden dolayı kapatma davası açılabilmesi ve bu davanın kısa sürede sonuçlandırılarak AKP'nin seçimlere sokulmayacağı,

Tüm bunlardan sonuç alınamaması durumunda fiili bir darbe olacağı,

Sorumluluğun AKP'ye yüklenebileceği,

Ciddi sansasyonel olay veya eylemler meydana gelebileceği kulislere yoğun olarak konuşulmaktadır.

Demokrasi ve hukuk dışı bu eylemlerin başarıya ulaşmaması, Türkiye'nin istikrarı açısından çok önemlidir. Siyasetin millet iradesinin aksine dizayn edilme çalışmaları bugüne

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

kadar ters tepmiş; hileyle veya antidemokratik şekillerde iktidardan uzaklaştırılan siyasi partiler ve ideolojiler daha sonraki seçimlerde oylarını kat kat arttırarak Türk siyasetinde söz sahibi olmuşlardır.

Ülkenin menfaati; demokratik teamüller gereği millet iradesine ipotek konmamasında, ülkeyi kaos ortamına götürebilecek davranış ve hareketlerden kaçınılmasındadır. Siyasi partilerin cezalandırılması veya iktidardan uzaklaştırılması, ancak yüce Türk Milleti'nin iradesini ortaya koyduğu sandık vasıtasıyla olmalıdır. Aksine tutum ve davranış içinde olanları bu ülke ve millet asla affetmez. Hele böylesine kritik bir bölge ve dünya konjonktürünün yaşandığı ortamda hiç affetmez.

Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde Türkiye'de meydana gelen gelişmelere ve e-muhtıraya önceleri tarafsız kalan ABD'nin, seçim süreci içinde Türk demokrasisine ve onun anayasal süreçlerine tam destek verdiği yönündeki açıklamalarının samimi olmasını temenni ediyorum.

Aksi halde Türkiye'de bugüne kadar gerçekleştirilen darbeler ve ara rejim oluşumlarının arkasında ABD olduğu iddiaları ile 2003-2004 yılları arasında darbe yapmak isteyen cuntacı zihniyetin, ABD'nin desteği olmadığı için darbeyi gerçekleştiremediği yönündeki iddiaların doğruluğu bir kere daha teyit edilmiş olacaktır. Ve seçim sürecinde Türkiye'de meydana gelebilecek kaos ve istikrarsızlık ortamının dış kaynağı da açıkça ortaya çıkacaktır.

## **BATI ÇALIŞMA GRUBU ve EMASYA**

*Ortaya koyduğunuz bir tablo var. Sözlerinizi doğru anladıysam, iki konu üzerinde özellikle duruyorsunuz. Birincisi, komutanların sözlerini de referans göstererek 28 Şubat sürecinin devam ettiğini söylüyorsunuz. İkincisi, yeni süreçte Genç Subaylar ismi verilen bir grubun etkinliğine işaret ediyorsunuz. 28 Şubat sürecinde Batı Çalışma Grubu, tartışmaların merkezinde yer almıştı. Batı Çalışma Grubu nedir? 28 Şubat süreci devam ediyorsa, Batı Çalışma Grubu ile Genç Subaylar arasında bir ilişki olduğunu söyleyebilir miyiz?*

28 Şubat sürecinde hukuksuzluğun, keyfiliğin en önemli kanıtlarından biri, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığınca deşifre edilen Batı Çalışma Grubu olmuştur. Batı Çalışma Grubu ile ilgili tartışmalar ve araştır-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

malar günümüzde de güncelliğini korumaktadır. Bilindiği gibi BÇG; validen rektöre, sivil toplum kuruluşlarından siyasi partilere, öğretmenlerden sade vatandaşa kadar geniş bir yelpaze içinde herkesi fişlemiş, kişilerin ideolojilerinden tutun da hangi partiye kayıtlı olduklarını, etnik ve dini görüşlerini ayrıntılı bir biçimde rapor etmiştir. Ve 28 Şubat süreci içinde BÇG'nin yasal olmadığını, hukuki bir statüsünün bulunmadığını öne süren bazı yazar ve kişilere, askeri savcı tarafından çeşitli davalar açılmıştır.

*BÇG hukuk dışı bir yapılanma mıdır? Bu kurumun amacını nasıl tanımlayabiliriz?*

Cumhuriyet'in Anayasa'da belirtilen niteliklerini değiştirmeye ve ortadan kaldırmaya yönelik hareketlere karşı TSK'nın, İç Hizmet Kanunu'nun 35. maddesi gereğince, Türkiye Cumhuriyeti'ni koruma ve kollama görevi vardır. Devletin temel düzenini tamamen veya kısmen değiştirerek, şer'i esaslara dayalı bir düzen kurmayı amaçlayan irtica-i faaliyetler

olduğu düşüncesi 28 Şubat 1997 tarihinde toplanan MGK'da başlıca gündem maddesini oluşturmuştur. Bu toplantı sonunda biliyorsunuz 18 madde halinde belirlenen irticai faaliyetler, MGK'nın tüm üyelerince tehlike kabul edilerek hükümete bildirildi. Hükümet, 18 maddelik bu kararı benimsediğini ve uygulayacağını kamuoyuna açıkladı. Bu durumu dikkate alan TSK, irticai faaliyetleri iç tehditle, bölücü terörle aynı seviyeye, yani birinci önceliğe yükseltti ve buna karşı Batı Çalışma Grubu'nu oluşturdu.

BÇG'nin amacı, Türkiye genelinde irticai tehdidin resmini ortaya çıkarmak ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11. maddesinin d fıkrasının uygulanmasına ilişkin olarak hazırlanan

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Emniyet Asayiş ve Yardımlaşma (EMASYA) planlarını güncel hale getirmektir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, anayasadaki ifadesi ile demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir. Hiçbir kişi veya kurum meşruiyetini anayasadan almayan bir yetkiyi kullanamaz. Çıkarılan kanun ve yönetmelikler de anayasaya aykırı olamaz.

BÇG, o dönemki yapısıyla uzman istihbaratçılardan oluşmuş bir araştırma grubu değildir. TSK içindeki bütün subay ve astsubaylar, emekliler, asker eşleri ve çocukları BÇG'nin doğal üyesidirler. BÇG, askeri istihbarat yapmak için kurulmuş bir grup değildir. Ordu bünyesinde oluşturulmuş, savunma konularında görev yapan hukuki bir oluşum da değildir. İrticai faaliyetleri aşan çalışmalar yapmış bir gruptur. Nitekim dönemin Genelkurmay Başkanı, BÇG'nin amacını aşan bazı çalışmalar yaptığını dönemin Cumhurbaşkanı'na beyan etmiştir. BÇG'nin hukuki dayanağı ne Anayasamızda, ne 1324 sayılı Genelkurmay Başkanı'nın Görev ve Yetkilerine Dair Kanunda, ne 1325 sayılı Milli Savunma Bakanlığı Görev Teşkilatı Hakkındaki Kanunda, ne 2495 Sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununda, ne de 2937 sayılı Devlet İstihbarat Teşkilatı Kanununda bulunabilir. Kanunlarımız, böyle bir grubun oluşturulmasına ve görev yapmasına cevaz vermemektedir. Yukarıda sayılan yasal düzenlemeler ile Genelkurmay Başkanlığı'nın askeri konularda istihbarat yapma görev ve hakkı bulunmaktadır. Askeri istihbarat haricindeki diğer tüm istihbari çalışmaları yapma görevi, Emniyet İstihbarat'a ve Milli İstihbarat Teşkilatı'na aittir. Böyle bir oluşumun hukuk devletlerinde siyasi otorite tarafından ve yasalara uygun olarak kurulması

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

gerekir. Nitekim BÇG'nin hukuki bir dayanağı olmaması nedeniyle, Anadol-M hükümeti döneminde, Başbakanlık bünyesinde BÇG'nin faaliyet ve amaçları doğrultusunda Başbakanlık Takip Kurulu oluşturulduğu görülmüştür.

Refah-Yol Hükümeti'nin İçişleri Bakanı Meral Akşener, BÇG ile ilgili olarak basına yaptığı açıklamada şunları söylemiştir:

"Darbe söylentilerinin bütün basın kuruluşlarında yer aldığı, Silahlı Kuvvetler içerisinde yasal dayanağı olduğu bilinmeyen ve hiyerarşi dışı bir gruplaşmanın teşekkül ettiği duyumu alınmıştır. Bilahare istihbarat dairesine ulaşan bilgi ve belgeler, bu duyumları daha da pekiştirmiştir. Bu bilgi ve belgelerin mahiyeti, doğruluk derecesi tartışılabilir ama niçin araştırıldığı sorulamaz. Sorulamaz, çünkü araştırılan husus, TSK'nın yasal görev alanına giren bir konu değil; TSK içerisinde oluşabilecek yasadışı bir oluşumdur.

Batı Çalışma Grubu'nun varlığı, hükümet tarafından ilk defa bu belge ile öğrenilmiştir. Belge, Cumhurbaşkanı tarafından Genelkurmay'a iletdikten sonra bu grup kamuoyuna deşifre edilmiştir. İrticaya karşı daha etkin mücadele amacıyla böyle bir organizasyona gidildiği ifade edilmiştir. Bizim Cumhurbaşkanı'na arz ettiğimiz belgede ise, bu grubun çalışmalarının irtica ile sınırlı olmadığı açıkça görülmektedir. Kamuoyunun, demokratik kurumların, hür basının, siyasi partilerin ve eğer güçleri yetecekse mevcut hükümetin önce sorgulaması gereken şey bu belgenin mahiyetidir."

Eski Devlet Bakanı Hasan Celal Güzel ise şöyle diyordu: **"BÇG bir cunta örgütü idi.**

BÇG'nin, TSK içinde bulunmasının, bırakınız kanuni dayanağını, tüzük ve yönetmeliklerde dahi yeri yoktu. Çünkü o bir cunta kuruluşu idi. Bu, bugün

açıkça ortaya çıkmıştır. Cuntanın başında, vefat eden Org. Doğu Aktolga vardı. Cuntaya aynı şekilde Genelkurmay İkinci Başkanı Org. Çevik Bir, daha sonra 1. Ordu Komutanlığı'ndan emekliye ayrılan Org. Çetin Doğan gibi kişiler de katılmıştır. Ben bunların cunta şemasını, yaptıklarını, faaliyetlerini ve kimliklerini 28 Temmuz 1997'deki bir basın toplantısında, Yeniden Doğuş Partisi Genel Başkanı olarak açıklamıştım. O zaman Askeri Şura yapılmak üzere idi. Ondan sonra Cumhurbaşkanı dahil herkese ve Askeri Şura üyelerine -içlerinde BÇG mensupları da vardı- bunları göndermiştim. BÇG, bir mezhepçi cunta idi. Meşru, demokratik iktidara karşı çıkararak eylem yapıyorlardı Hedefinde, Haziran 1997'de sıcak darbe yapmak vardı. Darbe hazırlıklarını, kişileri fişleyerek yapıyorlardı."

Sonraki yıllarda, 28 Şubat'ın komutanlarından olan Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, BÇG'nin kuruluş fikrinin Çevik Bir'den geldiğini ve Batı Çalışma Grubu ismini de bu paşanın koyduğunu açıkladı.

*"BÇG'yi kurma fikri Çevik Bir'e aittir" demek fotoğrafı daraltmaz mı?*

Doğru. 28 Şubat da dahil, bütün darbeler dış kaynaklıdır. Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkaslar'da, emperyalist emellerini gerçekleştirmeye çalışan ülkeler, Türkiye'nin kendi coğrafyasında inisiyatif almasını engellemek için, ajanları vasıtasıyla ülkede ekonomik kaos, terör ve istikrarsızlık yaratmışlardır. Başbakanlık Müsteşarlığı gibi kritik bir makamda yıllarca görev yapan, devletin en gizli ve hassas bilgilerine sahip olan, ayrıca 28 Şubat tarihli Milli Güvenlik Kurulu'nda alınan kararların uygulanmasında kilit görevler üstlenen, dönemin Başbakanlık Müsteşarı Yaşar Yazıcıoğlu bir gazeteye yaptığı

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

açıklamada, "Sürecin başlangıç tarihi 15 Ekim 1996'dır. 28 Şubat'ın startı, ABD Dışişleri Bakanlığı'nın gönderdiği çok gizli bir yazı ile verildi" iddiasında bulunmuştur.

*Süleyman Demirel, 28 Şubat'ın başlangıç tarihi olarak, Genelkurmay'a brifing almaya gittiği günü işaret ediyor. Bu tarih, operasyonun içeriye yansıdığı gün olarak kaydedilmeli galiba. Siz buna katılıyor musunuz.*

Bana göre 28 Şubat'ın başlangıcı, D-8'in kurulmasıdır. Refah-Yol'un kuruluşunun akabinde, dönemin Başbakanı Erbakan, Müslüman Ülkeler Birliği denilen D-8'in oluşmasına öncülük etmiştir. Yaklaşık yarım asır önce Yeni Dünya Stratejisi'nin alt yapısını hazırlayan ABD ve İsrail, askeri ve ekonomik yaptırım olarak kayda değer bir gücü bulunmamasına rağmen bu oluşumu tehlike olarak görmüşlerdir.

*Az önce, EMASYA diye bir tabir kullandınız. Hem 28 Şubat sürecinde, hem de günümüzde ciddi şekilde tartışılıyor EMASYA. Bunu açıklayabilir misiniz?*

EMASYA; aslında 1960'lardan beri varlığını sürdüren bir kanun maddesi. Emniyet, Asayiş ve Yardımlaşma Esaslarını düzenleyen 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu çerçevesinde; valilerin, askerden ne şekilde yardım isteyeceklerinin esaslarını ortaya koyan bir kanun maddesi.

Bir vali, askerden *neden yardım ister?*

Diyelim ki, birden fazla ilde ciddi toplumsal olaylar meydana geldi. Vali, iç güvenlik birimleri ile, yani polis ve jandarma ile bu olayları önleyemezse, askerden yardım ister.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

*Bu normal değil midir? EMASYA'ya itiraz ettiğiniz nokta nedir?*

28 Şubat sürecinin o hukuksuz ortamında, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi'nin, Batı Çalışma Grubu'nu deşifre etmesi ve ordu içinde bir grubun, Genelkurmay'ın bilgisi dışında PKK ile işbirliği içinde olduğuna ilişkin bilgileri elde etmesi üzerine Emniyet İstihbarat Daire Başkanı ve bazı personel, Mamak Askeri Cezaevi'ne kapatıldı. Emniyet İstihbarat Daire Başkanı ve bazı görevliler, bu belgeleri çalmak ve azmettirmek suçlaması ile askeri mahkemede yargılandılar. Böyle bir ortamda, Genelkurmay Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı arasında 7 Temmuz 1997 tarihinde imzalanan EMASYA protokolünü, İçişleri Bakanlığı'nın hangi şartlar altında imzaladığını doğrusu merak etmiyor değilim.

Emniyet İstihbarat Dairesi personelinin yargılandığı askeri mahkemede avukatlar, Batı Çalışma Grubu'nun yasal dayanağı olmadığını iddia ettiler. Genelkurmay Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı

arasında 7 Temmuz'da imzalanan protokol, 14 Temmuz 1997 tarihinde askeri mahkemeye gönderilerek, Batı Çalışma Grubu'nun yasal dayanağının bu protokol olduğu bildirilmişti. Yani Emniyet İstihbarat Daire Başkanı iken, Batı Çalışma Grubu'nun yasal dayanağını sorduğumuzda, askerler, çok ilginç bir şekilde önümüze EMASYA'yı koydular. Oysa Emniyet İstihbaratı, BÇG'yi Mayıs ayı içinde deşifre ederek, elde edilen belgeyi, yasadışı bir ihtilal grubu olabileceği endişesi ile hiyerarşi kuralları içinde, dönemin Cumhurbaşkanı'na ulaştırmıştı.

Günümüzde medyada zaman zaman çıkan fişleme haberlerinde ve bu konuda askeri yetkililer tarafından yapılan açıklamalarda, fişleme olaylarının arkasında EMASYA protokolünün olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

## **FHI**

7 Temmuz 1997 tarihinde Genelkurmay Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı arasında yapılan müşterek protokol, 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11-d maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak toplam 27 maddeden oluşmaktadır. İmzalanan protokol, Genelkurmay Başkanlığı'nca Jandarma dahil ilgili Türk Silahlı Kuvvetleri birimlerine ve İçişleri Bakanlığı'nca 81 il valiliğine ve ilgili kuruluşlara gönderilmiştir.

**EMASYA protokolü içerik itibarı ile antidemokratik bir görüntü vermektedir.** Adı üzerinde bir protokol olmasına rağmen, yasal dayanağını aldığı 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu'nu aşan maddeler protokolde yer almıştır. Nitekim olağanüstü bir dönemde hazırlanan bu protokolün, uygulamada kanunlara ve yürürlükteki mevzuata aykırı olduğu, devlet içinde kurumlar arasında karmaşa yaratacak yeni oluşumlara izin verdiğinin görülmesi üzerine, 25-27 Nisan 2002 tarihleri arasında yapılan Mülki İdare Şurası'nda, EMASYA protokolünün "yasa ve normlar hiyerarşisine" uygun olmadığı, birçok yasa ve mevzuata aykırı olduğu, bu nedenlerle uygulamadan kaldırılması gerektiği hususunda karar alınmıştır.

Şunu da ekleyelim, EMASYA protokolünün yasalara aykırı olduğu gerekçesi ile yürürlükten kaldırılması yönünde karar alan bu Mülki İdare Şurası'nda 51 Vali, 16 Kaymakam, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı üst düzey yetkilileri, Cumhurbaşkanlığı Denetleme Kurulu Üyesi, Danıştay Üyesi gibi 105 üst düzey devlet görevlisinin bulunmaktadır.

## **KIRMIZI KİTAP: MİLLİ GÜVENLİK SİYASET BELGESİ**

*Devlet dediğimiz zaman aklımıza gelen önemli unsurlardan biri de devletin "gizli anayasası" olarak tabir edilen "kırmızı kitap". Kırmızı kitap, gerçekten siyaset üstü bir tüzük veya iktidar tapusu mudur?*

Milli Güvenlik Siyaset Belgesi ne demek? Türkiye'nin iç ve dış tehditlerinin değerlendirilmesi ve bu tehditlere karşı alınacak tedbirlere ilişkin bir belge. Türkiye'nin iç ve dış güvenliği açısından bir yol haritası da diyebiliriz.

MGK Genel Sekreterliği resmi web sitesinde Milli Güvenlik Siyaset Belgesi şöyle tanımlanıyor: "Türkiye Cumhuriyeti'nin milli menfaatleri ve milli hedefleri, milli hedeflere ulaşılması için takip edilecek iç ve dış güvenlik ile savunma siyasetlerine ilişkin esasları kapsayan bir Bakanlar Kurulu dokümanıdır. Bakanlar Kurulu kararlarıyla yürürlüğe konulan MGSB'nin; diğer Bakanlar Kurulu kararları gibi normlar hiyerarşisine uygun bir doküman olması da tartışma götürmez bir gerçekliktir. Bu nedenle MGSB'ye anayasa benzeri bir üs-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

tünlük ve değişmezlik atfedilmesi şeklinde basında yer alan değerlendirmelerin hukuki temeli bulunmamaktadır. Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nin güncelleştirilmesi için belirlenmiş bir süre yoktur. MGK tarafından ulusal, bölgesel ve küresel güvenlik ortamındaki değişiklikler ile milli güvenlik siyasetinin uygulama sonuçları çerçevesinde, Türkiye'nin milli güvenlik ihtiyaçları değerlendirilerek belgenin güncelleştirilmesine ihtiyaç olduğu hükümete tavsiye edilmektedir."

Türk Silahlı Kuvvetleri ise, MGSB'de öngörülen değerlendirmeler ışığında Milli Askeri Stratejik Konsepti'ni (MASK) hazırlayarak, askeri yapılanmasını buna göre gerçekleştirir. Gelişmiş demokrasilerde devleti milli irade yönetir. Ülkemizde de mevcut anayasa ve kanunlarda, yasama, yargı ve yürütme erklerinin kimler tarafından ne şekilde kullanılacağı, bu erkler arasındaki koordinasyonun ne şekilde sağlanacağı açıkça belirtilmesine rağmen,

ordunun sivil yönetimlere ve halka güvenmediği, ordu mensuplarının kendilerini daha Atatürkçü, vatansever, laik ve Cumhuriyet'in kurucusu, sahibi gibi gördükleri de bir gerçektir. Bu nedenle Türkiye'nin iç ve dış tehditlerinin belirlendiği Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde son döneme kadar askerlerin mutlak ağırlığı kendini hissettirmiştir.

Bugün, "Milli Güvenlik Siyaset Belgesi" dediğimiz kırmızı kitap için, Avrupa Birliği Uyum Yasaları çerçevesinde kurumlar arasında çok sert tartışmalar yaşanmaktadır.

*Bu belgenin son zamanlarda sık sık gündeme gelmesi, içeriği hakkında ciddi tartışmaların yaşanması ne ile açıklanmalı? Medyadan takip edebildiğim kadari-*

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

**la bir duman tütüyor, ama ateşin neden yandığını bilmiyoruz' • •**

AKP Hükümeti iktidara gelinceye kadar İç Güvenlik Siyaset Belgesi ve bunun arkasından Milli Askeri Stratejik Konsept dediğimiz MASK, Milli Güvenlik Kurulu'nun kontrolünde askerler tarafından belirleniyordu. Ancak yeni dönemde, yani bu hükümetin iş başına gelmesiyle, bir de AB adaylık sürecinde çıkarılan uyum yasaları çerçevesinde, hükümet tarafından MGK'nın sivilleştirilmesine önem verildi. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde bir ilk olarak hükümet, daha önce Genelkurmay'ın hazırladığı Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'ne müdahil olmak için ciddi çalışmalar yaptı. MGSB'de belirlenen iç ve dış tehdit değerlendirmeleri ve bunlara karşı alınması gereken tedbirler konusunda, hükümet ile ordu arasında ciddi görüş ayrılıkları ortaya çıktı.

Gerçekten bugüne kadar milli iradenin, yani Türk milletinin seçtiği iktidarlar rejim ve Cumhuriyet'in temel nitelikleri açısından bir tehdit unsuru mudur? Yoksa darbelerin meşru gerekçesi olarak da gösterilen irtica ve irtica-i faaliyetler, yabancı ülke ajanlarının ve işbirlikçilerinin ülkemizde kamplaşma ve istikrarsızlık yaratmaya matuf psikolojik harp faaliyetlerinden midir?

Kamuoyu araştırmalarında irticanın Türk milletinin gündeminde bulunmadığının net bir biçimde ortaya çıkmasına rağmen, günümüzde de bu tür iddiaların çeşitli platformlarda dile getirilerek gündemde tutulmaya çalışılmasının nedenleri nedir?

Geçmişte Türkiye, MGSB ile iç ve dış tehdit algılamalarını yaparken bağlı bulunduğu pakt ve uluslararası antlaşmaları dikkate almış olmasına rağmen Türk milletinin değerle-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

rine ve fikirlerine gerekli önemi vermemiştir. Milletin gündeminde bulunmayan tehditler gündemden düşmemiş; hatta adeta kendi halkımızı tehdit kaynağı olarak gösteren, Cumhuriyet'in temel nitelikleri açısından tehlike yaratacak faaliyetlerin meşru iktidarlar tarafından yapıldığı iddiaları uzun yıllardan beri gündemde tutulmuştur. Hükümetlere karşı yapılan ve yapılacak tüm antidemokratik faaliyetlere de bu çerçevede meşruiyet kazandırılmaya çalışılmıştır.

Bugün Kuzey Irak'ta, Kerkük'te, Telafer'de yaşananlar, bir zamanlar bizim kırmızı çizgilerimiz olduğu ve savaş sebebi sayıldığı halde, bugün bu olayları sadece seyretmemizin nedeni, kırmızı çizgilerimiz hususunda Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile milletinin ortak bir paydası olmamasından kaynaklanmaktadır. Türkiye MGSB'yi Türk milletinin öz değerlerini dikkate alarak, devletin bölünmez bütünlüğü çerçevesinde, hiçbir ülkenin etkisinde kalmadan hazırlamalıdır. T.C. Hükümetleri artık darbelerle, ekonomik kaoslarla antidemokratik bir şekilde iktidardan uzaklaştırılma psikolojisinden kurtulmalı, meşruiyeti dışarıda aramamalıdır. Sistem de milli irade ile oluşmuş siyaset mekanizmalarına güvenmeli, milli irade ve bürokratik irade arasında uzlaşma sağlayacak şekilde acilen tedbirler almalıdır.

59. Hükümet'in, MGSB'yi Genelkurmay ile birlikte hazırlama iradesini belirtmesi ile ortaya çıkan, kurumlar arasındaki iç ve dış tehdit algılama farklılığı, basın ve medyanın gündeminden uzun süre düşmedi. Yeni MGSB'nin içeriğinin medyada ayrıntılı bir şekilde yer alması, hükümet ve askeri çevrelerde tepki ile karşılandı. Görüşmelere askerlerin 300 sayfalık bir taslakla gelmelerine karşın, hükümet çevrelerinin 25-30 sayfalık bir taslakla katılması aslında derin görüş farklılıklarını da ortaya koyuyordu.

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

Yeni Milli Güvenlik Siyaset Belgesi, 24 Ekim 2005 tarihinde MGK tarafından görüşüldü ve Bakanlar Kurulu'na tavsiye edildi. Bakanlar Kurulu 20 Mart 2006 tarihinde MGSB'yi kabul etti. MGSB'nin metni, yüksek gizlilik derecesi nedeniyle Resmi Gazete'de yayınlanmaksızın yürürlüğe girdi. MGK'da görüşülüp karara bağlanan Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nin niçin beş ay sonra Bakanlar Kurulu'nda kabul edildiği, neden bu kadar beklendiği konusunda kamuoyunda tereddütler hâsıl oldu. Bu konuda en çarpıcı yorum ve açıklama Emekli Tuğgeneral

Adnan Tanrıverdi'den geldi. Tanrıverdi bir gazeteye yaptığı açıklamalarda, AKP'ye karşı provokasyonlardan bahsediyordu. Buyurun, gazete haberini okuyalım:

"Bir dönem Özel Harp Dairesi'nde de görev yapan Tanrıverdi, belgenin, provokatif hareketlerle hükümete imzalatırıldığını öne sürdü. Emekli Tuğgenerale göre, Diyarbakır olayları başta olmak üzere son bir yılda yaşanan bütün tahriklerin, MGSB'nin onaylanma süreci ve Terörle Mücadele Kanunu (TMK) ile yakın bağlantısı var.

Tanrıverdi, süreçteki kilometre taşlarını şöyle sıraladı: Milli Güvenlik Siyaset Belgesi 2005 yılından beri yürürlüğe sokulmaya çalışılıyor. 2005 Nevruz'unda Mersin'de yaşanan bayrak provokasyonundan sonra belge, Temmuz'da MGK'ya getirildi, ancak geri döndü. Bu süreçte Hakkari bölgesinde bir dizi bombalama eylemi yaşandı. Hükümet belgeyi bekletiyordu. En son Şemdinli iddianamesi ve Diyarbakır olayları ile eşzamanlı olarak hükümet de MGSB'yi onaylamak zorunda kaldı. Terörle Mücadele Kanunu tartışmaları da bu süreçte yaşandı.

Emekli Tuğgeneral, gizli tutulan MGSB'nin bombalama ve provokasyon hazırlığımdayken yakalanan Sauna Çetesi li-

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

deri Kasım Zengin'in kasasından çıkmasını da tesadüf olarak görmüyor. Çünkü ona göre söz konusu belge darbelere dayanak oluşturan bir hüviyete sahip. Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nin askerler tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu'na onaylatırıldığını işaret eden Tanrıverdi, 'Böylece güvenlikle ilgili sorumlulukları TSK'ya havale etme kolaycılığını benimseyen kabineler, Silahlı Kuvvetler'in iç müdahalelerine zemin hazırlamış olurlar. Tehdidi tespit etmeyi de, tedbiri almayı da Silahlı Kuvvetler'e yaptırırsanız, EMASYA planlarından ve sivil otoriteye müdahale edilmesinden şikâyet edemezsiniz. Milletten yetki alanlar o yetkiyi kullanmada önlerine çıkan kurumsal engellere o yetkinin gücünü teslim edemezler' ifadelerini kullanıyor.

Güncellenen mevcut MGSB'de, aşırı sağ, tehdit olmaktan çıkarılırken, irtica, bölücülük ve aşırı sol, iç tehdit unsurlarının başında yer alıyor. Ulusalçılık adı altında bazı yapılanmalara gidilen bir dönemde milliyetçiliğin iç tehdit olmaktan çıkarıldığının altını çizen Adnan Tanrıverdi, bundan sonraki süreç konusunda şu tahminde bulunuyor: MGSB'ye uygun olarak hazırlanmış olan direktif, planlama emirleri ve planlar, üstten aşağı doğru indikçe bürokratik kadrolar içinde fişleme, bölünme ve ayrışma başlayacaktır.

Sonra aşırı sağcı ve milliyetçi olarak görünenler ile dini duyarlılığı az olan ve İslam'dan başka bir inanca sahip olanlar kendilerini göstermeye başlayacaklar ve kritik görevlere bunlar getirileceklerdir.

Solcu, mürteci ve bölücü damgası yiyenler de kritik görev ve kadrolardan uzaklaştırılacak; bir uydurma kulp takılarak devletten tasfiye sürecine gireceklerdir. Liyakate kimse bakmayacak ve kimliğe önem verilecektir."

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

MGSB'nin güncelleştirilmesi ile ilgili gelişmeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde, belgenin hazırlanma sürecinde yaşanan bazı olumlu gelişmelere rağmen yine de sorunlu bir uygulama ile karşılaşılacaktır. Batı demokrasilerinde siyasal iktidar ile güvenlik bürokrasisinin ortaklaşa hazırladıkları benzer belgelerin, ulusal güvenliğin sağlanması için alınması gereken başlıca önlemleri ve uygulanacak genel eylem planını ilke bazında tespit ettikleri görülmektedir. Türkiye'de ise MGSB'nin hazırlanma süreci, içeriği ve yarattığı siyasal etki göz önüne alındığında, belgenin ağırlıklı olarak askeri bürokrasi tarafından ve yürütme ile yasamanın değişik organlarına tanınan yetkileri sınırlayacak biçimde tasarlandığı anlaşılmaktadır.

Ancak bir ilk olarak MGSB'nin güncelleştirilme sürecinde, daha önceki yıllarda gizlilik örtüsü altına alınan konular sınırlı ölçüde de olsa tartışmaya açılmış, hükümet ve ordu, kamuoyunu kendi istekleri doğrultusunda seferber edebilmek için yoğun çaba harcamıştır. Böylelikle MGK gündemi üzerinden yürütülen tartışmaların kamuoyuna yansımaları, önceki yıllarda tabu

kabul edilen konuların olağan siyasal meseleler gibi konuşulabilmesini de beraberinde getirmiştir.

**Bunu hükümetin bir başarısı olarak mı görüyorsunuz?**

Burada hükümetin bir başarısı olduğunu kabul etmek sanırım yanlış olmaz. Ancak, AB uyum yasaları çerçevesi içinde yer alan paketlerde, MGK'nın sivilleştirilmesi konusunun da yer alması, hükümetin bu konuda elini rahatlatmıştır. Bu çalışmaların Türkiye'nin bölgesinde meydana gelen askeri gelişmeler ışığında, güvenlik-özgürlük dengesi içinde kalarak, kurumları yıpratmadan, yalnızca kanunlara ve yasalara aykırı hususların törpülenmesi ve sivilleşmenin sağlanması

ANKARA'DA GÖLGE OYUNLARI

şeklinde yapılması, iç ve dış güvenliğimiz açısından önem arz etmektedir.

Bu düşünceden hareketle MGK'nın sivilleştirme çalışmaları yapılırken, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kurumsal bütünlüğünün yıpranmaması yönünde azami gayret gösterildiği inancındayım. Anayasamızda ve kanunlarımızda yasama, yargı ve yürütme erklerinin kimler tarafından ve ne şekilde kullanılacağı ve kurumlar arasındaki koordinasyonun nasıl temin edileceği açıkça bellidir. Bunlar belli olduğuna göre siyasi iradenin de, Türkiye'yi idare eden bürokrasinin ve milli irade adına karar veren mekanizmaların, devlet-millet bütünleşmesini sağlayacak şekilde ve anayasa ve kanunlarda kendilerine verilmiş yetkiler ışığında hareket etmeleri yönünde ağırlığını koyması gerektiğini düşünüyorum. Bugüne kadar gelen hükümetlerce bu yapılamamıştır.

Yeni hazırlanan belgede irticai faaliyetler bir iç tehdit olarak yerini koruyor. 28 Şubat sürecinde MGSB'deki iç tehdit değerlendirmelerinde, aşırı sağın çıkarılması dışında önemli bir değişikliğin olmadığı görülüyor. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de Türkiye'de irtica birinci tehdit olma vasfını sürdürüyor. Neden? Bu hükümetin veya bundan sonra gelecek hükümetlerin üzerinde baskı oluşturmak için. Askeri vesayet rejimi her şeye rağmen devam ettirilmek istenildiği için.

**Konuyu en basit şekilde anlamak istiyorum. Bu belgeyi kimler yazıyor, tehditleri kimler belirliyor? Son noktada, belgeyi kim onaylıyor?**

MGK'da dört tane Genel Sekreter Yardımcısı vardır. Bunlardan bir tanesi Milli Güvenlik Kurulu Siyaset Belirleme Bölümü'nün Başkanıdır. Metni onlar hazırlar. Hazırlık

GİZLİ DOSYALAR, DERİN SULAR

esnasında askerlerden görüş alınır. Hükümetten de alındığı olabilir, ama ağırlık, bu döneme kadar askerdeydi. Burada önemli olan şu: MGK'nın sivilleşme sürecinde Milli Güvenlik Kurulu Siyaset Belirleme Başkanlığı'nın faaliyetlerine son verildiği ve hükümetin MGSB'nin güncelleştirilmesine uğraş verdiği bir dönemde bile iç tehdit algılamalarında önemli bir değişikliğin olmadığını ve iç güvenlik tehditlerine karşı askerin kullanılması maddesinin de yerini koruduğunu düşündüğümüzde, askeri vesayet rejiminin ülkemizde daha uzun yıllar devam edeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Peki bu belgenin yenilenme ihtiyacı ne zaman ortaya çıkar? Belirlenmiş bir dönem var mıdır?

Normalde bir süresi yoktur. Bölgesel konjonktüre, dünyadaki gelişmelere göre yenilenebilir.

Yaşadığımız süreçte milliyetçilik yükselişe geçti. Hem Kuzey Irak'taki oluşumun etkisi, hem de Avrupa Birli'ği'nin Türkiye'ye yaptığı baskıların bunda büyük etkisi var. Milliyetçilik yükselirken, aşırı sağın tehdit olmak' tan çıkarılmasını nasıl yorumlamalıyız? Ben bunun ar-kasında hem iyi, hem de kötü niyet arayabilirim.

Milliyetçiliğin yükselişe geçmesinin dünyada ve bölgemizde yaşanan konjoktürel gelişmelerle yakından ilgili olduğunu söyleyebiliriz.

Olumlu gözle baktığımız zaman, kararın arkasında milli bir refleks görebiliriz. Çok mu iyimser konuşuyorum?

Türkiye'nin bugüne kadar iç ve dış tehdit değerlendirmelerini yaparken dış konjonktürden ve bağlı bulunduğu paktlardan fazlasıyla etkilendiğini, milli iradenin göz ardı edildiğini, bu sebeple de sağlıklı değerlendirmelerden uzak düştüğümüzü daha önceden açıklamıştık. Ancak bu ülkeyi idare eden karar verici mekanizmaların ve uygulayıcıların, artık sade vatandaşların bile bildiği bu gerçeği görerek milli bir refleksle hareket etmiş olmalarını canı gönülden diliyorum. Ancak bu milli refleks içinde yine de Türk milletinin iradesinin tam yansımadığı kanaatindeyim.

*Bu belge hazırlanırken, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün, yani polisin görüşleri de alınır mı?*

Hükümet kendi görüşünü hazırlarken hem MiT'ten, hem de Emniyet'ten bilgi alır. Yani Emniyet'in görüşü, hükümetin değerlendirmesine yansır. İçişleri Bakanlığı'nın sadece bu konuyla ilgilenen özel birimleri vardır. Dışişleri Bakanlığı, hükümeti dış politika konusunda bilgilendirir. Bu bakanlığın, çok ciddi, oturmuş, yerli ve profesyonel bir istihbarat birimi vardır. Hükümet, MGK'ya giderken bütün bu birimlerden ayrı ayrı bilgi alır. MGSB'nin hazırlanması daha önceki dönemlerde Milli Güvenlik Siyaset Belirleme Başkanlığı tarafından yürütüldüğü için Başkanlık tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından gerekli görüşler yazılı olarak alınır, hazırlanan belge MGK'ya sunulur. Burada kabul edilmesi halinde Bakanlar Kurulu'na imzaya gönderilir. İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü de MGK tarafından kendisine danışılan konulara yazılı cevap verir. Ancak bu görüşlerin belgeye yansıyor yansımayacağına takdiri askerlere aittir. Tüm kurum ve kuruluşlar için durum bu şekildedir, son söz, belgenin hazırlanmasında ciddi ağırlığı olan askerlere aittir.